

medierea tehnică și artă

NR. 12 | SEPTEMBRIE 2011

EILEEN HOFFMAN

LINDA LAZARUS

TEHNICI AVANSATE ÎN MEDIERE

BUCUREŞTI 1–3 DECEMBRIE 2011

FORMATORI ȘI MEDIATORI FEDERAL MEDIATION AND CONCILIATION SERVICE U.S.A.

■ Ce sunt mediatorii?

■ What are the mediators?

Pag. 4

■ Medierea si taxa de timbru

■ Mediation and stamp fee

Pag. 5

■ Medierea pe inteleșul tuturor

■ Mediation explained for everybody

Pag. 7

■ Medierea familială în practica

■ Practice of family mediation

Pag. 9

■ Medierea și interesul superior al copilului

■ Mediation and the best interests of a child

Pag. 13

■ De la negociere la negociator

■ From negotiation to negotiator

Pag. 22

■ Medierea în contextul crizei economice

■ Mediation in economic crisis context

Pag. 24

■ Medierea și conflict

■ Mediation and conflict

Pag. 28

LA MOMENTUL ACESTA, REVISTA LUNARĂ BILINGVĂ „MEDIEREA TEHNICĂ ȘI ARTĂ” SE DISTRIBUIE ÎN PESTE 70 DE LOCATII ÎN ROMÂNIA (ORGANIZAȚII PROFESIONALE DE MEDIATORI, INSTANTE DE JUDECĂTĂ, INM, CSM, M.J., UNIVERSITĂȚI, PRIMĂRII ETC), PRECUM ȘI ÎN PESTE 10 LOCATII DIN EUROPA ȘI USA (ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE ÎN ADR).

PERSONAL, MULTUMESC CELOR CARE AU AJUTAT LA CRESTEREA CALITĂȚII MATERIALELOR PUBLICATE ȘI DORESC SĂ VĂ ANUNȚ CĂ DIN LUNA MARTIE REVISTA A FOST ÎNREGISTRATA ÎN CATALOGUL REVISTELOR DE SPECIALITATE ALE BIBLIOTECII CENTRALE UNIVERSITARE BUCUREȘTI.

“AT THIS MOMENT, THE MONTHLY BILINGUAL MAGAZINE “MEDIATION TECHNIQUE AND ART” IS DISTRIBUTED IN OVER 70 LOCATIONS IN ROMANIA (PROFESSIONAL ORGANIZATIONS OF MEDIATORS, COURTS, NATIONAL INSTITUTE OF MAGISTRACY, SUPERIOR COUNCIL OF MAGISTRACY, MINISTRY OF JUSTICE, UNIVERSITIES, MAYORS HALLS, ETC), AND ALSO IN OVER 10 LOCATION FORM EUROPE AND USA (INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN ADR).

I WISH TO THANK PERSONALLY TO ALL THOSE WHO HELPED INCREASE THE QUALITY OF PUBLISHED ARTICLES AND I WISH TO ANNOUNCE THAT AS OF MARCH 2011, THE MAGAZINE HAS BEEN REGISTERED IN THE SPECIALIZED JOURNALS CATALOGUE OF CENTRAL UNIVERSITARY LIBRARY OF BUCHAREST.

școala de formare în mediere

mugur mitroi

www.fmmm.ro
office@fmmm.ro
+40 753 103 613

SCOALA DE FORMARE ÎN MEDIERE MUGUR MITROI VĂ ASIGURĂ, ALĂTURI DE SUPORTUL DE CURS, NECESSARUL DOBANDIRII CUNOȘTINȚELOR DE BAZĂ PENTRU A DEVENI MEDIATOR ȘI CELE DOUA LUCRARI CE PRIVESC PROCEDURĂ SI CONFLICTUL - ANUME: „GHIDUL MEDIATORULUI PROFESIONIST” ȘI „MEDIERE ȘI CONFLICT”, IAR MEDIATORILOR CARE SE VOR AUTORIZA LĒ ASIGURA PROMOVARE GRATUITĂ PE O PERIOADĂ DE 90 DE ZILE ÎN CADRUL SAITURILOR AFILIATE FMMM:

WWW.PORTALMEDIERE.RO, WWW.MEDIERETV.RO,
MEDIERATEHNICASIARTA.RO.

THE MUGUR MITROI MEDIATION TRAINING SCHOOL PROVIDES, TOGETHER WITH THE COURSE MANUAL, NEEDED IN ACQUIRING BASIC KNOWLEDGE TO BECOME A MEDIATOR, THE TWO WORKS CONCERNING PROCEDURE AND CONFLICT, NAMELY: “THE GUIDE OF PROFESSIONAL MEDIATOR” AND “MEDIATION AND CONFLICT,” WHILE THE MEDIATORS THAT WILL BE AUTHORIZED WILL BE PROVIDED WITH FREE ADVERTISING FOR A PERIOD OF 90 DAYS ON THE WEBSITES AFFILIATED TO FMMM:

WWW.PORTALMEDIERE.RO, WWW.MEDIERETV.RO,
MEDIERATEHNICASIARTA.RO.

DIN CUPRINS

CE SUNT MEDIATORII?	4	WHAT ARE THE MEDIATORS?	4
<i>Simona Tocitu</i>		<i>Simona Tocitu</i>	
MEDIEREA SI TAXA DE TIMBRU	5	MEDIATION AND STAMP FEE.....	5
<i>Anca Iacob</i>		<i>Anca Iacob</i>	
ALEGE MEDIEREA! EVITA UN PROCES!.....	6	CHOOSE MEDIATION! AVOID A TRIAL!	6
<i>Frunza Lidia, Aldea Elena Liliana</i>		<i>Frunza Lidia, Aldea Elena Liliana</i>	
MEDIEREA PE INTELESUL TUTUROR.....	7	MEDIATION EXPLAINED FOR EVERYBODY	7
<i>Anca Iacob</i>		<i>Anca Iacob</i>	
MEDIEREA FAMILIALĂ IN PRACTICA.....	9	PRACTICE OF FAMILY MEDIATION	9
<i>Steluța Maria Muntean</i>		<i>Steluța Maria Muntean</i>	
BUNA-CREDINȚĂ SAU OBLIGATIVITATEA MEDIERII?	11	GOOD FAITH OR MANDATORY MEDIATION?	11
<i>Lucreția Ioniță</i>		<i>Lucreția Ioniță</i>	
MEDIEREA ȘI INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI.....	13	MEDIATION AND THE BEST INTERESTS OF A CHILD	13
<i>Lucreția Ioniță</i>		<i>Lucreția Ioniță</i>	
DE CE MEDIERE?	17	WHY MEDIATION?.....	17
<i>Cristina Nedelcu</i>		<i>Cristina Nedelcu</i>	
MOTIVE PENTRU ALEGAREA MEDIERII.....	18	REASONS FOR CHOOSING MEDIATION	18
<i>Dragu Marius</i>		<i>Dragu Marius</i>	
DE LA NEGOCIERE LA NEGOCIATOR	22	FROM NEGOTIATION TO NEGOCIATOR.....	22
<i>Petre Daniela-Ionica</i>		<i>Petre Daniela-Ionica</i>	
MEDIEREA IN CONTEXTUL CRIZEI ECONOMICE	24	MEDIATION IN ECONOMIC CRISIS CONTEXT	24
<i>Vasile Daniela, Popa Silvian</i>		<i>Vasile Daniela, Popa Silvian</i>	
MEDIERE SI CONFLICT	26	MEDIATION AND CONFLICT	26
<i>Mugur Mitroi</i>		<i>Mugur Mitroi</i>	
MEDIEREA DE AFACERI: CUM POT AJUTA TEHNICILE ADR LA OBȚINEREA UNOR ACORDURI DURABILE PE PIEȚELE GLOBALE? (PARTEA 1)	28	DEAL MEDIATION: HOW ADR TECHNIQUES CAN HELP ACHIEVE DURABLE AGREEMENTS IN THE GLOBAL MARKETS (PART 1)	28
<i>L. Michael Hager, Robert Pritchard</i>		<i>L. Michael Hager, Robert Pritchard</i>	
SĂ ÎNTELEGEM DE CE AVOCATII DIN LUME SE OPUN MEDIERII ...	32	UNDERSTANDING WHY LAWYERS RESIST MEDIATION	32
<i>Don Peters</i>		<i>Don Peters</i>	
AGENDA PENTRU INSTRUIRE AVANSATA	36	TRAINING AGENDA FOR ADVANCED TRAINING.....	36

medierea tehnică și artă

WWW.MEDIERATEHNICASIARTA.RO | WWW.PORTALMEDIERE.RO | WWW.MEDIERETV.RO

COLECTIVUL DE REDACTIE:

MUGUR MITROI – coordonator, MĂDĂLINA CALCAN – redactor șef

LUCIA ANA MARIA ZAHARIA – magistrat, coordonator secțiunea „Magistrații despre mediere”
conf. univ. dr. GABRIELA POHOATA – dr. în filosofie, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”
drd. CAMELIA GAGU – mediator, avocat, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”

ELENA NECULA – traducător

VALENTIN RĂDULESCU – layout și tehnoredactare

Tipar: EURO PRINT COMPANY S.R.L. Buzău | 0338.101.253 | europrint2006@yahoo.com

CE SUNT MEDIATORII?

n aproape trei ani de cand m-am autorizat ca mediator, am cunoscut oameni din diferite colturi ale tarii, cu diferite profesii, caractere, experiente, care au ca preocupare comună medierea, sub toate aspectele ei. M-au ajutat să-mi dau un răspuns propriu întrebării pe care am lansat-o în titlu. Mediatorii, din punctul meu de vedere, sunt o categorie aparte de oameni, capabili de dragoste neconditionată pentru o profesie nou-nascută. Asemenei unui parinte pentru copilul sau, ei daruiesc timp, răbdare, incredere, resurse financiare, emotionale și intelectuale, constiinții fiind că rezultatele se vor vedea mai tarziu, cand aceasta profesie va ajunge la maturitate. Isi vor da seama că acel moment a sosit cand vor constata că au castigat increderea justitia bilor, a instantelor și a avocatilor.

Pentru acei cititori care acum fac cunoștință cu noțiunile de mediere/mediator, precizez că, potrivit Legii nr. 192/2006 (Legea medierii), mediatorii sunt acele trete persoane specializate care, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate, ajuta la soluționarea conflictelor pe cale amiabilă, având liberul consumămant al partilor.

Articolul 7 din legea menționată stipulează că “poate fi mediator persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- are capacitatea deplină de exercițiu;
- are studii superioare;
- are o vechime în munca de cel puțin 3 ani sau a absolvit un program post-universitar de nivel master în domeniul, acreditat conform legii și avizat de Consiliul de mediere;
- este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru savarsirea unei infracțiuni intentionate, de natură să aduca atingere prestigiului profesiei;
- a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, cu excepția absolvenților de programe postuniversitare de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;
- g. a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi.”

Constatăm că mediatorii sunt absolvenți de studii superioare, nu neapărat de natură juridică, oameni cu experiență în diferite

domenii de activitate care, din dorința de dezvoltare personală și de promovare a unei activități noi, au urmat cursuri de formare în această profesie.

Acei mediatori care doresc să facă din această profesie una de elită nu se rezumă la cursurile initiale de formare. Ei se pregătesc permanent, urmand cursuri de specializare și perfecționare. Astfel, în cursul lunii iulie a anului curent, membrii Centrului de Mediare Constanța, împreună cu colegii de-a lor din Tulcea și Bacău, au urmat cursul “Tehnici avansate de soluționare a conflictelor”, sub directa îndrumare a trainerului lor, domnul Mugur Mitroi. Principiile de bază în aceste cursuri sunt desfășurarea interactivă și aplicabilitatea practica. Participanții, ca toți membrii centrului de mediare din țara, sunt o mare familie.

Oamenii socializează, întreaba, primesc răspunsuri ale trainerilor, opinii ale colegilor, exemple practice. Așa cum spunea și trainerul nostru, dacă doi oameni au câte o idee pe care și-o transmit reciproc, amândoi devin mai bogati, având câte două idei. Că priveste practica, nu ne rezumăm la exemplu, role-play-urile vin în sprijinul cursanților, punându-i să simuleze medieri ale unor cazuri care au existat în realitate, în care pot aplica toate cunoștințele teoretice pe care le-au dobândit.

Acesti oameni deschis la nou și comunicare, numiți “mediatori”, se pregătesc permanent pentru a face viața mai usoară și mai frumoasă celor care ratașesc pe drumurile intunecate ale disputelor nerezolvate. Ii ajuta pe semenii lor să înțeleagă care le sunt nevoie imediate și îndrumă spre gasirea de soluții avantajoase. În mediare nimeni nu pierde. Solutiile sunt ale partilor și toată lumea are de castigat. De cate ori ma întreb dacă partile vor ajunge la un consens, îmi amintesc un citat al mediatoarei americane, Eileen Hoffman, care spunea că “medierea este arta posibilului”. În curand, tot mai multă lume se va calauzi după astfel de citate, salvându-si timpul, energia și banii, venind la cei care vor să-i asculte și să-i îndrumă spre soluționarea conflictelor, la mediatori. ■

SIMONA TOCITU
Mediator,
Centrul de Mediare Constanța

WHAT ARE THE MEDIATORS?

almost 3 years since I have become certified as mediator, I have met people from different parts of the country, with different professions, characters, experiences, with mediation as a common preoccupation, in all its aspects. They helped me answer my own question mentioned in the title. Mediators, from my point of view, are a special category of people, capable of unconditioned love for a new-born profession. Just like a parent to his/her child, mediators offer time,

patience, trust, financial, emotional and intellectual resources, being aware that results are to be seen later on, when this profession will reach its maturity. They will realize that the moment has come when noticing they have gained the trust of litigants, of courts and lawyers.

For the readers who have just come across the notions mediation/mediator, I mentioned that, according to Law 192/2006 (the mediation law), the mediators are the specialized third parties, who, in conditions of neutrality, impartiality, confidentiality, help in solving the conflicts amiably, with the free consent of the parties.

The article 7 within the above-mentioned law stipulates that a mediator is the person who meets the following conditions:

- has full work capacities;
- has graduated from higher education;
- has at least 3-year experience in the field or graduated from a master program in the field, authorized according to the law and approved by the Mediation Council;
- is medically fit to exercise this activity;
- enjoys a good reputation and has not been convicted for a crime that may offend the prestige of the profession;
- has graduated from the training courses for mediators, under the law conditions, except the people who graduated from the post-university master programs in the field, authorized according to the law and approved by the Mediation Council;
- has been authorized as

mediator, under the conditions of the current law.”

So we see that mediators are graduates of higher education, not necessarily law education, people with experience in different fields of activity who, wishing to develop personally and promote a new activity, have attended training courses in this profession.

Those mediators who want to be part of this elite profession do not limit themselves to initial training courses. They are in permanent training, attending specialized and development courses. Consequently, this July, the members of the Constanta Mediation Center, together with their colleagues from Tulcea and Bacău, have attended the course “Advanced techniques for conflict resolution,” under direct supervision of their trainer, Mr. Mugur Mitroi. The core elements of these courses are the interactive process and practical applicability. The participants, just like all members of the mediation centers across the country, are a big family. People socialize, ask, receive answers from trainers, colleagues’ opinions, practical examples. As our trainer said, if two persons have one idea each sent to each other, they both become richer, holding two ideas each. Concerning the practice part, we do not limit ourselves to examples, the role-plays help the participants, making them simulating mediation for cases that really existed, where they are able to apply all their theoretical knowledge.

These people open to newness and communication, called “mediators,” are in permanent training, in order to make life easier and more beautiful for those who wonder on the dark roads of unsolved disputes. They help people understand what their immediate needs are and guide them in reaching an advantageous solution. In mediation, nobody loses. The solutions belong to the parties and everyone has something to win. Each time I question whether the parties reach a consensus, I remember a quote of the American mediator Eileen Hoffman, who said that “mediation is the art of possible.” Soon, more and more people will guide themselves according to such quotes, coming to those who want to listen to them and direct them to conflict resolution, i.e. to mediators. ■

SIMONA TOCITU
Mediator,
Constanta Mediation Center

MEDIEREA SI TAXA DE TIMBRU

Medierea – reglementată în România de Legea nr. 192/2006, modificată și completată, privind medierea și organizarea profesiei de mediator, este definită ca metoda de rezolvare alternativă a disputelor și este procedura în care partile au totala putere în a-si decide propriile solutii, fiind asistate în mod calificat de mediator. Beneficiul imediat: soluția de tip castig-castig perfect utilă ambelor parti.

Medierea are extrem de multe avantaje, de la o rezolvare rapidă care poate însemna câteva ore în loc de luni sau ani prin instante, la flexibilitatea sedintelor de mediere și păstra confidențialitatea. Medierea este informală și accesibilă, presupune costuri mici, iar partile nu mai trebuie să indeplinească atât de multe formalități, să completeze hartii și să platească taxe, ci își pot continua relația de parinti, vecini, mostenitori, colegi, participanți la trafic, co-locațari, co-proprietari, co-semnatari ai diferitelor tipuri de contracte etc.

In contextul crizei economice pe care o traversam, în care totul se cuantifica pecuniar, un prim beneficiu al medierii se referă la restituirea taxei de timbru în situația în care cauza a ajuns pe rolul instantei judecătorești și s-a achitat o asemenea taxă.

Legea nr. 202/2010, cunoscută sub numele de "Mica reformă" abroga art. 23 alin. (21) din Legea 164/1997 privind taxele judiciare de timbru, în sensul că acestea nu se mai restituie în cazul tranzacțiilor intervenite între parti, în aceste condiții, doar medierea ramanând singura modalitate de soluționare amiabilă a litigiilor, în urma careia se mai pot restitui taxele de timbru avansate în dosar, conform prevederilor art. 63 alin. 2 din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

Astfel, în caz de partaj în urma unui divorț, în cazul unor neînțelegeri privind succesiunea ori în alte litigii al caror obiect poate fi evaluat în bani, dacă partile implicate soluționează litigiu prin mediere și încheie un acord de mediere, acestea pot beneficia de restituirea taxei de timbru. Ca atare, instanta ia act de acordul de mediere, verifica acordul partilor și pronunta soluția în conformitate cu acordul de mediere, dispunând totodată și restituirea taxelor de timbru achitate de parti.

In orice moment al procesului se poate recurge la mediere, iar taxa de timbru se va restitui, la cerere, indiferent de momentul în care partile ajung la un acord.

Mai mult decât atât, potrivit practicii deja înregistrate în instanță, dacă partile ajung la un acord de mediere înainte de a plăti taxa de timbru, instanța nu va

mai solicita plăta acestei taxe.

Un exemplu concret din practica curentă poate fi hotărarea judecătorească cu incuviințarea unui acord de mediere intervenit în cazul unei acțiuni civile pentru partajarea bunurilor comune dobândite în timpul casatoriei. Partile divorțate anterior au introdus acțiune pentru partajul bunurilor comune, și anume un apartament dobândit prin credit ipotecar de către în timpul casatoriei și un autoturism. Instanța le-a acordat un termen pentru a timbra acțiunea. Până la termenul acordat de instanță partile au înțeles să soluționeze disensiunile aparute între ei, cu ajutorul mediatorului. La începutul sedintei de mediere, ambele parti doreau apartamentul motivând lipsa unui alt spațiu de locuit și să achite celuilalt o sumă cu titlu de despăgubire. În urma parcurgerii tuturor etapelor unei sedinte de mediere, unul dintre căsători a recunoscut că nu își dorește apartamentul ci doar o sumă de bani pentru a completa suma necesară achiziționării unui alt spațiu de locuit. S-a încheiat un acord între foștii căsători, prin care una dintre ele a revenit apartamentul cu obligația de a plăti în continuare creditul ipotecar, iar celuilalt i-a revenit autoturismul și o sumă de bani

cu titlu de despăgubire. La termenul acordat de instanță, partile au prezentat acordul de mediere încheiat, instanța a verificat acordul partilor și a pronuntat soluția în conformitate cu acordul de mediere, în baza art. 271 Cod Procedură Civilă, fără a mai solicita efectuarea platii taxei de timbru, care ar fi reprezentat 3% din valoarea masei partajabile.

In concluzie, oricare ar fi momentul ales pentru încheierea acordului de mediere, taxa de timbru se va restitui la cererea partilor sau nu va mai fi achitată.

Dacă un litigiu este imminent sau l-ati declarat deja, iar taxa de timbru este impovăratore, prindeți curaj și adresați-va unui mediator. Informarea este gratuită! Nu ezitați. Mediatorul va să vă ghideze pentru a ajunge la un acord, chiar și în situația în care aveți impresia că partea adversă nu dorește să ajunga la o înțelegere. Astfel, veți economisi nu doar bani ci și timp, stresul va fi mult mai redus și veți avea sansa mari de a reînnoda relația cu cel cu care va aflați în litigiu. ■

ANCA IACOB
Mediator,
Centrul de Mediere Constanța

MEDIATION AND STAMP FEE

Mediation – regulated in Romania by Law 2/2006, modified and completed, regarding mediation and organization of the mediator profession, is defined as an alternative method to solve disputes and represents the procedure in which the parties hold complete power to decide over their own solutions, being assisted by a mediator. The immediate benefit: the win-win solution, which is perfectly useful for both parties.

Mediation has extremely numerous advantages, starting with a quick resolution that might last only few hours, instead of months or even years in a court of law, to the flexibility of mediation meetings and their confidentiality. Mediation is informal and accessible, it implies low costs, and the parties no longer have to fulfill so many formalities, to fill in papers and pay taxes, instead they may continue their relation-

ships with the parents, neighbours, inheritors, colleagues, traffic participants, co-occupants, co-owners, co-signatories of different types of contracts.

Given the economic crisis that we currently face, where everything is quantified financially, a first benefit of mediation is the restitu-

tion of the stamp fee, if the case had reached the court of law and such fee had been paid.

Law 202/2010, also known as the "Small reform," abrogates art. 23 (21) within the Law 164/1997 on legal stamp fees, in the sense that they are no longer paid back in case of transactions occurred between parties, therefore mediation remains the only way to solve litigations amiably, in which the stamp fees can continue to be paid, according to art. 3 paragraph 2 of Law 192/2006 on mediation and organization of the mediator profession.

Thus, in case of a divorce partition, of misunderstandings regarding the succession or other litigations whose object may be evaluated financially, if the parties solve the issue through mediation and conclude a mediation agreement, they may benefit from the restitution of the stamp fee. Therefore, the court is informed about the mediation agreement, it verifies the agreement and pronounces the decision according to the mediation agreement, also deciding over the restitution of the stamp fees paid by the parties.

At any time of the trial, mediation can be used, and the stamp fee

will be given back, upon request, regardless of the moment when the parties reach an agreement.

More than that, according to the court practice, if the parties reach an agreement before paying the stamp fee, the court will no longer ask for this fee to be paid.

A concrete example from the current practice is the court decision approving a mediation agreement in the case of a civil action concerning the partition of common assets acquired during a marriage. The divorced parties have submitted an action for partition of common assets, namely an apartment bought during the marriage through a mortgage loan and a car. The court allowed them a term to stamp the action.

Until the term given by the court, the parties agreed to solve the dissension between them with the help of a mediator. At the beginning of the mediation meeting, both parties wanted the apartment, due to the lack of another dwelling and pay the other party compensation. Following the whole steps of a mediation session, one of the parties admitted it didn't want the apartment, but only some money to supplement the amounts necessary for the purchase of another dwelling. An agreement was signed between the former husband and wife, by which one party got the apartment, with the obligation to continue pay the mortgage loan, and the other one received the car and a sum of money as compensation.

Given the economic crisis that we currently face, where everything is quantified financially, a first benefit of mediation is the restitu-

tion of the stamp fee, if the case had reached the court of law and such fee had been paid.

Law 202/2010, also known as the "Small reform," abrogates art. 23 (21) within the Law 164/1997 on legal stamp fees, in the sense that they are no longer paid back in case of transactions occurred between parties, therefore mediation remains the only way to solve litigations amiably, in which the stamp fees can continue to be paid, according to art. 3 paragraph 2 of Law 192/2006 on mediation and organization of the mediator profession.

Therefore, no matter the moment chosen for settling the mediation agreement, the stamp fee will be paid back, at parties' request, or it will not be paid at all.

If litigation is imminent or if you have already launched it, and the stamp fee is quite burdensome, get brave and go to a mediator. Information is free of charge! Don't hesitate. The mediator will know how to guide you in reaching an agreement, even when you feel that the opponent does not want to reach an agreement. You will save not only money but also time, the stress will be much lower and you will have great chances to resume a friendship with the person in conflict. ■

ANCA IACOB
Mediator,
Constanța Mediation Center

ALEGE MEDIEREA! EVITA UN PROCES!

Medierea, din punct de vedere istoric, raportata strict la studii sociologice, se desprinde direct din nevoia omului de a se intelege cu semenii sai, prin mijloace care tin de folosirea inteligentei, a liberului arbitru, a intelectului, a ratiunii, cu ajutorul comunicarii sub orice forma a ei.

Organizarea medierii si reglementarea ei din punct de vedere legal, reprezinta necesitatea rezolvarii conflictelor, izvorata chiar din mediul social, unde multiplicarea tipurilor de conflicte poate sa puna in pericol securitatea sociala si cea a individului.

Aparatul justitiei sufocat de numarul mare de dosare aflate pe rol, de complexitatea litigiilor si conflictelor care par a fi din ce in ce mai numeroase, vede in reglementarea medierii un sprijin activ si impetuos necesar la acest moment in care societatea romaneasca, in plina dezvoltare democratica si intr-un continuu proces de cautare a valorilor reale pentru o dezvoltare durabila, inregistreaza o crestere fara precedent in ceea ce priveste numarul litigiilor si conflictelor.

Medierea in fapt, este procedura de stinger a unei dispute prin care partile contracteaza asistenta unui mediator imparital, care foloseste proceduri tehnici si calitati, lasand partilor autoritatea de a lua decizii, rezolvandu-si diferendul prin ajungerea la o intelegera comună, exprimata printr-un document scris cu putere de lege intre parti.

Medierea poate acoperi si detensiona conflicte din toate domeniile, dar pentru ca intr-un moment de maxima tensiune economica mediul de afaceri are nevoie de solutii inteligente in vederea depasirii actualei crize economice, ar fi oporun sa aprofundam medierea comerciala.

Intai de toate, cine poate media un conflict in afaceri?

Cu siguranta un mediator. Cine este mediatorul?

O terta persoana care nu este direct implicata in disputa si care a fost autorizata ca mediator in conditiile legii.

Conflicturile comerciale sunt numeroase in Romania.

In domeniul afacerilor, medierea poate rezolva foarte multe tipuri de conflicte;

- modalitatea concreta de a duce la indeplinire obligatiile asumate printr-un contact
- esalonarea la plata a unor

datorii

- modul in care poate inceta un contract comercial in cazul in care acesta nu contine o clauza de denuntare unilaterală
- stingerea unor obligatii asumate prin contract

Trebuie sa fim realisti. Un potential proces, cu o miza ridicata pentru o companie, poate duce chiar si la faliment in conditiile in care durata si incertitudinea cu privire la rezultatul procesului, pot fi in dezavantajul companiei.

Fluctuatii preturilor, nerestarcarea angajamentelor contractuale, pierderea locurilor de munca, scaderea investitiilor, relocarea afacerilor, scaderea consumului, masurile fiscale, sunt factori care stimuleaza recurgerea la modalitatile alternative de solutionare a conflictelor.

Daca intr-un mediu de afaceri stabil, intr-o normalitate economica, un contract in derulare ar trebui sa asigure o stabilitate a veniturilor, in situatia actuala aceste garantii nu mai exista.

E important ca in contractele comerciale sa incercam sa introducem o clauza de mediere privitoare la solutionarea conflictelor.

Sa nu uitam, in afaceri timpul inseamna bani.

Solutia imediata, concreta si palpabila ne-o poate aduce doar medierea.

Negocierea este specifica mediului de afaceri, iar medierea are la baza negocierea dintre parti.

Pastrarea partenerilor comerciali se poate realiza doar atunci cand

diputele dintre ei sunt solutionate prin consens, solutia generata si negociata fiind acceptata de ambele parti.

Solutia care se poate obtine ca urmare a procedurii de mediere este imediata, putin costisitoare, durabila si eficienta, fiind generata

CHOOSE MEDIATION! AVOID A TRIAL!

Mediation, from a historical point of view, strictly related to sociological studies, detaches directly from the human need to understand with its peers, through means pertaining to the use of intelligence, free will, intellect, reasoning, using communication in any of its forms.

Organization of mediation and its legally regulation represent the need to resolve conflicts, deriving from the very social environment, where multiplication of the types of conflicts may endanger social and individual security.

The justice apparatus, smothered by the large number of cases pending, by the complexity of disputes and conflicts that seem to become more numerous, sees the regulation of mediation as an active and extremely necessary support at this moment in the Romanian society, which, in full democratic growing and in a continuous process of search for real values to a sustainable development, records an unprecedented increase in the number of disputes and conflicts.

Mediation in fact, is the procedure for settling a dispute, by which the parties engage the assistance of an impartial mediator, who uses procedures, techniques and qualities, leaving the parties the authority to make decisions, resolving their dispute by reaching a common understanding, expressed in a written document, with the power of a law.

Mediation can cover and loosen up conflicts in all areas, but because in a moment of high economic tension the business envi-

involved in the dispute and was certified as a mediator under the law. Commercial conflicts are numerous in Romania.

In business, mediation may resolve many types of conflicts:

- the concrete ways to fulfill the obligations assumed by a contact
- rescheduling the payment of debts
- the way in which a commercial contract may be ceased if it does not contain a unilateral cancellation clause
- termination of some obligations under a contract.

We must be realistic. A potential process, with high stakes for a company, can even lead to bankruptcy, as the length and uncertainty of the trial's outcome can be detrimental to the company. Price fluctuations, failure to comply with contractual commitments, job losses, lower investment, business relocation, low consumption, fiscal measures, all these are factors that stimulate the use of alternative ways to resolve conflicts.

If in a stable business environment, in a normal economy, a contract in progress should provide a stable income, in the current situation there are no guarantees. It is important to try to introduce within trade agreements a mediation clause relating to conflict resolution.

Let's not forget, time is money in business.

The immediate solution, con-

crete and tangible, can only be brought by mediation.

Negotiation is specific to business environment and mediation is based on negotiations between the parties.

Keeping trading partners can be achieved only when the disputes

chiar de cele două parti aflate în conflict.

Medierea, poate oferi partenerilor de afaceri posibilitatea de a-și continua relațiile comerciale, prin eficiență, confidentialitatea și eleganță cu care poate găsi soluția depasirii oricărui tip de blocaj.

Costurile pe care le implica procedura medierii sunt foarte reduse în comparație cu cele ocasionate de calea litigioasă.

Medierea poate fi făcută cu succes în cazul somatiei de plată, în acțiunile în prezent și în oricare litigiu de natură comercială, la care partile sunt dispuse să accepte dialogul.

Medierea are avantajul ca partile pot recurge la mediere, fie înainte, fie ulterior declansării unui proces comercial.

In cazul cand un litigiu a fost dedus judecătii și ulterior comerciantii au ales să folosească medierea ajungând la un rezultat pozitiv, pot cere instantei de judecata returnarea taxei judiciare de timbru, care în majoritatea cazurilor, după cum stim este foarte mare.

Deasemenea, dacă comerciantul a ales să rezolve litigiul prin mediere, taxele judiciare de timbru nu se mai plătesc.

Tot odată, comerciantii care ale cărui medierea pot fi asistati de către avocați în cazul în care doresc acest lucru.

Avocații încep să recomande medierea focusându-se pe soluții negociate în locul soluției în instanță.

In mod evident, toate aceste

avantaje fac ca instituția medierii să ocupe un loc central în sistemul judiciar și să fie considerată de către mediul de afaceri metoda cea mai rapidă și eficientă de soluționare a diferențelor.

Pornind de la certitudinea că medierea comercială este un succes incontestabil în Statele Unite ale Americii și că majoritatea litigatorilor se soluționează înainte de a se ajunge în fața judecătorului, putem afirma că și în România medierea va răspunde necesităților companiilor de a-și soluționa situațiile conflictuale avantajoș și mult mai repede.

Asociația Centru de mediere Constanța, este o organizație care are ca scop

promovarea, sprijinirea și practica medierii, precum și popularizarea acestei proceduri în România, în general, și în județul Constanța în mod particular.

Suntem o echipă care putem aduce schimbarea, care putem dezvolta în cimită celor de lângă noi, necesitatea stabilirii unei puncte pentru negocieri și comunicare, prin mediere.

Vom aduce în atenția constănțenilor că toate instrumentele și resursele de care vom dispune, prin acțiuni care vor promova medierea, orice informație necesară pentru că percepția despre mediere să fie una pozitivă.

**FRUNZA LIDIA - MEDIATOR
ALDEA ELENA LILIANA - MEDIATOR
Asociația Centrală de Mediere
Constanța**

between them are solved through consensus, solution generated and negotiated being accepted by both parties. The solution that can be obtained as a result of the mediation procedure is immediate, affordable, sustainable and efficient, being generated by the two parties in conflict.

Mediation can offer the business partners the opportunity to continue their business relationships through effectiveness, privacy and elegance that the solution to overcome any type of blockage could be found. The costs involved by the mediation procedure are very low compared to those incurred by litigation. Mediation can be used successfully in cases of payments summons, in claims actions and in any trade dispute, where parties are willing to accept dialogue.

Mediation has the advantage that the parties may resort to mediation, either before or after the start of a commercial process. If a dispute was sent to court and subsequently the traders chose to use mediation reaching a positive result, they could ask the court the return of the judicial stamp fee, which in most cases is very high, as we all know. Also, if the trader has chosen to resolve the dispute through mediation, judicial stamp fee are no longer paid. In addition, the traders who choose mediation may be assisted by lawyers if they so wish.

Lawyers begin to recommend mediation focusing on negotiated solu-

tions instead of settlement in court. Obviously, all these advantages make mediation institution occupy a central place in the judiciary system and be considered by the business environment the fastest and effective dispute settlement method.

Starting from the certainty that commercial mediation is undeniable success in the United States and that most disputes are settled before going to a judge, we can say that in Romania too, mediation will meet the needs of companies to solve their conflict situations much faster and more advantageously.

The Constanța Mediation Center Association is an organization that aims to promote, support and practice mediation, as well as popularization of this procedure in Romania in general and particularly in Constanța county.

We are a team that can bring change, that can develop in the consciousness of people around us the need to establish a bridge for communication and negotiation, through mediation. We will bring to the attention of Constanța citizens, with all the tools and resources we have, through actions that promote mediation, any information required so that the perception on mediation will be a positive one.

**FRUNZA LIDIA - MEDIATOR
ALDEA ELENA LILIANA - MEDIATOR
Constanța Mediation Center
Association**

MEDIEREA PE INTELESUL TUTUROR

Medierea este o modalitate prin care partile ajung la un consens în mod amabil, asistat de un profesionist (mediatorul), după o procedură stabilită de mediator. Mediatorul este neutru, imparțial și fără putere de decizie, însă are rolul de a uzura comunicarea dintre partii în scopul de a le ajuta să ajungă la o înțelegere acceptată de toate partile aflate la masa negocierii. Beneficiul imediat al medierii este soluția de tip "castig-castig".

Astfel, în urma medierii, se poate ajunge la un acord care să primească toate problemele ce au generat conflictul sau este posibil să se ajunga la un acord asupra anumitor aspecte ale conflictului sau să nu se ajunga la niciun acord.

Ce înseamnă de fapt medierea și cum ne poate ajuta să ne rezolv-

vam disputele?

Suntem un popor conflictual, iar tradiția noastră în stingerea disputelor se poate sintetiza prin cunoscuta atitudine "sa moara și capă vecinului". Dacă nu putem schimba, ar trebui să adaptăm și să înțelegem dacă este bine sau rau să moara și capă vecinului și ce beneficii ne-ar aduce.

Rezolvarea clasica a conflictelor presupune încredințarea acestora organelor justiției și soluționarea conflictelor pe principiul castig-pierdere (invincitor-invins). Atitudinea de tipul "ca noi sau nimic" accentuează discrepanțele în abordarea conflictelor, prin riposta: argument contra argument și nu argument - justificare.

Plecând de la aceasta abordare în soluționarea conflictelor, mediatorul înțelege în cele din urmă că

MEDIATION EXPLAINED FOR EVERYBODY

Mediation is a way by which the parties reach an agreement amicably, assisted by a professional (mediator), following a procedure established by the mediator. The mediator is neutral, impartial and without a decision-making power, but serves to facilitate communication between parties in order to help them reach an agreement acceptable to all parties at the negotiating table. The immediate benefit of mediation is the "win-win" solution

Thus, through mediation, parties can reach an agreement to match all issues that generated the conflict or it is possible to reach agreement on certain aspects of the conflict or even no agreement is reached.

What does mediation really

mean and how mediation can help us solve our disputes?

We are a conflict people and in our tradition the settlement of disputes can be synthesized through the well-known attitude "if I go down, I'll take you with me." If we can not change, we should adapt and understand if this idiom is good or bad and what benefits brings us.

The classical resolution of conflicts implies entrusting them to the justice bodies and follow the win-loss (winner-loser) principle. The "us or nothing" attitude emphasizes the discrepancies in conflict approach, through the riposte: argument against argument, not argument - justification.

Based on this approach in conflict resolution, the mediator

este de justificata abordarea respectiva, poate gestiona in mod optim spiritul competitiv al participantilor si transforma competitia distructiva prin pozitivarea rezultatului - directionand partile sa priveasca jumatarea plina a paharului.

Cat de pregatiti sunt oamenii pentru a decide singuri si accepta compromisuri?

In practica mea de pana acum am observat faptul ca justitiabili devin tot mai constinti ca, din cauza diversificarii relatiilor sociale si economice, solutia "tut sau nimic" sau solutia impusa de un judecator, care uneori nu mai contine nimic din nevoile si dorintele lor, nu raspunde diversitatii conflictelor pe care societatea actuala le cunoaste.

S-au prezentat la biroul meu de mediere persoane care considerau ca nu au fost ascultate si intesele de catre organele de justitie, care se considerau nedreptatite si care doreau cumva ca mediatorul si medierea sa indrepte acea inechitate. Pur si simplu vroiau sa fie ascultati pentru ca, datorita multitudinii de dosare cu care se confrunta organele de cercetare si instantele, nu au avut suficient timp sa-si expuna punctul lor de vedere.

Asteptarile acestora sunt ca mediatorul sa fie un judecator care va pedepsi "adversarul" si a restabili, in opinia lor, dezechilibrul produs de organele de justitie. Dupa ce i se explica ce este medierea si ce face mediatorul, sunt descompunuti initial, apoi revin dupa o scurta perioada si accepta sa incerce rezolvarea prin mediere.

In alte situatii s-au prezentat la birou sotii aflati intr-un proces de divort, in care erau implicati si copii minori, tocmai pentru a-i feri pe acestia de trauma suferita intr-un proces clasic in instanta. Motivatia acestora de a-si solutiona diferendele pe cale amicabila este mai puternica datorita protectiei pe care vor sa o ofere copiilor lor.

Mai mult decat atat, fostii soti, chiar dupa finalizarea procedurii de divort in instanta s-au prezentat la mediere pentru a incerca sa ajunga la o intelegerere. De obicei, in aceste cazuri, la inceput partile considera mediatorul ca fiind avocat si ii cer sfaturi juridice. Li se spune ca mediatorul nu are putere de decizie, ci ofera informatii procedurale, stimuleaza dialogul, faciliteaza schimbul de opinii si informatii intre partii, ajuta partile sa-si clarifice nevoile si interesele, sa depaseasca barierele in comunicare si sa ajunga la rezolvarea neintelegerilor prin gasirea unor solutii avantajoase pentru ambele parti. Partile sunt asistate si la redactarea acordului final de mediere in care se specifica angajamentele fiecarei pentru stingerea

conflictului

Acestea sunt cateva exemple de cazuri in care partile sunt motivate emotional sa accepte medierea, in schimb cand este vorba despre conflicte intervenite intre persoane juridice, unde factorul emotional nu exista, medierea este perceputa ca o prima modalitate de solutionare a conflictului intervenit intre ele.

In mediul afacerilor, medierea ajuta la stabilirea si menținerea unor relatiuni comerciale bazate pe incredere si respect reciproc, generand relatiuni de colaborare puternice. Mai mult, medierea consolideaza increderea dintre partenerii comerciali, stiu fiind faptul ca relatiile comerciale sunt cladite pe increderea reciproca a partenerilor contractuali. Noi afaceri pot lua nastere in situatia in care prin mediere sunt stabilite principii clare, sunt impartite responsabilitatile, scopurile si obiectivele viitoare. Prin medierea comerciala relatiile dintre partenerii de afaceri existente sunt pastrate si astfel se deschid perspective de initiere a unor noi parteneriate si afaceri in comun.

Medierea, spre deosebire de procesul clasic de justitie, nu are ca finalitate stabilirea vinovatiei sau inocentei partilor aflate in conflict.

In mediere, starea castig-castig urmareste ca beneficiul sa fie mutual, intelegerile si solutiile adoptate sunt reciproc avantajoase, reciproc satisfacatoare, iar acordul, odata gasit si incheiat, are toate sansele sa fie respectat de catre parti, deoarece el a fost obtinut fara a face apel la presiunea raportului de forte. Odata ce s-a ajuns la acord, nimeni nu poate sa se considere inselat. Dimpotrivă, fiecare participand la construirea acordului, se poate presupune ca acesta va fi aplicat cu buna credinta si in intregime, permitand dezvoltarea unei cooperari reale pe termen lung.

In concluzie, partile, alegand sa parcurga aceasta procedura amicabila, au decis de fapt sa preia controlul in solutionarea conflictului si sa dea solutia in mediere. In functie de natura conflictului si de complexitatea acestuia, mediatorul va stabili etapele si modul in care se va derula procedura, el fiind cel care supervizeaza negocierea dintre parti. Mediatorul nu da solutii. El ghideaza partile in gasirea propriilor lor solutii. Partile ajung sa reia comunicarea dintre ele, ajung sa tina seama si de nevoile celeilalte parti, totodata gasindu-si rezolvare la propria problema. ■

ANCA IACOB
Mediator,
Centrul de Mediere Constanta

finally understands how justifiable a certain approach is, can optimally manage the competitive spirit of participants and transforms the destructive competition into a positive outcome - directing the parties to look at the full half of the glass.

How ready are people to decide for themselves and accept compromises?

In my practice so far, I have seen that litigants are becoming more aware that, due to the diversification of social and economic relations, the "all or nothing" solution or the solution imposed by a judge, which sometimes no longer contains any of their needs and wishes, does not respond to the diversity of conflicts that modern society experiences now.

There came to my mediation office people who felt that they had not been heard and understood by the justice authorities, who considered themselves wronged and somehow wanted the mediator and mediation to correct that inequity. They just wanted to be heard, because, due to the multitude of cases with the investigators and courts, they did not have enough time to express their points of view.

According to their expectations, the mediator should be a judge who would punish the "enemy" and restore, in their view, the imbalance produced by the justice bodies. After explaining what mediation and mediator are, they are somewhat upset initially, but then return after a while and agree to seek resolution through mediation.

In other situations, there came to my office spouses in divorce, with minors involved, precisely to protect them from the trauma within a classical process in court. The motivation to resolve their differences amicably is stronger due to the protection they want to offer their children.

Moreover, former spouses, even after the completion of divorce proceedings in court, came to mediation to try to reach an agreement. Usually in these cases, they first consider the mediator as lawyer and ask for legal advice. They are told that the mediator has no decision-making power, but provides procedural information, stimulates dialogue, facilitates exchange of views and information between the parties, helps parties to clarify their needs and interests, to overcome barriers in communication and resolve misunderstandings by finding solutions beneficial to both parties. The parties are also assisted in drafting the final agreement that mentions each

party's commitments to end the conflict.

These are some examples of cases where the parties are emotionally motivated to accept mediation, instead when talking about conflicts occurred between legal entities, where there is no emotional factor, mediation is seen as a first solution to the conflict between them.

In the business world, mediation helps to establish and maintain trade relationships based on mutual trust and respect, creating strong collaborative relationships. Additionally, mediation consolidates the trust between trading partners, as everyone knows that commercial relationships are built on mutual trust of contractual partners. New businesses may appear as mediation sets out clear principles, shares responsibilities, goals and future objectives. By trade mediation, the commercial relations existing between business partners are maintained and new partnerships and businesses may appear.

Mediation, unlike the classical process of justice, does not finalise in establishing guilt or innocence of the parties in conflict.

In mediation, the win-win state aims at mutual benefits, so that the understandings and solutions adopted are mutually beneficial, mutually satisfying, and the agreement, once found and concluded, is likely to be respected by the parties, as it was obtained without using strong pressure. Once the agreement has been reached, no one could consider deceived. Instead, as each participates in the construction of the agreement, one can assume that it will be applied in good faith and completely, allowing the development of a real long-term cooperation.

As a conclusion, the parties, choosing to follow this amicable settlement, have decided in fact to take over the control in conflict resolution and give the solution of mediation. Depending on the nature and complexity of the conflict, the mediator will determine the steps and how the procedure will go on, being the one who oversees negotiations between the parties. The mediator does not give solutions. The mediator guides the parties in finding their own solutions. The parties come to resume communication between them, come to take into account the needs of the other party, also finding a solution to the problem. ■

ANCA IACOB
Mediator,
Constanta Mediation Centre

MEDIAREA FAMILIALĂ ÎN PRACTICĂ

Medierea familială se aplică cu succes litigiilor apărute în cazul desfacerii căsătoriei și accesoriilor acesteia, între membrii aceleiași familii indiferent de gradul de rudenie sau a celor între care există sau au existat legături de familie, conform prevederilor din legislația națională în vigoare.

Se poate apela la mediere din propria inițiativă a părților aflate deja în conflict sau la recomandarea instanțelor de judecată, astfel încât părțile aflate în litigiu să hotărască pentru ele, cu ajutorul unui mediator profesionist și să se ajungă la soluționarea amiabilă și cu responsabilizarea părților. Trebuie conștientizat că rolul instanței de judecată, deși este crucial, poate fi considerat ca o ultimă alternativă, soluția dată de judecător fiind privată în mod pragmatic și în majoritatea cazurilor nefiind satisfăcătoare pentru părțile implicate.

In cazul divorțului medierea este considerată opțiunea părților pentru o separare civilizată, o alternativă de a detensiona amiabil conflictele apărute în aceste cazuri. Este necesară protejarea copiilor și menținerea unui raport apropiat de ambii părinți. Pentru copiii separarea părților este o traumă care se poate evita dacă foștii soți cooperează pentru educarea și creșterea lor. Mediatorul acordă atenție sporită interesului superior al copiilor, trebuie să sprijine părinții să se concentreze pe necesitățile copiilor.

Medierea este o procedură mult mai rapidă decât un proces cu termene de judecată ce decurg de-a lungul mai multor luni sau chiar ani. Medierea unui divorț se poate finaliza într-o ședință sau poate căteva ședințe care însă se realizează într-un cadru neutră, confidențial și imparțial, la ore convenabile tuturor părților.

Un alt avantaj al medierii este și costul redus al procedurii, onoariul mediatorului fiind achitat în mod egal de către părți sau aşa cum au convenit. In cazurile de partaj atât în urma divorțului cât și în partajul succesororal, dacă părțile au ajuns la încheierea unui acord de mediere, instanța de judecată poate dispune la cererea părții interesate restituirea taxei de timbru. Iar daca una din părți se încadrează în condițiile prevăzute de OG 51/2008, va putea primi ajutor public judiciar și pentru mediere.

Din cazuistica proprie am să prezint două spețe diferite, păstrând confidențialitatea cu privire la identitatea părților.

CAZUL NR. 1

E.M. a înaintat cererea de divorț împotriva soțului său I.M. după o căsătorie de 13 ani, având împreună un copil minor de 9 ani și de parțajat un imobil cumpărat în timpul căsătoriei cu ajutorul unui credit imobiliar și al unui ajutor financiar acordat de părinții lui E.M. Situația era destul de tensionată între cei doi, iar la primul termen de judecată, judecătorul le-a recomandat celor doi medierea. Cea care m-a solicitat a fost E.M. apoi la data fixată pentru prima întrevadere l-am cunoscut și pe I.M.

Am încercat să aflu nevoile fiecăruia dintre ei, dar orice discuție degenera în ceartă, I.M. reproșându-i soției sale că nu l-a sprijinit de-a lungul căsniciei lor și că părinții ei au fost cei care au contribuit la ruptura din relația lor. La rândul ei, E.M. susținea că I.M. nu comunică, nu aveau un dialog cu privire la necesitățile familiei lor, ca I.M. era preocupat în special de serviciu și că timpul alocat familiei era redus.

În urma discuțiilor avute cu cei doi de-a lungul primei ședințe de mediere, au reusit să recunoască amândoi că este mai bine să se despartă și că este important să o facă cât mai repede și civilizat cu putință pentru binele lor și al copilului.

Am adus în discuție situația copilului. La întrebarea mea ce părere are acesta despre hotărârea de a se despărții, mi-au mărturisit că i-au ascuns copilului adevărul sperând să îl protejeze. Am hotărât să suspend ședința de mediere și să vorbească împreună cu copilul deoarece trebuie respectat interesul superior al copilului și știam că instanța poate incuiuța o anchetă socială cu privire la situația copilului.

La urmatoarea întâlnire stabilită împreună cu cei doi, E.M. era multumită că au putut discuta cu copilul și că au stabilit că acesta să rămână cu tatăl lui, d-na E.M. urmând să plece într-o altă localitate și nedorind să modifice situația copilului, relațiile cu prietenii lui sau cu școala. De asemenea, d-na E.M. a fost de acord cu plata pensiei de întreținere în favoarea copilului și care reprezenta procentual 35% din salariul înregistrat în contractul de muncă al dumneaei. Au stabilit tot împreună vizitele copilului, perioadele de timp din vacanțe pe care copilul urma să le petreacă la noul domiciliu al mamei.

Situația a devenit din nou tensiонată când am discutat de hotărârea cu privire la numele pe care îl va purta d-na E.M. după divorț, I.M.

PRACTICE OF FAMILY MEDIATION

Family mediation is successfully applied to litigations related to marriage dissolution and its linked issues, between the members of the same family, regardless of the relative degree or those where family ties exist or existed, according to the national legislation in place.

Mediation can be used at own initiative of the parties involved already in the conflict or at the recommendation of courts, so that the litigating parties could decide for themselves, with the help of a professional mediator to reach an amicable resolution.

People must be aware of the fact that the role of a court, although crucial, can be considered as a last alternative, the solution given by the judge being seen pragmatically and in most cases not satisfactory for parties involved.

In a divorce, mediation is considered the parties' option for a civilized separation, an alternative to loosen up the conflicts amicably. It is necessary for children to be protected and maintain a close relationship with both parents. For children, the parents' separation is a trauma which can be avoided, if spouses cooperate for upbringing and educating their children. The mediator gives a special attention to the children's best interests, he or she must support the parents in focusing on the needs of the child.

Mediation is a much faster procedure than a trial with hearings which may span over months or even years. Mediation of a divorce can be finalized in one or perhaps several meetings, but in a neutral, confidential and impartial environment, at hours that suit both parties.

Another advantage of mediation is the low costs, the mediator's fee being paid equally by both parties, or depending on how it was decided. In partition cases, both for divorces and inheritance partitions, if the parties reach a mediation agreement, the court of law may decide, at interested party's request, the restitution of the stamp fee. And if one of the party falls under the conditions stipulated by GO 51/2008, it will be able to receive public legal aid for mediation as well.

From my own experience, I will present two different cases, preserving the confidentiality of the parties' identity.

CASE NO. 1

E.M. submitted the application for divorce against her husband

I.M. after a marriage of 13 years, with a minor child of 9 years and a house to split, dwelling purchased during their marriage with the help of a housing loan and financial assistance provided by E.M. parents. The situation was quite tense between the two, and at first hearing, the judge has recommended mediation. The one that asked for my services was E.M., then at the first session, I met I.M. too.

I tried to find out the needs of each of them, but any discussion degenerated into fighting, I.M. reproaching his wife she has not supported him during their marriage and that her parents were those who contributed to the rupture in their relationship. In her turn, E.M. claimed that I.M. did not communicate, did not have a dialogue about the needs of their family, that I.M. was particularly concerned with his work and that the time offered to his family was reduced.

Following the discussions with the two in the first mediation session, they were able to admit both it was better to separate and was important to do so as quickly and civilized as possible for them and their child's welfare.

I raised the issue concerning the situation of the child. When asking them what he thought about this decision to separate, they confessed hiding the truth from him, hoping to protect the child. We decided to suspend the mediation session and talk with the child together because the child's best interests must be respected and I was aware that the court may decide over a social inquiry on the situation of the child.

The next meeting set up with the two, E.M. was satisfied that they could discuss with the child and had decided for the child to remain with his father, as Mrs. E.M. wanted to go to another town and tried to avoid any modification in her child's relation to school and friends. Also, Mrs. E.M. agreed to pay alimony for the child, representing 35% of the salary recorded in the employment contract. They also settled together the visits of the child, the holiday time that the child was going to spend at his mother's new home.

The situation became tense again when I discussed about the decision on the name that Mrs. E.M. would have after divorce, I.M. not agreeing in any way for her to continue to bear the same name. Towards the end of the meeting, E.M. gave up the request to have the same name.

nefiind sub nicio formă de acord ca aceasta să continue să poarte același nume. Spre sfârșitul ședinței comune d-na E.M. a renunțat la cererea de a purta același nume.

În ceea ce privește imobilul cumpărat în timpul căsătoriei lor, dl. I.M. a fost de acord că au primit o sumă de bani de la părinții d-nei E.M. pentru a-l cumpăra, dar fără cont de faptul că d-na E.M. nu a avut un loc de muncă în perioada de început a căsnicei lor, compensa cu ajutorul primit. În același timp obținuse de la bancă o notificare prin care acesta era de acord să transfere întreaga responsabilitate a creditului imobiliar dlui I.M.

D-na E.M. nu a fost de acord să cedeze toate drepturile și obligațiile asupra imobilului soțului ei, fără a primi o sumă de bani care să acopere suma dată de părinții ei și alte cheltuieli realizate de ambii în imobilul respectiv. Considera dumneaei că 15.000 Euro ar fi fost suma totală cuvenită, în timp ce dl. I.M. ar fi vrut să îi dea cu titlu de despăgubire doar 10.000 Euro. În acest moment toată medierea s-a blocat, niciunul dintre cei doi nevrând să cedeze din poziția lor. Am crezut că este necesar să discut cu fiecare în parte, în ședințe separate, astfel încât am rămas doar cu d-na E.M. care mi-a mărturisit că avea nevoie urgentă de 9.000 Euro pentru a contracta o locuință în orașul în care se stabilea, dar că nu renunță la suma pe care o ceruse inițial. Când am discutat apoi separat și cu dl. I.M. acesta mi-a spus că ar fi de acord să îi ofere soției sale suma de 15.000 Euro dar nu putea să îi dea pe toți în acel moment. Discutând apoi împreună au hotărât că o soluție favorabilă lor era: 9000 Euro înaintea încheierii acordului de mediere și diferența până la 15.000 Euro în termen de un an.

Am finalizat medierea și au semnat acordul de mediere pe care l-au înaintat apoi instanței spre încuviințare. Odată cu acordul de mediere d-na E.M. a solicitat instanței să restituirea taxei de timbru.

Toata medierea s-a realizat în cinci sesiuni de mediere dintre care trei sesiuni comune și două au fost separate, de-a lungul a 50 de zile, la date stabilite de cele două parti și de către mediator.

CAZUL NR.2

G.S. și M.N. sunt doi frați cărora le-au decedat părinții, de pe urma cărora a rămas casa parientească drept bun de partajat. M.N. a locuit alături de părinții lui împreună cu soția și fata sa, în timp ce G.S. prin căsătorie s-a mutat în casa cumpărată cu soțul ei.

Dupa decesul părinților lor, cei doi frați s-au certat, iar G.S.-a a hotărât să revendice drepturile asupra imobilului de partajat. A luat legă-

tura cu un notar public, dar pentru că dl. M.N. nu s-a prezentat, notarul a îndrumat-o fie către instanță de judecată, fie către mediere. D-na G.S. a ales medierea în prima fază.

La invitația telefonică făcută de mine, dl. M.N. a refuzat să comunique și deja eram convinsă că și invitația scrisă va avea aceeași soartă. Surprinzător dl. M.N. a ales să răspundă de această dată și a venit la biroul de mediator însotit de soția dumnealui pe care, însă, cumnata

As regards to the property acquired during their marriage, Mr. I.M. agreed they received a sum of money from E.M.'s parents to buy it, but considering the fact that Mrs. E.M. had no job at the beginning of their marriage, this compensated the help they received. At the same time, they had received from the bank a notice by which it agreed to transfer full responsibility for the housing loan to Mr. I.M.

tually favourable solution: 9,000 euros before concluding the mediation agreement and the difference up to 15,000 euros within a year.

We have completed mediation and they signed the mediation agreement which they then submitted to the court for approval.

With the mediation agreement Mrs. E.M. asked the court to return the stamp fee. The entire mediation consisted in five sessions, of which three were common and two were separate, over a 50-day term, at dates set by the two parties and the mediator.

CASE NO. 2

G.S. and M.N. are sister and brother, their parents died, and left the parental home to be partitioned. M.N. lived with his parents, together with his wife and daughter, while G.S., after marriage, moved into the house bought together with her husband. After the death of their parents, the two quarrelled, and G.S. decided to claim rights over the property. She contacted a notary public, but because Mr. M.N. failed to appear, the notary directed her either to court or to mediation. Mrs. G.S. chose mediation in the first phase. At the telephone invitation made by me, Mr. M.N. refused to communicate and I was already convinced that the invitation letter would suffer the same fate. Surprisingly, Mr. M.N. chose to respond this time and came to the mediator office, accompanied by his wife, but his sister, Mrs. G.S., did not accept the sister-in-law assist in the mediation session, considering her guilty for her brother's absence from the inheritance procedure, at the notary and all the arguing with her brother.

We started the joint session only with the sister and the brother and the contradictory talks, sometimes in a very high tone, sometimes calmer, made me realize that Mrs. G.S. complained that her brother got married without their parents' consent and more, he lived with his wife in their parents' home, which caused the death of the parents; therefore she asks her brother to divide the parents' house in equal shares, as a legal thing to do and she believes that the building on the open market would be worth 60,000 euros. Mr. M.N. reproached his sister that, although she has a great financial situation, did not participate in their parents' illness-related expenses, funeral and remembrance expenses and that he was the one who has made massive improvements in parental home, that their parents have accepted his wife and that he was to conclude the pur-

sa, d-na G.S., nu a acceptat-o în sesiunea de mediere, considerând că este vinovată de absența fratelelor la dezbaterea succesoră, la notari și de toată cearța cu fratele ei.

Am început sesiunea comună doar cu cei doi frați și, din discuțiile contradictorii, uneori cu voce destul de ridicată, altele mai calme, am înțeles că d-na G.S. îi reproșa fratrelui dumneaei că s-a căsătorit fără a primi încuviințarea părinților lor și mai mult, că a locuit cu soția în casa părintească ceea ce a determinat decesul părinților; drept urmare îi cere fratelelui său să împartă casa părintească în cote egale, ca fiind legal și consideră dumneaei că acel imobil pe piață liberă ar valora 60.000 Euro.

Dl. M.N. îi reproșa sorei sale că, deși are o situație materială deosebită, nu a participat la cheltuielile legate de bolile părinților lor, de înmormântarea și pomenirea acestora, că el, M.N., a adus îmbunătățiri massive casei părintești, că părinții lor

au acceptat-o pe soția lui și că urma să încheie contractul de cumpărare pentru imobilul părintesc înainte de deces. Din păcate, prin dispariția mamei lor urmată îndeaproape și de pierderea tatălui, acest lucru nu s-a mai finalizat și că nu este dispus să împartă imobilul în cote egale, dar că i-ar avansa surorii sale o sumă în valoare de 11.000 Euro.

Deja era un pas înainte major pentru două persoane care nu comunicaseră deloc în ultimii 5 ani, dar d-na G.S. a părăsit biroul nervoasă și amenințându-și fratele cu instanța de judecată, cu bani dați pe expertize, evaluări, pe taxe, pe avocat, cu timpul pierdut pe holurile instanțelor, stresul ce degurge din proces și ceea ce ar fi urmat. Rămasă doar cu dl. M.N. în birou, acesta mi-a mărturisit că își dorea să rezolve problema cu sora lui, mai ales că e vorba de o relație de sânge și că vroia o împăcare cu ea. In plus, recunoaște că și sora lui are drept la despăgubire de la casa părintească, dar nu în cote egale, ținând cont mai ales de investițiile

realizate de dumnealui.

La o săptămână după prima ședință de mediere, am sunat-o pe d-na G.S. și am invitat-o într-o sesiune separată. G.S. mi-a spus că a apelat la aceasta ca pentru a-i da, în primul rând, o lecție fratelui ei, că era suparată că nu a implicat-o direct în problemele părintilor lor, că regretă că are o nepotă pe care nu o vizitează și nu o vede crescând din pricina divergențelor cauzate de cununia sa și că s-au îndepărtat sufletește unii de ceilalți. Într-un final d-na G.S. a convenit să accepte suma de bani oferită de fratele ei și să renunțe la orice altă despăgubire.

Acordul de mediere încheiat apoi de către cei doi frați a fost autentificat de notarul public la care se deschise dosarul succesorul. Relațiile dintre cele două familii au fost reluate și au reușit să treacă peste orice diferență referitor la această problemă. ■

STELUȚA MARIA MUNTEAN

Mediator

Centrul de Mediere Constanta

chase contract for parental property before death. Unfortunately, due to the disappearance of their mother, closely followed by their father's death, this has not been finalized, therefore he is not willing to divide property in equal shares, instead he would give his sister an amount of 11,000 euros

It already was a major step forward for two people who had not communicated at all in the last five years, but Mrs. G.S. left the office angry and threatening her brother with the court of law, with money to spend on surveys, evaluations, fees, lawyer, with time lost in court hallways, with all the stress arising from the process and what would follow. Alone with Mr. M.N. in office, he told me that he wanted to solve the problem with his sister, especially since it's a blood relationship and he wanted reconciliation with her. In addition, he admitted that his sister too is entitled to compensation from the parental home, but not in equal proportions, especially

considering the investment made by him.

One week after the first mediation session, I called Mrs. G.S. and invited her in a separate session. G.S. said she turned to this way to give, first, a lesson to her brother, as she was upset he did not involve her directly in their parents' problems, she regrets having a niece she does not visit or see her growing due to divergences created by her sister-in-law and that they were emotionally distant from one another. Finally Mrs. G.S. agreed to accept the money offered by her brother and stop any other compensation.

The mediation agreement signed by the two was authenticated by the notary public who opened the inheritance file. The relations between the two families were resumed and were able to overcome any dispute on this issue. ■

STELUȚA MARIA MUNTEAN

Mediator

Constanta Mediation Centre

BUNA-CREDINȚĂ SAU OBLIGATIVITATEA MEDIERII?

In materie de drept civil orice persoană trebuie să-și exercite cu bună-credință drepturile procesuale în vederea atingerii scopului căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încalcă drepturile procesuale ale altiei părți.

Pornind de la acest aspect, în latura juridică, obligativitatea medierii nu poate fi privită ca o îngădire a accesului la justiție ci trebuie privită ca o exploatare a instituției bunei-credințe ("Drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încalcă drepturile procesuale ale altiei părți." - art. 12 din LEGE Nr. 134 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură civilă), în sensul că, atât reclamantul cât și părătul trebuie să găsească soluții extrajudiciare și să fie obligat în fața instanței să dovedească că au depus eforturile pentru a găsi o modalitate de soluționare a disputei înainte de a depune cererea de chemare în judecată sau până la primul termen de judecată.

În latura comercială, societatea aflată în prag de faliment cat și creditorii (parteneri de afaceri, angajați, etc.) trebuie să fie obligați în a depune eforturile spre a găsi soluții extrajudiciare, optime pentru menținerea obiectului de activitate și implicit păstrarea bunelor relații între partenerii de afaceri, menți-

nerea locurilor de muncă pentru angajați, precum și în ceea ce privește evitarea altor cheltuieli din partea statului.

Rolul medierii cauzelor comerciale și civile ar însemna:

- deblocarea sistemului judiciar prin scădere numărului de cauze deduse judecății (inclusiv înlăturarea consecințelor negative pe plan extern, problema fiind menționată și în raporturile de tara pe Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV). Comisia Europeană în raportul dat publicării în luna iulie 2011 arată că „sunt necesare măsuri

GOOD FAITH OR MANDATORY MEDIATION?

In the civil law area, any person must exert his/her procedural rights in good faith in order to reach the purpose that has been recognized by the law, and without breaking other party's procedural right.

Starting from this aspect, in the judicial side, the compulsoriness of mediation cannot be seen as a limitation of the access to justice, but must be seen as an exploitation of the good faith institution ("The procedural rights must be exerted in good faith, according to the purpose for which they have been recognized by the law and without breaking the procedural rights of another

party" – art. 12 of the Law 134/July 1, 2010 on civil procedure Code, in the sense that both the complainant and the accused need to find extrajudicial solutions and be obliged before the court to prove they have made the best efforts to find a resolution to the dispute before submitting the subpoena or before the first hearing.

Concerning the commercial part, the company which is to go bankrupt, as well as its creditors (business partners, employees etc.) must be obliged to make their best efforts in finding an extrajudicial solution, suitable for preserving the object of activity and implicitly preserving the good relationships between the business partners, the work places for employees, also avoiding other expenses from the state.

The role of mediation in commercial and civil matters would imply:

- unblocking of the legal system, by dropping the number of matters sent to court (including removal of the negative consequences externally, this problem being mentioned in the country reports on the Cooperation and Verification Mechanism. The

active care să însoțească intrarea în vigoare a Codului civil și adoptarea unui plan cuprinzător de aplicare a celorlalte trei noi coduri, furnizarea de resurse pentru reorganizarea instanțelor”, etc.

- dezvoltarea sistemului de afaceri - înălțarea pierderii timpului, banilor, partenerilor de afaceri, angajaților, prin insolvența firmelor pe calea procedurilor judiciare lungi și inefficiente;
- înălțarea nemultumirilor creditorilor îndreptăți să participe la procedura insolvenței (în condițiile în care aceștia au formulat și cărora le-a fost admisă, total sau in parte, o cerere de înregistrare a creației sale pe tabelele de creație contra debitorului);
- evitarea disponibilizării/pierderea locurilor de muncă a angajaților și înălțarea efectelor socio-familiale a acestora;
- evitarea lichidării averii debitorului pentru acoperirea pasivului (totalitatea bunurilor și drepturilor sale patrimoniale - inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenței -, care pot face obiectul execuției silente, în condițiile reglementate de Codul de procedură civilă), și, implicit evitarea radierii debitorului din registrul în care este înmatriculat;
- evitarea cheltuielilor aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cele privind notificarea, convocarea și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul judiciar și/sau de lichidator (ce sunt potrivit legii suportate din avere debitorului);
- evitarea altor cheltuieli din partea statului român (plată somaj, plăți pentru sustinerea familiilor afectate de reducerea nivelului de viață prin pierderea locurilor de muncă), etc.

Concluzionând, avantajele sunt în mod clar în favoarea medierii, iar motivele prezentate subliniază nesesiitatea instituirii OBLIGATORITĂȚII MEDIERII, iar acest lucru în opinia mea, impune modificarea Legii nr. 134 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură civilă după cum urmează:

“ART. 10 Obligațiile părților în desfășurarea procesului

(1) Părțile au obligația să îndeplinească actele de procedură în

condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile și apărările, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, să urmeze procedura medierii în cauzele în care legea permite medierea conflictului în conformitate cu dispozițiile Legii 192/2006, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia. Dacă o parte deține un mijloc de probă, judecătorul poate, la cererea celeilalte părți sau din oficiu, să dispună înfațarea acestuia, sub sancțiunea plății unei amenzi judiciare.”

ART. 11 Obligațiile terților în desfășurarea procesului

Orice persoană este obligată, în condițiile legii, să sprijine realizarea justiției, inclusiv prin folosirea procedurii medierii. Cel care, fără motiv legitim, se sustrage de la îndeplinirea acestei obligații poate fi constrâns să o execute sub sancțiunea plății unei amenzi judiciare și, dacă este cazul, a unor daune-interese.”

Mai mult, refuzul cu rea - credință de a se prezenta la ședința de informare despre mediere și de a urma procedura medierii în cauzele ce pot fi soluționate pe această cale, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 192/2006, ar trebui prevăzut să fie sancționat cu amendă judiciară de la 100 lei la 1.000 lei, de aceea consider că se impune și modificarea TITLUL VI, capitolul Amenzi judiciare și despăgubiri, art. 182 din LEGEA NR. 134 DIN 1 IULIE 2010 privind CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ.

De exemplu, în Finlanda prin Legea 663/2005, una dintre părți sau ambele părți implicate într-un litigiu pot adresa o cerere scrisă la mediator înainte de a se prezenta în fața instanței judecătoarești, dar cererea trebuie completată în scris, indicând obiectul litigiului precum și modalitatea în care pozițiile părților diferă, având inclusiv obligația să prezinte motivele pentru care cauza poate fi supusă medierii.

Și Portugalia a adoptat o serie de măsuri pentru ca justițialii să recurgă la procedura medierii, iar în latura civilă și comercială, medierea este parte a unui proces judiciar în cadrul Julgados de Paz (Curților de pace).

În Austria, în cazul litigiilor între vecini este obligatoriu să apeleze la mediere sau la o cale extrajudiciară de soluționare a conflictului ca o etapă anterioară deschiderii procesului de judecată.

LUCRETIA IONIȚĂ

Mediator autorizat,

Prim vicepreședinte Grup Mediere Arbitraj Constanța

European Commission, in its reports released in July 2011 said that “there is need for active measures to accompany the enforcement of the Civil Code and to adopt a complete plan for applying the other three new codes, to supply resources for reorganization of courts,” etc.

- developing the business system - getting rid of the lost time, money, business partners, employees, through the insolvency triggered by long and ineffective legal procedures;
- removing the discontent of the creditors entitled to participate in the insolvency procedure (if they formulated and were admitted, fully or partly, a claim request form against the debtor);
- avoiding layoffs/unemployment and removing the socio-family effects;
- avoiding liquidation of debtor's wealth to cover the liabilities (overall assets and patrimony rights - including those acquired during the insolvency procedure - which can be the object of forced execution, under the regulation of the civil procedure Code) and implicitly avoiding the erase of the debtor from the register;
- avoiding the expenses related to the procedure enforced by the current law, including those linked to the notification, convocation and communication of the procedure papers made by the legal manager and/or by the liquidator (which are supported from the debtor's wealth, according to the law);

• a voiding other expenses from the Romanian state (payment of unemployment aid, payments for aiding the families affected by the cut in their living standards) etc.

Therefore, the advantages are clearly in favour of mediation, and the reasons presented above underline the necessity of enforcing the mandatory mediation, and in my opinion this means the modification of Law 134/6/1/2010 on civil procedure Code, as follows:

“ART. 10 Parties' obligations

during a process

(1) the parties have the obligation to fulfil the procedure papers under the conditions, order and deadlines established by the law or by the judge, to prove intentions and defends, to try to avoid delays in the process, to follow the mediation procedure in the matters where the law allows the mediation of the conflict, in accordance with the stipulations of Law 192/2006, targeting its finalization. If a party holds a probation means, the judge may, at the other party's request or ex officio, decide over its presentation, under the sanction of a juridical fine.

ART. 11 The obligations of third parties during the process

Any person is obliged, under the law, to support the fulfilment of justice, including through the utilization of mediation procedure. The person who, without a legitimate reason, avoids the fulfilment of this obligation, can be compelled to pay a legal fine, or, if the case, damages/interests.”

Moreover, the refusal to attend the meeting about the mediation and to follow the mediation procedure in the matters which can be solved through this method, in accordance with the Law 192/2006, should be sanctioned with a judicial fine starting from 100 lei to 1,000 lei, that is why I believe that there should be modified TITLE VI, chapter Judicial fines and damages, art. 182 within the Law 134/6/1/2010 on the civil procedure code.

For instance in Finland, through Law 663/2005, one of the parties or both parties involved in a litigation, can submit a written request to a mediator before presenting to the court, but the request needs to be written, showing also the object of litigation, as well as the way in which the parties' stands differ, also holding the obligation to present the reasons why the matter may be submitted to mediation.

Portugal too adopted a series of measures so that the litigants can turn to mediation procedure, while in the civil and commercial field, mediation is part of a judicial process within Julgados de Paz (peace courts).

In Austria, for litigations between neighbours, it is mandatory to turn to mediation or to extrajudicial means to solve the conflict, as a stage prior to a court trial.

LUCRETIA IONIȚĂ

Authorized Mediator,

Prim Vice-President Constanța
Mediation Arbitration Group

MEDIEREA ȘI INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI

In România, prin LEGEA Nr. 272 din 21 iunie 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, se instituie obligația autorităților publice, organizațiilor private autorizate, precum și persoanelor fizice și persoanelor juridice responsabile de protecția copilului să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte.

Ce este interesul superior al copilului?

Interesului superior al copilului este un principiu instituit de aceeași lege, impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părintilor copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricărora persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.

Principiul interesului superior al copilului va prevale în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organizațiile private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

Beneficiarii acestor prevederi legale sunt copiii cetățeni români aflați pe teritoriul României, copiii cetățeni români aflați în străinătate, copiii fără cetățenie aflați pe teritoriul României, copiii care solicită sau beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale privind statutul și regimul refugiaților în România și copiii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, în situații de urgență constatare, în condițiile prezentei legi, de către autoritățile publice române competente.

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii: respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; egalitatea șanselor și ne-discriminarea; responsabilizarea părintilor cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești; primordialitatea responsabilității părintilor cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului; descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organizațiile private autorizate; asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil; respecta-

rea demnității copilului; ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, înțînd cont de vîrstă și de gradul său de maturitate; asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, înțînd cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție; celeritate în luarea oricarei decizii cu privire la copil; asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatației copilului; interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie.

Drepturile și libertățile civile ale copilului sunt:

- dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale;
- dreptul la protejarea imaginii sale publice și a vieții sale intime, private și familiale;
- dreptul la libertate de exprimare;
- dreptul de a fi înregistrat imediat după naștere și are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia;
- dreptul de a-și păstra cetățenia, numele și relațiile de familie, în condițiile prevăzute de lege, fără nici o ingerință;
- dreptul la protecție, în sensul că, dacă se constată că un copil este lipsit, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele dintre acestea, instituțiile și autoritățile publice sunt obligate să ia de urgență toate măsurile necesare în vederea restabilirii identității copilului;
- dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;
- dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior;
- dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie;
- dreptul la liberă asociere în structuri formale și informale, precum și libertatea de întrunire pașnică, în limitele prevăzute de lege;
- dreptul la respectarea perso-

MEDIATION AND THE BEST INTERESTS OF A CHILD

In Romania, LAW 272 / June 21, 2004 on protection and promotion of child rights institutes the obligation of public authorities, authorized private bodies, as well as individuals and legal entities in charge with child protection to respect, promote and guarantee the child rights settled by the Constitution and the law, in accordance with the stipulations of the United Nations Organization Convention regarding the child rights, ratified by Law 18/1990, republished and the other international papers that Romania is affiliated to.

What are the best interests of a child?

The best interests of a child represent a principle instituted by the same law, also imposed on the rights and the obligation of the child's parents, other legal representatives of the child or any other person to whom the child has been legally entrusted.

The principle of child's best interests will prevail in all measures and decisions concerning the children, taken by the public authorities, private authorized bodies, as well as in the cases solved by a court of law.

The beneficiaries of these legal stipulations are the Romanian children living on the territory of Romania, Romanian children abroad, the children with no citizenship located on the Romanian territory, the children who request or benefit from a protection form under the legal regulation on the status and regime of refugees in Romania and the foreign citizen children on the territory of Romania, in emergency situations, according to the present law, signalled by the competent Romanian public authorities.

Respecting and guaranteeing the child's rights is performed in accordance with the following principles: priority in fulfilling and promoting children's best interests; equality of chances and non-discrimination; parents awareness about the rights and the fulfilment of the parents obligations; primordial responsibility of parents in respecting and guaranteeing the children's rights; decentralization of the child's protection services, multi-sectorial intervention and the partnership between public institutions and the authorized private bodies; providing personalized care for each child; respecting the child's dignity; listening to child's opinion and taking it into

account, considering the age of the child and the maturity level; assuring the stability and continuity in caring, upbringing and educating him or her, taking into consideration his or her ethnic, religious, cultural and linguistic origin, in case protection measures are taken; celerity in taking any decision about a child; providing protection against the abuse and exploitation of a child; interpretation of each legal norm regarding the child's rights in relation to the overall regulations in this area.

The civil rights and freedoms of a child are:

- the right to establish and preserve his or her identity;
- the right to protect his or her public image and intimate, private and family life;
- the right to freedom of speech;
- the right to be registered right after being born and to have, as from this date on, a name, the right to acquire citizenship and, if possible, to know his or her parents and being cared for and educated by them;
- the right to preserve their nationality, name and family relations, as provided by law, without interference;
- the right to protection in the sense that, if found that a child is deprived, unlawfully, of the elements forming his or her identity or of some of them, the institutions and public authorities are obliged to immediately take all measures necessary to restore the child's identity;
- the right to maintain personal relations and direct contact with parents, relatives and other persons to whom the child has developed ties of attachment;
- the right to know his or her relatives and to have personal relations with them, as well as with others with whom the child has enjoyed family life, insofar as this interest is not contrary to his or her best interests;
- the right to freedom of thought, conscience and religion;
- the right to free association in formal and informal structures and freedom of peaceful assembly, within the limits stipulated by law;
- the right to respect for his or

- nalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepsei fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante;
- dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale;
- dreptul să crească alături de părinții săi;
- dreptul să fie crescut în condiții care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială;
- dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatoare, a aptitudinilor și personalității sale;
- dreptul la odihnă și vacanță.

Aceeași lege recunoaște dreptul părinților de a-i alege numele și prenumele copilului, în condițiile legii.

Relațiile personale constau în:

- întâlniri ale copilului cu părințele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relații personale cu copilul;
- vizitarea copilului la domiciliul acestuia;
- găzduirea copilului pe perioadă determinată de către părințele sau de către altă persoană la care copilul nu locuiește în mod obișnuit;
- corespondență ori altă formă de comunicare cu copilul;
- transmiterea de informații copilului cu privire la părințele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menține relații personale cu copilul;
- transmiterea de informații referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau școlare, către părințele sau către alte persoane care au dreptul de a menține relații personale cu copilul.

Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

De asemenea, copilul nu poate fi separat de părinții săi sau de unul dintre ei, împotriva voinei acestora, cu excepția cazurilor expres și limitativ prevăzute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare și numai dacă acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

Persoanele fizice sau persoanele juridice, pot recurge la mediere în mod voluntar, inclusiv după declansarea unui proces în fața instanțelor competente, convenind să soluționeze pe această cale orice

conflicte în materie civilă, comercială, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condiții prevăzute de lege.

LÉGEA Nr. 192 din 16 mai 2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, Capitolul 6, SECTIUNEA 1 au fost introduse dispozițiile speciale privind medierea unor conflicte, în sensul că, pot fi rezolvate prin mediare neînțelegerile dintre soți privind continuarea căsătoriei, exercițiul drepturilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, contribuția părinților la întreținerea copiilor, precum și orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

her individuality and personality and can not be subjected to physical punishment or other humiliating or degrading treatment;

- the right to file complaints for violation of his or her fundamental rights;
- the right to grow up with his or her parents;
- the right to be brought up in conditions that allow his or her physical, mental, spiritual, moral and social development;
- the right to receive education to enable the development of his or her skills and personality, in non-discriminatory conditions;

titled to maintain personal relationships with the child.

The child who was separated from both his or her parents or from one of them, through a measure taken under the law, has the right to maintain personal relations and direct contact with both parents, unless it is contrary to the child's best interest.

Also, the child can not be separated from parents or one of them, against their will, except the express and restrictive cases stipulated by the law, subject to judicial review and only if this is required by the best interests of the child.

Individuals or legal entities can use mediation voluntarily, even after the beginning of a trial before courts, agreeing to resolve in this way any conflict in civil, commercial, family, criminal and other areas, as provided by law.

LAW NO. 192 of 16 May 2006 on mediation and organization of the mediator profession, Chapter 6, Section 1 introduced some special provisions on conflict mediation, in the sense that mediation can solve disputes between spouses on marriage continuation, the exercise of parental rights, the residence of children, parental contribution to child support and any other disputes that arise in relations between spouses on the rights they may have under the law.

The mediation agreement, which represents the spouses' understanding on divorce and resolution of connected issues, is submitted by the parties to the competent court to decide over divorce.

The mediator has the obligation to ensure that mediation's result is not contrary to the best interests of a child, will encourage parents to focus primarily on the needs of the child and that parental responsibility, separation in fact or divorce do not impede the child's growth and development.

It is also stipulated the mediator's obligation to make the best efforts in verifying whether an abusive or violent relationship exists between the parties, and whether the effects of such situation are likely to influence the mediation and decide therefore in such circumstances, if the settlement through mediation is appropriate.

If, during mediation, the mediator comes to know certain facts that threaten the growth and normal development of the child or seriously harm his or her interests, the mediator must notify the competent authority.

We know that mediation is a voluntary way to resolve conflicts amicably through a third party specialized as mediator, in conditions of neutrality, impartiality and confidentiality.

Acordul de mediere, ce reprezintă înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesoriei divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

Mediatorul are obligația de a veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu implice asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Totodată este prevăzută obligația mediatorului de a depune diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violență, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită.

Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

Cunoaștem faptul că, medierea

reprezintă o modalitate facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.

Aceasta se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediotorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprâne pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Cum bine știm, legea recunoaște că, persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-și soluționa disputele prin mediere atât în afara, cât și în cadrul procedurilor obligatorii de soluționare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

Practica judecătorească în materia divorțului cu copii, demonstrează că, deși există acordul părintilor cu privire la încredințarea minorului, pensia de întreținere, programul de relații personale cu minorul, cu privire la care, deși părțile pot realiza un acord, acest acord va fi supervizat de instanță nu doar din perspectiva legalității dar și din perspectiva respectării interesului superior al copilului.

Problema specială în materia tuturor cererilor accesoriei care îi vizează pe minori, este dată de faptul că în această situație nu putem vorbi de interesul superior al minorilor, respectiv al copilului.

Faptul că acesta, în situația în care a împlinit vîrstă de 10 ani trebuie ascultat (copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește, opinile copilului urmând să fie luate în considerare în cadrul unei instanțe, loc în care sunt judecate și alte cereri și poate intra în contact cu persoane judecătorești pentru fapte antisociale, mai ales în perioada aşteptării până la audierea sa, chiar dacă acest lucru se desfășoară în camera de consiliu).

De asemenea, dacă părinții au încheiat un acord cu privire la aspectele care-l privesc direct pe copil, fiind o modalitate facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, înănd cont de faptul că, în art. 5 din Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, este prevăzut ca statele

părți să respecte responsabilitatele, drepturile și îndatoririle ce revin părintilor naturali ai copilului sau, după caz și conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacitaților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta convenție.

Totodată, familia, ca unitate de bază a societății și ca mediu natural destinat creșterii și bunăstării tuturor membrilor săi, și, în special, a copiilor, trebuie să beneficieze de protecția și de asistența de care are nevoie pentru a-și putea asuma pe deplin responsabilitățile în cadrul societății.

În art. 18 din Convenția cu privire la drepturile copilului, se precizează că fiecare din statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambele părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principaliii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Pentru garantarea și promovarea drepturilor enunțate în convenție (dar și în cuprinsul Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului) statele părți vor acorda ajutor corespunzător părintilor și reprezentanților legali ai copilului în exercitarea responsabilității care le revine în legătură cu creșterea copilului și vor asigura crearea instituțiilor, așezămintelor și serviciilor de îngrijire a copiilor.

În aceste situații, acordul de mediere mai trebuie supervizat de instanță din perspectiva respectării interesului superior al copilului?

Mai mult, odată cu depunerea acordului de mediere în temeiul art. 271 din Codul de procedură civilă, instanța procedează la solicitarea unei anchete sociale, ceea ce presupune verificări cu privire la modul în care părinții își exercită drepturile părintești, iar această situație nu încalcă recunoașterea principiului potrivit căruia ambele părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului?

Un exemplu clar este cauza Amanalachioai împotriva României a CURTII EUROPEENE A DREPTURILOR OMULUI, prin care reclamantul invocând art. 8 din Convenție, a susținut că, autoritățile române nu au luat măsurile adecvate pentru a asigura unitatea familială prin înăpolirea imediată

This is based on the trust that the parties grant to the mediator, as a person able to facilitate negotiations between them and support them to resolve the conflict by obtaining a mutually agreed, efficient and sustainable solution.

As we well know, the law recognizes that individuals or legal entities have the right to resolve disputes through mediation both outside and within the required procedures for amicable settlement of disputes provided by law.

The best interests of the child principle shall prevail in all steps and decisions concerning children, undertaken by public authorities and private authorized bodies, as well as in cases decided by the courts.

Judicial practice in divorce with children matters, shows that, although there is an agreement from parents on custody, alimony, personal relationship with the minor program, this agreement will be supervised by court not only in terms of legality but also in terms of fulfilment of the child's best interests.

Faptul că acesta, în situația în care a împlinit vîrstă de 10 ani trebuie ascultat (copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește, opinile copilului urmând să fie luate în considerare înăndu-se seama de vîrstă sa și de gradul său de maturitate) cu privire la cererea accesorie - încredințare minor - în materia divorțului care-l privește direct, deoarece impune prezenta acestuia în cadrul unei instanțe, loc în care sunt judecate și alte cereri și poate intra în contact cu persoane judecătorești pentru fapte antisociale, mai ales în perioada aşteptării până la audierea sa, chiar dacă acest lucru se desfășoară în camera de consiliu.

The special problem about all related requests affecting the minors is given by the fact that, in this situation, we can not speak about the best interests of minors, namely of children.

The fact that he or she, if turned the age of 10, needs to be listed to (the child capable of own judgment has the right to express views freely in all matters affecting the child, the child's views being taken into account, also considering the age and maturity of the child) about the related request - custody - for the divorce that affects him or her directly, as it requires his or her presence in a court, a place where there are judged other applications and may come into contact with people on trial for antisocial acts, especially during waiting to be heard, even if it takes place in a council room.

Also, if parents have concluded an agreement on issues that concern the child directly, as an optional way of resolving conflicts amicably, considering the fact that art. 5 of the Convention on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, mentions that States Parties must respect the responsibilities, rights and duties of child's natural parents or, where appropriate and according to local custom, members of extended family or community, guardians or other persons who legally care for children, they have the duty to provide, in a manner consistent with the evolving capacities of the child, the appropriate direction and guidance in the exercise by the child of the rights recognized in this Convention.

Moreover, the family, as the basic unit of society and natural environment for upbringing and welfare of all its members and particularly of children, should receive the protection and assistance it needs to be able to fully assume responsibilities in society.

Art. 18 of the Convention on the Rights of the Child mentions that each of the States Parties shall strive to ensure recognition of the principle that both parents have common responsibilities for the upbringing and development of their child. Parents or, where applicable, legal guardians, are the main responsible people for the upbringing and development of a child. They must act primarily in the best interests of the child.

In order to guarantee and promote the rights set forth in the Convention (but also in the Law no. 272/2004 on the protection and promotion of child rights), States Parties will render appropriate assistance to parents and legal guardians in the exercise of their responsibility to child upbringing and will ensure the creation of institutions, facilities and childcare services.

Under these conditions, does the mediation agreement still need to be supervised by the court in terms of fulfilling the child's best interests?

Furthermore, when submitting the mediation agreement under art. 271 of the Civil Procedure Code, the court requests a social inquiry, which implies checks on how parents exercise their parental rights, and doesn't this situation violate the principle according to which both parents have common responsibilities in child growth and development?

A clear example is the case Amanalachioai vs. Romania at the European Court of Human Rights, by which the claimer, calling in

a lui fiicei sale și i-au fost încălcăt dreptul său cu privire la exercitarea drepturilor sale părintești deoarece el este titularul drepturilor părintești și că are custodia copilului, dar fără a putea să își exerce efectiv aceste drepturi.

Reclamantul a considerat că bunicii îl rețin pe copil fără drept și că îl manipulează, influențându-l cu privire la alegerea sa de a locui sau nu cu tatăl său.

Mai mult, el a denunțat și faptul că, durata procedurii care a statuat pe fondul cererii sale de restituire a copilului, care, după părere sa, a fost anomal de îndelungată având în vedere obiectul litigiului, și consideră că instanțele naționale și-au întemeiat hotărârile pe condițiile materiale și comportamentul reclamantului, pe posibilele dificultăți ale copilului de a se integra în noua sa familie și pe integrarea copilului în mediul bunicilor pentru care ea avea un

lului impune că numai anumite circumstanțe cu totul excepționale să poată duce la o ruptură a unei părți a legăturii de familie și ca să se facă tot posibil să se păstreze relațiile personale și, dacă este cazul, la momentul potrivit, "să se reconstituie" familia. De asemenea, inclusiv instanțele naționale au fost de acord cu faptul că reclamantul era capabil să îi ofere fiicei sale condiții de viață normale și că afecțiunea sa pentru copil era sinceră. Totuși, pentru a refuza să dispună înapoierea acestiei la reclamant, instanțele naționale și-au întemeiat hotărârile pe condițiile materiale și comportamentul reclamantului, pe posibilele dificultăți ale copilului de a se integra în noua sa familie și pe integrarea copilului în mediul bunicilor pentru care ea avea un

the art. 8 within the Convention, said that "the Romanian authorities have not taken the adequate measures to assure family unity through immediate return of his daughter, therefore breaking his right regarding the exercising of his parental rights, given the fact that he is the owner of the parental rights and that he holds the custody, however without being able to effectively exercise these rights.

The claimer argued that the grandparents keep the child with no right and that they manipulate her, influencing her on the choice of living with her father or not.

Moreover, he also denounced the length of the procedure regarding the return of his daughter, which was, in his opinion, too high considering the object of litigation,

and believes that the national courts grounded their decisions on evidence that was not in accordance with reality. He also mentioned that, as time went by and authorities did not do their best, his daughter, under the influence of her grandparents, refuses any contact with him.

The Court mainly underlines that, in essence, the relation between the claimer and his minor child falls under the context of family life, under the meaning of art. 8 within the Convention.^{1 2 3}

The Court finds that this is not controversial. Therefore it has a duty to determine whether, taking into account the principles drawn from jurisprudence, the circumstances shown by the claimer, reveal a violation of his right to respect for family life.

It also had to consider whether the fair balance that should exist between the competing interests present, those of the child, of the father and in this case, of the grandparents, also considering the respecting of public order, was kept in the appreciation margin enjoyed by states in the field.

In all cases of this type, children's interests should take priority over any other considerations. The Court also noted that, in this case, this interest however has a dual aspect:

- on the one hand, to guarantee children a development in a healthy environment;
- on the other hand, to maintain their family ties, unless it has been shown to be unworthy, because destruction of this relationship determines the child breaking from his or her roots.

Or, the child's best interest requires that only certain very exceptional circumstances could lead to a rupture of one party from the family relationship and everything possible should be done to maintain personal relations and, where appropriate, at the right time, "to reconstruct" the family. Also, even the national courts agreed that the claimer was able to offer his daughter normal living conditions and that his affection for the child was sincere. However, in order to refuse to have her returned to the claimer, the national courts based their decisions on the claimer's material conditions and conduct, the possible difficulties of the child to integrate into her new family and on the child's integration in

¹ hotărârea Keegan împotriva Irlandei, 26 mai 1994, p. 17 - 18, & 44, seria A nr. 290

² hotărârea Hokkanen împotriva Finlandei, Hotărârea din 23 septembrie 1994, seria A nr. 299-A, p. 19 - 20, && 54 - 55

³ Gnahore împotriva Franței, nr. 40.031/98, & 49, CEDO 2000-IX

1 Keegan vs. Ireland decision, 26 of May, 1994, p. 17 - 18, & 44, series A no. 290

2 Hokkanen vs. Finland decision, 23 of September, 1994, series A no. 299-A, p. 19 - 20, && 54 - 55

3 Gnahore vs. France, no. 40.031/98, & 49, ECHR 2000-IX

atașament profund. De aceea, Curtea a considerat necesar să reamintească, faptul că, un copil poate fi primit într-un cadru mai propice pentru educația sa nu poate justifica, în sine, sustragerea sa din îngrijirea părintilor săi biologici.

În cauzele referitoare la înapoierea copiilor, caracterul adecvat al unei măsuri se judecă în funcție de rapiditatea punerii sale în aplicare.^{4 5 6}

Mai mult, copilul nu a beneficiat în mod evident de sprijin psihologic pentru a-și menține și îmbunătăți raporturile cu tatăl său, sprijin susceptibil de a face posibilă întoarcerea sa la el. O astfel de măsură ar fi permis ca interesele reclamantului să conveagă cu cele ale copilului, și nu să concureze. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, prevede în favoarea copilului dreptul de a avea contacte cu părinții săi. Dacă ne raportăm la acest act normativ, această lege implementează un sistem de măsuri pentru prevenirea despărțirii unui copil de părinții săi, precum și pentru a asigura relațiile dintre copil și părinții săi chiar și atunci când este dispusă o măsură de plasament, în scopul reintegrării în familia sa, pe fondul responsabilizării părintești.

Extrem de importantă este opinia separată a doamnei judecător Fura-Sandstrom, ce subliniază faptul că, în cauzele legate de viața de familie și pentru a găsi justul echilibru dintre interesele și drepturile persoanelor în cauză, în special interesul superior al copilului, ar

⁴ Ignaccolo-Zenide împotriva României, CEDO

⁵ Pini și alții împotriva României, CEDO 2004

⁶ Monory împotriva României și Uniunii CEDO 2005

fi trebuit să se caute o soluție intermedieră: drept de vizită, vizite însoțite, custodie alternativă, mediere sau sprijin psihologic.

Că și o concluzie asupra acestei cauze putem să ne raportăm în mod deosebit și la perioada de timp. La 14 ianuarie 1999, mama copilului a decedat în urma unei leucemii, iar copilul a rămas cu tatăl său, iar la data de 27 ianuarie 2001, tatăl și-a dat acordul pentru ca fiica sa să își petreacă vacanța școlară la bunicii săi materni. Din ianuarie 2001 și până în luna octombrie 2009 (data publicării în monitorul oficial al hotărârii CEDO), vreme de 10 ani, atât copilul a fost lipsit de ocrotirea propriului părinte, cât și părintele de posibilitatea exercitării drepturilor părintești, lipsa unității familiale și implicit a unei viațe normale de familie, cu atât mai mult cu cât îi putea asigura ficei sale condiții de viață normale, putând avea grija de ea.

Concluzionând, pe fondul responsabilizării părintești, pe calea medierii, activitate instituită în România prin Legea nr. 192/2006, mii de cauze pot fi soluționate fără a mai fi expuse persoanele (atât copii cât și părinți) la astfel de traume privind stresul emoțional și separările provocate de procedurile judiciare, iar rolul mediatorului este unul extrem de important, acela de a reduce prin metode și tehnici folosite pe cat posibil aceste traume și chiar de a le înlătura, procedura medierii putând sa se încheie chiar cu menținerea relației de căsătorie și a copiilor alături de propriii lor părinți, precum și prin restabilirea unității familiale și implicit a unei viațe normale de familie. ■

LUCREȚIA IONIȚĂ
Mediator autorizat

her grandparents' environment, for whom the daughter had a deep attachment. Therefore, the Court considered it necessary to recall the fact that receiving a child in a more favourable environment cannot itself justify the grasp from his or her biological parents' care.

In the cases referring to a child's return, the adequate character of a measure is being judged depending on the rapidity of its enforcement.^{4 5 6}

Moreover, the child has clearly not benefited from psychological support to maintain and improve relations with her father, a support that perhaps makes it possible for the daughter to return to her father. Such a measure would have allowed the claimer's interests to converge with the interests of the child, rather than competing. Law no. 272/2004 on the protection and promotion of child rights provides in favour of the child the right to have contact with his or her parents. If we refer to this normative act, this law implements a system of measures to prevent separation of children from their parents and to ensure relations between children and their parents even when a measure placement is decided, for reintegration within, given a parental accountability.

Extremely important is the separate opinion of Mrs. Judge Fura-Sandstrom, who points out that in the cases related to family life and in order to find the right balance between the interests and rights of persons concerned, es-

pecially the child's best interests, an interim solution should have been searched for: visit right, accompanied visits, alternative custody, mediation or psychological support.

As a conclusion on this case we can particularly relate to the period of time. On January 14, 1999, the mother died of leukemia, the child remained with her father, and on January 27, 2001, the father gave consent for his daughter to spend school holidays at her maternal grandparents. From January 2001 until October 2009 (date when ECHR decision was published in the Official Gazette), for 10 years, both the child was deprived of her own father's care and the father of exerting his parental rights, lack of family unity and hence a normal family life, especially that he was able to ensure normal living conditions for his daughter, being able to take care of her.

In conclusion, given the parental accountability through mediation, the activity established in Romania by Law no. 192/2006, thousands of cases can be solved without exposing the persons (children and parents) to such emotional stress and trauma of separations due to legal proceedings and the mediator's role is extremely important, namely to reduce the trauma and even remove it through methods and techniques used, while mediation procedure could even conclude in the continuation of the marriage relationship and maintenance of children with their parents, by restoring the family unity and thus a normal family life. ■

LUCREȚIA IONIȚĂ
Authorized Mediator

DE CE MEDIERE?

Pentru că experiența rezultată din activitatea de documentar din cadrul Baroului Constanța și legătura permanentă cu avocații din barou – de peste opt ani de zile – mi-a demonstrat că instanțele sunt pline de procese, cu timp restrâns de analiză și, de aici, cu destule erori în decizile luate; riscul unor astfel de decizii se poate înlocui cu certitudinea unui rezultat mai aproape de adevăr, obținut printr-un acord al părților implicate. Și nu în ultimul rând, pentru că medierea urmează un gest firesc, natural, creștinesc – acela de a încerca pacea înaintea războiului.

De ce Cristina Nedelcu ca mediator? Pentru că există o experiență în domeniul managementului, ecologiei și protecției mediului, psicho-

logie, al impozitelor și taxelor, consultanță pentru finanțare din fonduri europene, tehnic și, bineînteleas, juridic care permite o înțelegere apropiată a multora din conflictele care se pot rezolva prin mediere. Pentru că lucrările publicate până în prezent demonstrează seriozitate, aprofundare profesională și științifică.

În plus, e simplu de ajuns: Delfinariu, str. Zorelelor nr. 14B! ■

CRISTINA NEDELCU
Mediator

Centrul de Mediere DELFINUS,
Constanța

WHY MEDIATION?

Because the experience resulting from the documentary activity within the Constanța Bar and the permanent connection with the Bar lawyers – of over eight years – proved to me that the courts are full of trials, with a limited time for analysis, hence with a lot of errors in decisions taken; the risk of such decisions can be replaced by the certitude of results closer to truth, obtained with the consent of parties involved. Nonetheless, because mediation follows a natural,

Christian path – the path of peace before a war.

Why Cristina Nedelcu as mediator? Because of the experience in the management, ecology and environmental protection, psychology, taxes and duties, EU funds financing consultancy, technical and obviously legal experience which allows a close understanding of many of the conflicts that can be solved through mediation. Because the works published so far demonstrate seriousness, professional and scientific thoroughness.

More than that, it is easy to reach it: Aquarium, 14B Zorelelor street! ■

CRISTINA NEDELCU
Mediator

DELFINUS Mediation Centre
Constanța

MOTIVE PENTRU ALEGEREA MEDIERII

*Beyond ideas of right-doing and wrong-doing, there is a field.
I shall meet you there.*
JALALUDDIN RUMI

Medierea si-a facut loc in Romania prin Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, publicată în M.Of. nr. 441/22 mai. 2006 ca un precursor la ceea ce urma sa se intampte in 2008 si anume criza economica, fenomen ce a zguduit societatea romaneasca din temelii si care s-a reflectat in viata fiecarui ceteanate asupra aspectelor fundamentale ale unui individ de a functiona si anume aspectul financiar, social si cel psihologic.

Medierea a luat nastere din diverse domenii si practici: sociologie, pedagogie, drept, consultanta, etc dar mai ales din instinctul de autoconservare al persoanelor (dorinta de a-si rezolva problemele intr-un mediu calm si ferit de prejudecatile salii de judecata). Este tehnica ce reprezinta de fapt un punct de intalnire a mai multor discipline si care totusi in prezent are anumite bariere in aplicarea ei cum ar fi: lipsa unei culturi in acest sens, necunoasterea de catre partile unui conflict a posibilitati de solutie prin metode alternative, si mai ales necunoasterea pe scară largă a avantajelor pe care le presupune această metodă ADR.

Astazi, **conflictele** devin tot mai numeroase si tot mai complexe iar metoda clasica de rezolvare nu ofera solutii compatibile cu gradul de dezvoltare al societatii noastre. Rezolvarea alternativa a conflictelor in afara sistemului judiciar clasic a devenit indispensabila tocmai datorita unui formalism inevitabil ce caracterizeaza dreptul procesual civil sau penal, formalism ce impune respectarea unor reguli tot mai complexe, fapt ce naște multe inconveniente, precum costurile de timp si/sau de bani iar ca efect in timp, poate deveni generator de stress. - F Lisman - Avantajele Medierii

In ceea ce priveste avantajele medierii putem identifica motive de ordin economic cat si de ordin personal sau psihologic.

Motive de ordin economic:

COSTURILE MEDIERII

Costurile medierii sunt mult mai reduse decat costurile unui proces care presupune taxa de timbru, onorariul avocatilor, expertize, etc. Nu oricine poate sa sustina financiar un proces in toate etapele acestuia, in conditiile economice din Romania unde salariul mediu

pe economie in anul 2011 este stabilit prin art Art. 15 din legea nr. 287/2010 din 28 decembrie 2010 privind bugetul asigurarilor sociale de stat pe anul — "Câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentea bugetului asigurarilor sociale de stat pe anul 2011 este de 2.022 lei" este desigur usor de inteles de ce anume medierea este o modalitate de solutionare ce presupune plata unui singur onorariu. In ceea ce priveste taxa de timbru, aceasta se poate restitu in cazul alegeriei medierii argumentand astfel costurile reduse ale acestei alternative prin art 61 si 63 din legea 192/2006:

Art 61 – "In cazul in care conflictul a fost dedus judecatii, solutio-narea acestuia prin mediere poate avea loc din initiativa partilor ori la recomandarea instantei, accep-tata de parti, cu privire la drepturi asupra carora partile pot dispune potrivit legii. Mediarea poate avea ca obiect solutionarea in tot sau in parte a litigiului."

Art 63 – "In cazul in care conflictul a fost solutionat pe calea medierii, instanta va pronunta, la cererea partilor, o hotarare, potrivit dispozitiilor art. 271 din Codul de procedura civila.

Odata cu pronuntarea hotara-rii, instanta va dispune, la cererea partii interesate, restituirea taxei judiciare de timbru platite pentru investirea acesteia"

Astfel taxa de timbru raportat la salariul mediu pe luna este va-dit disproportionate, de multe ori partile sunt intr-o imposibilitate de plata astfel neputand sa isi valorifi-ce dreptul pe calea judecatai.

PROCEDURA RAPIDA

Time means money – Un alt motiv de ordin economic este tim-pul in care se poate solutiona un conflict apeland la calea medierii. Daca intr-un proces termenele de judecata pot ajunge la cateva luni pentru ca apoi sa se mai amane, se poate ajunge la solutionarea unui litigiu intr-un termen de un an sau poate chiar mai mult. Pentru celeritatea cauzelor, medierea este o modalitate de satisfacere a aceastei dorinte datorita simplitatii sale privind solutionarea conflictelor, lucru care se poate realiza chiar si intr-o sedinta partile aflate in conflict putand sa isi vada de viata si de afacerile lor fara a mai fi nevoie sa astepte perioade lungi de timp sa revina intr-o situatie non-con-flictuala, de ordine.

REASONS FOR CHOOSING MEDIATION

*Beyond ideas of right-doing and wrong-doing, there is a field.
I shall meet you there.*
JALALUDDIN RUMI

Mediation appeared in Romania through Law 192/2006 on mediation and organization of the mediator profession, published in the Official Gazette no. 441/22 May 2006, as a precursor of what was to happen in 2008, namely the economic crisis, a phenomenon that shook the Romanian society from its grounds and which reflected upon each individual's fundamental areas: the financial, social and psychological ones.

Mediation was born from different areas and practices: sociology, pedagogy, law, consultancy etc, but mostly from people's self-conservation instinct (the wish to solve problems in a calm environment, away from the court's preconceptions). It is in fact the technique which is the meeting point of several disciplines, yet it has certain barriers when applying it, namely: lack of a culture in that respect, parties involved in a conflict do not know about the possibility to solve issues through alternative methods and especially the advantages of this ADR.

Nowadays, conflicts become more numerous and more complex, and the classical resolution method does not offer solutions compatible with our society's development degree. The alternative resolution of conflicts outside the classical legal system became indispensable precisely due to an inevitable formalism which characterizes the civil or criminal law, a formalism that imposes the obeying of even more complex rules, a fact that leads to many inconveniences, such as time and/or money costs, and in time it could become a stress generator. - F Lisman - Advantages of Mediation

Concerning the advantages of mediation, we could identify economic, personal or psychological advantages.

Economic advantages:

MEDIATION'S COSTS

Mediation's costs are much lower than in a trial, which implies a stamp fee, the lawyers' charge, expertises etc. Not anyone could support all phases of a trial financially, given the economic condition in Romania, where the average economy income in 2011 is established by art.15 of law 287/2010 from 28 December 2010 on state social insurance budget. "The average gross

income used for the foundation of the state social insurance budget for 2011 is 2.022 lei." It's easy therefore to understand why mediation is a resolution method which implies the payment of a single fee. Concerning the stamp fee, it can be given back if mediation is chosen, consequently the low costs of this alternative through art. 61 and 63 of law 192/2006:

Art 61 – "if the conflict was deduced to judgement, its resolution through mediation can take place at parties' initiative or at court's recommendation, accepted by parties, regarding rights on which parties can decide according to the law. Mediation can solve the litigation entirely or partly."

Art 63 – "if the conflict was solved through mediation, the court would pronounce, at parties' request, a decision, according to the stipulations of art. 271 within the civil procedure Code. With the decision, the Court would also order, at interested party's request, the restitution of the stamp fee paid for its investiture."

Therefore, the stamp fee, compared to the average monthly income is clearly disproportionate, many times parties find themselves in the impossibility to pay, thus unable to exercise the right to judgement.

FAST PROCEDURE

Time means money – Another economic reason is the period of time in which a conflict could be solved through mediation. In a court trial, when hearings could span over months and then may be prolonged, a litigation might be solved in one year or even more. For a quick process, mediation is the modality to satisfy this wish, due to its simplicity concerning conflict resolution, which can be achieved even in a single meeting, parties in conflict being able to continue with their lives and business without being forced to wait for long periods of time.

Personal reasons (psychological)

SATISFACTORY MUTUAL AGREEMENTS

Parties are generally much more satisfied with a solution upon which they agreed, rather than being imposed firmly and severely by a third party, such as the judge. Reciprocal trust can be won if parties communicate for cooperation,

Motive de ordin personal (psihologic)

INTELEGERI MUTUALE SATISFACTOARE

Partile sunt în general mult mai satisfacute de o solutie asupra caruia au cazut de acord decat o solutie impusa de o terta persoana cu fermitate si severitate precum este un judecator. Se considera ca incrementarea reciproca poate fi recastigata daca partile comunica din dorinta lor de a coopera iar alegerea medierii ca modalitate de solutionare poate constitui o angajare intr-un astfel comportament care este conșteient intelegerilor mutual.

FLEXIBILITATEA PROCEDURII

Medierea fiind o cale catre gasirea unei stari de ordine (drept, sociala, economica) pentru fiecare dintre parti, ele sunt singurele persoane care pot alege cand si modalitatea de desfasurare a sedintei de mediere. In ceea ce priveste termenul de "judecata" al medierii si acesta este supus acordului de vointa dintre parti fiind singurele persoane care pot stabili data sedintei spre deosebire de termenele de judecata pentru fixarea carora se tine seama de zile de inactivitate (zile libere, sarbatori legale, vacanta judecatoreasca). Faptul că partile participă direct la găsirea soluțiilor asigură o rată mare de succes a medierii

CONTROLUL PARTILOR

Metoda clasica de solutionare a conflictelor intr-o sala de judecata este o dezbatere contradictorala ostila si agresiva avand ca rezultat un sentiment vina si o sanctiune de orice natura. Medierea nu este o metoda care invinuiesca sau sa pedepseasca pe vreuna din parti, de aceea prin mediere partile caută o solutie optima doar printr-o cooperare desavarsita, activitate ce genereaza un sentiment de control.

FORMALISM REDUS

Sedinta de mediere este guvernata de un formalism redus astfel partile pot sa isi expuna punctul de vedere si a comunicare intr-un mod familiar, respectuos menit sa ajunga la o intelegere. Nu exista strictetatea impusa de judecator prin formule de adresare care pot inhiba partile si chiar se poate ajunge la o intelegere mai putin corecta a celor expuse prin simplul fapt ca partile nu isi pot exprima parerile datorita emotiilor

PROCEDURA CONFIDENTIALA

Unul dintre principiile de baza ale medierii este confidentialitatea informatiilor din sedinta de mediere. Este probabil unul dintre cele mai importante argumente de ordin psihologic stiind ca tot ceea ce se

va discuta in cadrul sedintei nu va fi cunoscut nimeni. Acest principiu fundamental este protejat de catre legea 192/2006 conform art 38 in care prevede o sanctiune impotriva mediatorului care incalca acest principiu

Art 38 - "Raspunderea disciplinara a mediatorului intervine pentru urmatoarele abateri: a) incalcarea obligatiei de confidențialitate....; " si conform art 39 care traseaza limitele sanctiunii prevazute de art 38:

Art 39 - (1) Sanctiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii și constau în:

- a) observație scrisă;
- b) amendă de la 50 lei (RON) la

and the choice of mediation as a resolution method may become a commitment to such behaviour which is consequent to mutual agreements.

PROCEDURE'S FLEXIBILITY

As mediation is a way to find a state of order (law, social, economic) for each of the parties, they are the only persons that could choose when and how the mediation meeting is held. Concerning the term "judgement" of mediation, it can also be submitted to the free will of the parties, being the only persons who can set the meeting day, unlike the court hearings, which take into account the days of inactivity

reach an agreement. There is no strictness imposed by a judge in the address formulas, which might inhibit the parties, or sometimes things might be less understood because of parties' emotions when presenting them.

CONFIDENTIAL PROCEDURE

One of the core principles of mediation is confidentiality of information during the mediation meeting. It is probably one of the most important psychological arguments, as parties know that whatever is discussed in the meeting remains there. This fundamental principle is protected by the legislator through Law 192/2006 art

38, which stipulates a sanction against the mediator who breaks this principle:

Art 38 - "Disciplinary responsibility for the mediator appears for the following deviations: a) violation of the confidentiality obligation...;" and according to art 39 which mentions the limits of the sanctions stipulated by art. 38:

Art 39 - (1) the disciplinary sanctions are applied proportionally with the gravity of deviation and consist of:

- a) written

observation;

b) fine between 50 lei (RON) and 500 lei (RON);

c) suspension of the mediator quality for 1 to 6 months;

d) cease in the mediator quality."

The social and economic development in Romania "recommends" mediation to classical resolution method. Perhaps you do not know or you do not fully understand your rights, but you should ask for explanations and you should pay attention. The justice that is being practised today in the courts is based upon laws and sometimes not on principles of fairness, and our concept of good or bad does not have always common points with the decisions given by a judge. So, get informed!

500 lei (RON);

c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durata de la o luna la 6 luni;

d) incetarea calitatii de mediator."

Dezvoltarea sociala si economica din Romania "recomanda" medierea in dauna metodei clasice de rezolvare a conflictelor. Poate ca nu cunoasteti sau nu intelegeți pe deplin drepturile dumneavoastră în pofida a ceea ce credeți, informați-vă și cereti să vă se explice și ascultați cu atenție. Justitia practicată astăzi în salile de judecata este bazată pe legi și uneori nu este bazată pe principii de echitate și conceptul nostru de bine sau rau nu are mereu puncte comune cu hotărările pronuntate de judecator. Informati-vă.

(legal holidays, court holiday). The fact that parties participate directly in finding solutions provides a better success rate for mediation.

PARTIES' CONTROL

The classical method to solve conflicts in a court of law is a hostile and aggressive contradictory debate, resulting in a feeling of guilt and a sanction of any nature. Mediation is not a method to blame or to punish any of the parties, therefore parties search in mediation a proper solution only through complete cooperation, an activity that generates a feeling of control.

LOW FORMALISM

The mediation meeting is governed by a low formalism, thus the parties can present their point of view and communicate in a familiar, respectful way, meant to

DRAGU MARIUS
Jurist/ Mediator in curs de autorizare

DARGU MARIUS
Jurist/ mediator currently under authorization process

Federal M

Tehnici avansa

1-3 Decem

Bucu

Formare în Mediare Mugur Mitroi
www.fmmm.ro

Mediation & Conciliation Service
www.fmcs.gov

itate în mediere
în brie 2011
ureşti

DE LA NEGOCIERE LA NEGOCIAITOR

Motto: Viața fiecărui dintre noi poate fi înțeleasă ca un continuu proces de negociere: cu ceilalți dar mai ales cu sine.

Întrul proces de geneză și dezvoltare al ființei umane se supune unor legități complexe care, pe măsură ce se doresc precizate, apar și mai bulversante. Privit sub un anumit aspect, procesul de formare al individului este o continuă delimitare și conturare a sa în raport cu mediul în care trăiește. A reușit să fii **tu însuți**, chiar dacă pare un deziderat, înseamnă a reușit să te construiești cu ajutorul elementelor care te se oferă în contextul social și cultural în care există. Acest proces de (auto)construcție, care nu are decât aparente momente finale, înseamnă în primul rând **comunicare, interacțiune și schimb de informație**.

Schimbul de informație necesar formării fiecărui dintre noi se realizează conform regulilor impuse de societatea și de cultura căreia aparținem. Interesele care se dispută în cadrul schimbului de informație aferent formării noastre sunt fundamentale: dreptul de a construi o personalitate armonioasă și o viață afectivă, socială, profesională care să ne permită să ne exprimăm ceea ce am dobândit în cadrul acestei construcții.

Elementele prin care am schițat parcursul de viață al fiecărui dintre noi alcătuesc, fără modificări esențiale, o definiție a procesului negocierii.

Chiar dacă într-o accepțiune generală, negocierea este un instrument pe care îl folosim în cursul existenței noastre fără a-l numi ca atare, în accepțiunea sa specifică, **a negocia** înseamnă:

- însușirea unor reguli,
- alegerea unor strategii,
- formarea unor deprinderi care să articuleze și să asigure atingerea scopurilor propuse.

Pentru a fi un bun negociator trebuie ca aceste deprinderi să îți permită să joci un anumit rol în condiții dificile. Negocierea înseamnă conflict și situații în care îți va fi dificil să păstrezi eficient rolul pe care l-ai repetat, deoarece trăirile te vor determina să te *joci pe tine*, cel din viața de toate zilele. Negociatorul profesionist cunoaște acest risc și știe faptul că anumite situații îl vor pune în fața propriilor limite. A avea în vedere acest lucru înseamnă a învăța și a putea să negociezi cu ceilalți, dar în același timp cu tine, cu propriile limite, angoase și probleme. Numai astfel vei ajunge în situația de a nu te mai teme de negociere și astfel să ajungi să nu negociezi cu teamă.

În razboi sau la bucătarie, în afă-

ceri sau pe strada, într-un proces de divorț sau într-un conflict cu teroristii, de fapt în orice forma de interacțiune umana, este pusă în joc o anumita masură de negociere. Negocierea este o interacțiune care implică existența a doi sau mai mulți parteneri sociali (persoană, grup, organizație, instituție etc.) cu interese neomogene.

A negocia înseamnă a omogenaiza poziții diferite pornind de la interese și nevoile comune.

Negocierea presupune schimb reciproc de informații reglementat prin reguli implicite/explicite care au drept scop stabilirea unui acord și adoptarea unei soluții reciproc acceptabile pentru o problemă comună.

O negociere bine condusă se caracterizează prin faptul că:

- Permite formarea unui consens pe care fiecare parte îl va apăra și respecta;
- Satisfac propriile nevoi, fără a le leza pe cele ale partenerului;
- Păstrează și susține, în continuare, relații bune între cele două părți;
- Economisește resurse materiale și umane, atât în procesul negocierii cât și ca urmare a acestuia;

Clemanceau spunea ca este mai ușor să faci război decât să faci pace. Rezulta că negocierea este un proces dificil, iar negociatorul, un profesionist care își asuma aceasta sarcina grea de a face pace.

Rezultatele negocierii depind în mare măsură de calitățile negociatorilor. Aceștia sunt indivizi cu personalități diferite care interacționează. Ei pot să percepă realitatea într-un mod diferit, datorita sistemelor de referință individuale cu care operează. Indivizii negociaitori se deosebesc de asemenea prin competența cu care abordează și conduc procesele negocierii.

Negocierea este un talent, un har înăscut, dar și o abilitate dobândită prin experiență, formare și învățare. Meseria de negociator este de elita în afaceri, în diplomatie, în politică.

Trasaturile de personalitate ale individului negociator pot avea o influență asupra modului în care acesta abordează și se comportă în negocieri. Totuși, în cazul unui negociator profesionist, inclinațiile naturale ale personalității sale sunt eclipsate de alți factori. Aceștia pot fi: circumstanțele, pregătirea negocierii, experiența profesională, diferite tehnici aplicate.

Pregătirea teoretică a negociatorului trebuie să acopere domenii variate. De la cel economic și juridic până la cunoștințe specifice

FROM NEGOTIATION TO NEGOCIAITOR

Motto: The life of each of us may be understood as a continuing negotiation process: with the others, but most importantly, with ourselves.

The entire genesis and development process of human beings is subject to complex laws which, the harder to try to explain, the more confusing appear to be. In a certain respect, one's development process is one's permanent delimitation and outlining in relation to one's environment. Managing to be *yourself*, although apparently a dream, means managing to build yourself with the help of the elements provided by the social and cultural context in which you live. This (self)construction process, which only appears to be completed, means first of all **communication, interaction and information exchange**.

The exchange of information needed for the development of each of us is carried out according to the rules imposed by the society and culture that we belong to. The interests that compete during the exchange of information related to our development are essential: the right to build a balanced personality and an emotional, social and professional life that enables us to express what we have gained during this construction process.

The elements that make up the progress of each of us also converge, without radical changes, into a definition of the negotiation process.

Although in a broad sense, negotiation is an instrument that we use throughout our lives without naming it as such, in a specialised sense **to negotiate** means:

- Acquiring rules,
- Choosing strategies,
- Developing skills that articulate and ensure the attainment of our goals.

In order to be a good negotiator, these skills must enable one to play a specific role under difficult circumstances. Negotiation involves conflict and situations in which one will find it difficult to efficiently retain the role one has practiced, because emotions will prompt one to play *oneself*, one's day-to-day personality. A professional negotiator will be aware of this risk and of the fact that some situations will reveal his/her own limits. Keeping this in mind means learning and being able to negotiate with the others, but also with oneself, with one's own limits, fears and problems.

Only then will one reach a point where one is no longer afraid of negotiation and will negotiate without fear.

In war or in the kitchen, in business or in the street, in a divorce trial or in a terrorist conflict, actually in any form of human interaction, some degree of negotiation is involved.

Negotiation is an interaction that involves the existence of two or more social partners (person, group, organisation, institution, etc.) with dissimilar interests.

To negotiate is to homogenise different positions starting from common interests and needs.

Negotiation involves a mutual exchange of information regulated through implicit/explicit rules, designed to establish an agreement and adopt a mutually acceptable solution to a common problem.

A well managed negotiation is defined by the following aspects:

- It allows for the reaching of a consensus that each party will protect and respect;
- It meets each party's needs, without affecting the partner's needs;
- It maintains and supports further good relations between the two parties;
- It saves material and human resources, both during and after the negotiation;

Clemanceau said it is easier to make war than make peace. In other words, negotiation is a difficult process, and negotiators are professionals who undertake this difficult task of making peace.

The results of negotiations largely depend on the skills of negotiators. These are individuals with different personalities, which interact. They may have different perceptions on reality, because of the individual frames of reference with which they work. Individual negotiators are also different in terms of the competence with which they approach and manage negotiation processes.

Negotiation is a talent, a natural gift, but also a skill acquired through experience, training and learning. The negotiator profession is an elite job in business, diplomacy, politics.

The personality traits of individual negotiators may influence the way in which they approach and conduct negotiations. However, with professional negotiators, natural personality traits are overshadowed by other factors. These may include: circumstances, the preparation of negotiations, professional experience, the various methods applied.

The theoretical training of negotiators must cover a variety of fields, from the economic and legal ones to knowledge specific to the main

domeniului de activitate al organizației pe care o reprezintă. Cunoștințele negociatorului servesc drept puncte de legătură cu partenerul de dialog și constituie factori ai competenței sale de comunicare.

În această ordine, empatia, ca fenomen de rezonanță afectivă cu celălalt, dar și persuașunea, ca abilitate de îmbinare într-un mod convingător a argumentelor, spiritul de observație, memoria, prezența de spirit, gândirea logică și imaginativă sunt factori necesari ai personalității negociatorului. Negociatorul trebuie să aibă o bună capacitate persuasivă: să poată convinge și argumenta flexibil, îmbinând strategiile de argumentare cu conținutul specific al problemei aflate în discuție. Persuașunea nu trebuie să se transforme într-o formă dură de manipulare și, de aceea, negociatorul trebuie să aibă tact. Este vorba despre simțul buinei măsuri care permite adoptarea unei poziții corecte în orice situație.

Spiritul competitiv este o altă calitate necesară a negociatorului, cu atât mai mult cu cât trebuie dublat de o înțină demnă care să confere credibilitate. Experiența este de asemenea importantă dar trebuie însoțită de o atitudine creativă în abordarea situațiilor.

Ghidul atitudinii optime în negociere:

- Când mergeți să negociați fiți pregătiți să faceți compromisuri.
- Aveți foarte clar definite prioritățile.
- Fiecare obiectiv propus trebuie să poată fi exprimat printr-o singură propoziție.
- Strângeți toate informațiile necesare și pe baza lor elimi-nați obiectivele nerealiste.
- Ori de câte ori puteți asistați la ședințe de negocieri.
- Când evaluați poziția adversarului răspundeți la următoarele întrebări:
  - Este o echipă experimentată?
  - Este o echipă unită?
  - Este partenerul interesat de un acord rapid?
  - Dispune partenerul de putere de decizie?
- Îmbrăcați-vă elegant dar în același timp confortabil.
- Veniti la negociere înainte cu un sfert de oră.
- Aveți în vedere ordinea de zi și țineți cont de părerea partenerului.
- Pozitionați-vă echipa astfel încât cel puțin liderul să aibă contact vizual cu coechipierii săi.
- Când vă susțineți poziția, faceți o scurtă introducere care să cuprindă elemente incontestabile.
- Subliniați de la început interesul de a ajunge la un acord.
- Verificați dacă în sală există

- un ceas vizibil.
- Nu acceptați să negociați fără pauză mai mult de două ore.
- Nu vorbiți dacă nu aveți ceva relevant de spus.
- Exersați o mimică binevoitoare.
- Exersați tacerea la masa de negocieri
- Exersați formularea de propunerii pe un ton neutru.
- Fiți atent nu numai la mesajul pe care-l transmite interlocutorul ci și la tonalitatea și mesajele sale non-verbale.
- Nu faceți concesii la începutul discuțiilor.
- Readaptați din mers strategia.
- Respingeți întotdeauna prima ofertă.
- Nu folosiți o negație când formulați un răspuns.
- Nu vă întrerupeți interlocutorul și scrieți toate amănuntele de interes urmând ca după ce acesta a terminat să formulați un răspuns.
- Subliniați faptul că fiecare concesie pe care o faceți reprezintă o mare pierdere pentru dumneavoastră; mențineți contactul vizual când lansați ofertele și concesiile.
- Ştiind care sunt principalele tactică folosite în negocieri exersați răspunsuri adecvate la fiecare dintre acestea.
- Nu considerați trucurile adversarului drept atac la persoană; gândiți-vă că sunt tactică de manipulare pe care le puteți contracara. Dacă ati fost păcată cu un truc și faptul este consumat, nu pierdeți timpul încercând un contraatac sau căutând un vinovat.
- Răspundeți cu umor atacului la persoană și nu lezați demnitatea adversarului.
- Ori de câte ori echipa adversă aduce în discuție un element nou, solicitați o pauză pentru consultări.
- Lăsați punctele mai dificile ale discuției spre sfârșitul agendei, fără a le discuta sub presiunea timpului.
- Când negocierea se desfășoară pe parcursul mai multor runde, rememorați desfășurările anterioare ale discuțiilor.
- Când formulați ultima ofertă (finală) priviți-vă adversarul în ochi. Fiți ferm dar în nici un caz agresiv.
- Impresia de final are aceeași importanță ca și prima impresie; gândindu-vă și la eventualitatea unor alte runde de negocieri.
- Când încheiați acordul definitiții în scris toți termenii. ■

PETRE DANIELA-IONICA
Mediator

activity of the organisation they represent. The knowledge of negotiators serves as a bridge to dialogue partners and is an element of their communication competence.

In this order, empathy, viewed as emotional resonance with the other, as well as persuasion, as the ability to combine arguments in a convincing manner, keenness of insight, memory, presence of mind, logical thinking and imagination are necessary elements of the negotiator personality. Negotiators must also have good persuasion abilities: they may be able to convince and argue in a flexible manner, combining argumentation strategies with the specific content of the problem under consideration. Persuasion must not turn into hard manipulation, and therefore negotiators need diplomacy. It is the sense of good measure that enables negotiators to adopt the right position in any situation.

A competitive spirit is another necessary feature for negotiators, particularly when accompanied by a dignified posture, which gives credibility. Experience is also important, but it must be accompanied by creativity in approaching situations.

A guide to the best attitude in negotiation:

- When you start negotiations, be ready to make compromises.
- You should have your priorities clearly defined.
- Each goal you set must lend itself to expression in one sentence only.
- Gather all the information you need and on this basis discard unrealistic objectives.
- Whenever possible, attend negotiation sessions.
- When assessing the opposing position, answer the following questions:
  - Is it an experienced team?
  - Is it a united team?
  - Is the partner interested in a quick agreement?
  - Does the partner have decision power?
- Dress elegantly, but also comfortably.
- Show up 15 minutes early for negotiation sessions.
- Keep in mind the order of business and take into account the partner's opinion.
- Place your team so that at least the leader may have eye contact with his/her team members.
- When arguing for your position, make a brief introduction that includes unquestionable elements.
- Emphasise from the very beginning the interest in reaching an agreement.
- Check whether there is a visible clock in the meeting hall.
- Do not accept negotiations for more than two hours without a break.
- Do not speak unless you have something relevant to say.
- Practice a friendly facial expression.
- Practice silence at the negotiating table.
- Practice a neutral wording of proposals.
- Pay attention not only to the message sent by the interlocutor, but also to his/her tone and non-verbal messages.
- Do not make concessions at the beginning of talks.
- Readjust your strategy as you go.
- Always turn down the first offer.
- Do not use negation when wording an answer.
- Do not interrupt your interlocutor, and put down all relevant details; give your reply after the interlocutor has finished talking.
- Emphasise that each concession that you make is a major loss to you; keep eye contact when making offers and concessions.
- Knowing which the main negotiation tactics are, practice adequate answers to each of them.
- Do not take your opponent's tricks personal; think of them as manipulation tactics that you may counter. If you have been taken in and this is a fact, waste no time trying a counter-attack or looking for scapegoats.
- Respond with humour to personal attacks and do not offend the opponent's dignity.
- Whenever the opposing team brings a new element into discussion, ask for a consultation break.
- Leave the more sensitive issues for the last part of the session, without approaching them under time pressure.
- When there are several rounds of negotiation, go through the conclusions of previous sessions.
- When making your final offer, look your opponent in the eyes. Be firm, but not aggressive.
- The last impression is just as important as the first one; also, think of the possibility of new rounds of negotiation.
- When drawing up an agreement, define all the terms in writing. ■

PETRE DANIELA-IONICA
Mediator

MEDIAREA IN CONTEXTUL CRIZEI ECONOMICE

Un numar de 106.221 de firme si-au incetat activitatea, temporar sau definitiv, in primele sase luni ale anului 2010, fata de 14.501, in perioada similara din 2008 in timp ce numarul persoanelor fizice autorizate a crescut cu 32%. Motivul principal este, aparent, introducerea impozitului forfetar dar si lipsa lichiditatilor, inflatia, stoparea creditarii etc. Statistic anul 2011 pare in acest sens mai relaxat si mai promitor.

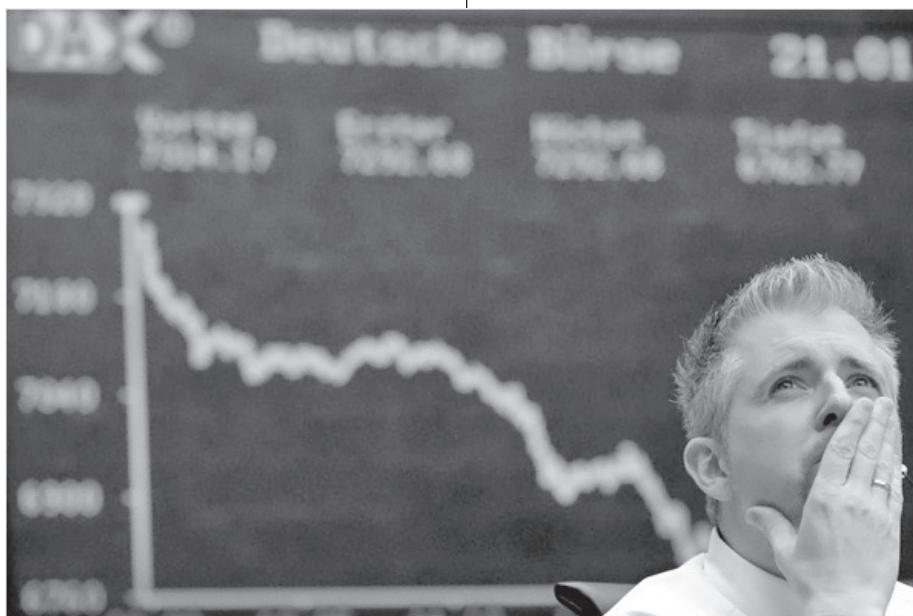
Legiuitorul roman introduce in legea medierii, legea nr. 192/2006, dispozitii speciale cu privire la medierea in dreptul civil, dar nu insista si in privinta dreptului comercial. Se poate gasi si o motivatie a legiuitorului despre lasarea in "umbra" a medierii comerciale, si anume faptul ca taxa de timbru in cauzele comerciale se aplica de instante ca procent la sumele aflate in litigiu si cum prin mediere nu se percep astfel de taxe ba se pot recuperă prin cerere si cele deja depuse la instante, ar putea fi vaduvit bugetul de niste sume mari de bani.

Daca privim din alt unghi de vedere am vedea ca scad cheltuielile publice pentru dispute ce dureaza ani de zile in instante si care se pot rezolva prin mediere in ore/zile, iar societatile comerciale sau regiile nu si-ar mai irosi energiile prin instante si s-ar ocupa de obiectul lor de activitate, contribuind mai eficient la bunastarea generala spre care tindem. Desigur aici trebuie o implicare a noastră, a mediatorilor care sa cerem Consiliului de Mediere o initiativa legislativa de modificar a legii medierii in sensul "apropierii" Legii Medierii din Romania de Directivele Parlamentului si Consiliului European privind activitatea de mediere. Si toate acestea in conditiile in care mediul de afaceri resimte din plin nevoia unei solutii alternative de rezolvare a conflictelor. In afaceri, timpul inseamna bani iar medierea ofera solutii imediate, palpabile si concrete. Succesul sau esecul afacerii intr-un mediu economic in permanenta schimbare, se bazeaza pe calitatea relatiilor comerciale dintre partenerii de afaceri, relatii care,odata cladite, trebuie si pastrate.

Persoanele fizice si juridice pot sa isi solutioneze prin mediere ne-

intelegerile cu bancile, societatile de asigurari si societatile de leasing. De asemenea, nimic nu impiedica partile implicate in dispute, sa aleaga tot medierea chiar daca una dintre ele este o institutie publica locala sau centrala.

Dincolo de rata de succes a medierii, care este de peste 80%, timpul mediu afectat unei sedinte de mediere este de sub 2 ore. Avand la baza negocierea dintre parti, medierea este o solutie viabila pentru stingerea conflictelor comerciale.

Datorita complexitatii lumii a face-rilor, in urma medierii pot aparea o multitudine de solutii la conflictele existente: esalonarea platilor, negocierea cunumului creantei, initiera unor noi afaceri, renegocierea unor contracte etc.

Valoarea medie a principalelor crize economice din istorie a fost de aproximativ 6 ani, iar situatiile de criza globala stimuleaza recurgerea la mediere. In SUA, in anul 1938, pe fondul cresterii economice, au loc 4.231 medieri, pentru ca, in anul 1945, pe fondul razboiului, numarul acestora sa creasca la 23.121 medieri. Raportandu-ne la aceste cifre, observam faptul ca in perioada de criza, numarul cauzelor solutionate prin mediere creste in mod spectaculos, date fiind avantajele incontestabile ale unei astfel de metode de solutionare.

In ultima perioada, preocuparea mediului de afaceri autohton cu privire la mediere este vizibila din ce in ce mai mult: se discuta intens despre infinitarea mediatorului bancar, iar societatile de asigurari au decis sa isi solutioneze disputele dintre ele prin mediere, conform protocolului incheiat in cursul

MEDIATION IN ECONOMIC CRISIS CONTEXT

106.221 firms ceased their activity, temporarily or permanently, in the first six months of 2010, as compared to 14.501 the same period of 2008, while the number of authorized individuals increased by 32%. The main reason is apparently the introduction of the forfeiting tax, but also the lack of liquidities, inflation, fewer loans etc. Statistically, 2011 seems a more relaxed and promising year.

The Romanian legislator introduces in the mediation law, i.e. law

law closer to the Directives of the European Parliament and Council on mediation activity. All these happen at a time when the business environment fully needs an alternative way to solve disputes. In business world, time is money and mediation offers immediate, palpable and concrete solutions. The success or failure of a business in a continuous changing economic environment is based upon the quality of the commercial relationships between business partners, relationships that, once built, need to be preserved.

Individuals and legal entities may solve by mediation their misunderstandings with banks, insurance and leasing companies. Also, nothing prevents the parties involved in a dispute to choose mediation, even if one of them is a public local or central institution.

Apart from the success rate of mediation, which is over 80%, the average time destined to a mediation meeting is below 2 hours. Based upon negotiation between parties, mediation is a viable

solution to put off commercial conflicts. Due to business world's complexity, mediation could lead to a multitude of solutions to conflicts: rescheduling of payments, negotiation of debt's amount, initiation of new businesses, negotiation of contracts etc.

The average time length of main economic crises in history was approximately 6 years, and global crisis situations stimulate the use of mediation. In the USA, in 1938, in an economic increase context, there were 4.231 cases of mediation, while in 1945, given the war, the number increased to 23.121 mediations. Considering these figures, we could notice that in crisis periods the number of matters solved through mediation increase spectacularly, given the unbeatable advantages of such a resolution method.

Lately, the concern of our local business environment with mediation is increasingly higher: intense talks are being held over the creation of a banking mediator, and the insurance companies decided to solve their disputes through mediation, according to the pro-

acestui an. Fluctuațiile prețurilor, nerespectarea angajamentelor contractuale, pierderea locurilor de muncă, scaderea investițiilor, reloarea afacerilor, scaderea consumului, masurile fiscale, sunt factori care stimulează recurgerea la modalitățile alternative de soluționare a conflictelor. Medierea poate fi majoritară în randul acestora cu un procent de peste 60%.

De ce medierea este de preferat în contextul crizei economice? Mediul de afaceri este în căutarea unor soluții inteligente pentru depasirea crizei. Piața locală a medierii se apropie de maturitate. Cu aproximativ 2300 de mediatori autorizați și încă câteva sute în curs de autorizare, România dispune de numărul de specialiști necesar desfășurării optime a activității de mediere. Cei care apelează la medierea trebuie să conștientizeze faptul (de necontestat) că își fac lor și nu alțora un serviciu dacă își soluționează disputele prin mediere. Solutia care se poate obține în urma procedurii de mediere este imediata, puțin costisitoare, durabilă și eficientă, fiind generată de către partii și nu de către o treta persoană.

In concret, lipsa lichiditatilor a determinat și din pacate va mai determina intrarea în incapacitate de plată a multor agenți economici. Recurgerea de către creditori la instantele de judecata pentru recuperarea acestor sume de bani este costisitoare iar rezultatele se obțin în perioade lungi de timp, perioade în care activitatea agențului economic poate suferi în mod iremediabil. Cu cat miza este mai mare, cu atât sansele de soluționare a divergențelor prin mediere cresc. Explicația acestei afirmații se bazează pe certitudinea că un potențial proces având o miza ridicată pentru o companie, poate datorita duratei și incertitudinii cu privire la rezultat să duca chiar la falimentul companiei respective în situația în care creanța respectivă este semnificativa pentru companie. Sau poate să afecteze grav activitatea companiei chiar dacă nu o va duce spre faliment. Dacă în situații de normalitate economică există unor contracte în derulare cu mai mulți parteneri creează o stabilitate a veniturilor, în situația actuală nu mai există astfel de garantii.

România are o cultură litigioasă. Treptat, trend-ul de business va încuraja soluționarea nelitigioasă, de tip ADR. În prezent, cei dați în judecata consideră că au mai mult de castigat în urma unui proces care în România durează un număr considerabil de ani. De multe ori calculul lor este gresit pentru că o soluție defavorabilă poate să îi scoată definitiv de pe piață. Cei care dau în judecata, doresc să își recupereze că mai rapid sumele de

bani sau bunurile pe care consideră că li se cuvin. De puține ori iau în calcul medierea însă acest lucru este pe cale să se schimbe.

Avocații încep să recomande medierea focusându-se pe soluții negociate în locul soluționării în instantă. În piață de consultanță de afaceri începe să fie receptiva la medierea, recomandându-le clienților aceasta modalitate de rezolvare a disputelor. În toate acestea intrucăt la finele anului trecut erau nesoluționate aproximativ 380.000 de dosare, o cifră în continuă creștere din 2004 și până în prezent. Justiția ramane imprevizibilă, greoaie și prohibitivă prin costuri. Taxele de timbru au crescut din nou iar problemele din sistem generează justificărilor greutati suplimentare.

Apreciez demersul colegiei mediator Alina Gorghiu care (în calitate de coordonator împreună cu alți colegi mediatori) a lansat la începutul lunii iunie carte "Medierea - oxigen pentru afaceri" și care speram că va fi un material util oamenilor de afaceri și un îndrumar spre soluția medierii, dar și medierii ca instituție modernă ce poate rezol-

tocul concluzii de acest an. Price fluctuation, violation of contractual commitments, unemployment, decrease in investments, business relocation, decrease of consumption, fiscal measures, all these are factors that stimulate the use of alternative methods to solve conflicts. Mediation could be the majority, with over 60 percent.

Why is mediation preferred in an economic crisis climate? The business environment is searching for intelligent solutions to overpass the crisis. The local mediation market is approaching its maturity point. With approx. 2300 authorized mediators, and few hundreds waiting to become authorized, Romania now has the number of specialists necessary for the proper course of mediation activity. Those who turn to mediation need to be aware of the fact they do a favor to themselves, not to the others, when solving their disputes through mediation. The solution which can be obtained in mediation procedure is immediate, less expensive, durable and efficient, generated by the parties

seriously affect the company's activity, even if bankruptcy is avoided. Unlike the normal economic situation, when the existence of ongoing contracts with multiple partners creates a stability of revenues, in current situation no such guarantees exist anymore.

Romania has a litigious culture. Gradually, the business trend will encourage the ADR-type resolution. At the moment, those who are being sued believe they have more to win in a court trial, which lasts a considerable number of years in Romania. Many times, their calculation is wrong, because an unfavorable solution might remove them from the market for good. Those who sue others want to recuperate as fast as possible the money or assets they consider to belong to them. They rarely take mediation into consideration. But this is about to change.

Lawyers have started recommending mediation, focusing on negotiated solutions, instead of court solution. The business consultancy market has also begun to open to mediation, recommending their clients this mode to solve disputes. All these happen due to the 380.000 unsolved cases reported late last year, a figure that has been growing since 2004. Justice remains unpredictable, heavy and prohibitive due to its costs. The stamp fees have increased again and the problems in the system generate supplementary difficulties to litigants. We appreciate the action of our mediator colleague Alina Gorghiu (as coordinator, along other colleagues), who launched at the beginning of June the book "Mediation - oxygen for businesses," which we hope to be a useful material for businessmen and a reference book for mediation solutions, but also mediation as modern institution which could solve litigations between companies in a very short period of time, in confidentiality terms and without altering the relationships between them.

A positive aspect of the recession might be represented by the reorientation of the economic environment towards mediation. There is estimated a boom on the mediation market caused by the prolongation of the economic crisis, the local litigious culture fading away. We could strongly claim that: mediation is the intelligent solution to overcome the current economic crisis and to return to normalcy.

va litigiile dintre companii într-un timp foarte scurt, în condiții de confidențialitate și în mare măsură fără a altera relația dintre ele.

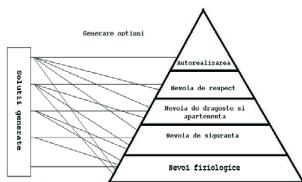
Un aspect pozitiv al recesiunii poate fi reorientarea mediului economic către medierea. Se previzionează un „boom” al pieței medierii pe fondul prelungirii crizei economice, cultura autohtonă litigioasă fiind pe cale de a se estompa. Putem afirma cu certitudine că medierea este soluția inteligentă de depasire a crizei economice actuale și de reinicioare pe drumul spre normalitate. ■

VASILE DANIELA
POPA SILVIAN
Mediatori

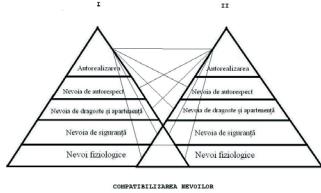
VASILE DANIELA
POPA SILVIAN
Mediatori

acestora, prin identificarea imaginilor cadru comune și a informațiilor axiomatice îmbrățisate de părțile state în conflict ca fiind comune ca și nivel de explicație.

Schema nr.2:
Compatibilizarea nevoilor

COMUNICAREA, METODA DE STINGERE A CONFLICTELOR

Într-un proces de comunicare ia naștere o relație cu dublu sens între participanți. Astfel, emițătorul, cel care emite mesajul, se folosește de un canal de transmitere cu ajutorul unui cod de criptare al informațiilor către receptor, acesta folosind un cod de decriptare al acelorași informații. Raportat la codul de decriptare folosit, receptorul transmite un gen de răspuns datorat stimulilor recepționați ca informație primită.

Calitatea de receptor și cea de emițător se modifică raportat la direcția de transmitere a mesajului și la reacția rezultată în urma receptiunii acestuia.

Astfel, se crează un proces complex de comunicare ce poate fi analizat din ambele sensuri.

Emițătorul se folosește de un anume cod în vederea transmiterii mesajului, de un canal de comunicare prin care acesta este primit de receptor și decodificat de acesta.

Receptorul folosește un cod de decriptare cu ajutorul căruia înțelege mesajul primit, generând reacția acestuia.

Pentru a înțelege procesul de comunicare este necesar să înțelegem fiecare element al acestuia, astfel:

- Emițător, entitatea care transmite mesajul în vederea analizării reacției receptorului.
- Codul de criptare este constituit din concepte acceptate de emițător ca fiind necesare în vederea transmiterii informației.
- Canalul de comunicare reprezintă modalitatea de transmitere a mesajului.

Codul de criptare este rezultatul perceptiilor assimilate de emițător și transpusă în informații cadru general interpretate.

- Canalul de comunicare reprezintă modalitatea de transmitere a mesajului.

Codul de decriptare folosit de receptor reprezintă modalitatea de înțelegere a mesajului raportat la imaginile cadru folosite de acesta.

- Receptorul, entitatea care primește mesajul, reacționând în funcție de modul de decriptare al acestuia.

Este esențial, în fenomenul comunicării, să înțelegem modalitatea de realizare a codurilor de criptare și decriptare folosite în vederea gestionării eficiente a procesului de comunicare în sine, astfel, trebuie avut în vedere că la constituirea codurilor sunt folosite imaginile cadru, imagini create în baza informației acumulate ca sursă de integrare conjuncturală.

Imaginiile cadru sunt cele care construiesc percepțiile și în baza cărora se realizează codarea și decodarea mesajului transmis având drept consecință reacția entității care primește mesajul sau îl transmite.

Pentru ca procesul comunicării să devină eficient, acesta trebuie să se realizeze într-o unitate de timp determinată sau determinabilă și să folosească minimum de coduri de criptare sau decriptare, în sensul că o comunicare directă în care se folosește un singur cod cu dublu rol reprezintă comunicarea cu randament maxim.

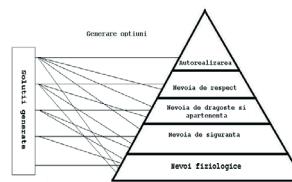
Codurile de criptare și de decriptare reprezintă modalitatea de interpretare a imaginilor cadru dobândite prin intermediul informațiilor assimilate, imaginile cadru construind percepțiile, acestea conturând atitudini, și în cele din urmă atitudinile generează reacții.

Pentru eficientizarea mesajului, subiecții trebuie să folosească informații compatibile care duc la construirea imaginilor cadru relativ identice care nasc percepții echivalente, vehiculând reacții similare prin complementaritate.

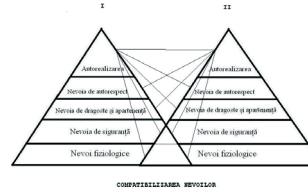
Pentru identificarea informațiilor compatibile este necesară sondarea domeniilor care conțin personalitatea individuală sau de grup, care în final reprezintă modul și capacitatea de răspuns la o stare conflictuală. Sunt necesare discuții cadru care dezvoltă și generează teme dezvoltate pe domenii ca:

- identitatea entității, individ sau grup, identitate ce reprezintă dorința manifestată a entității de a genera o imagine voită în contextul socială, „cine este această entitate?“;
- emoțiile, ca factor determinant în modul de empatie abordat de individ sau

them, by identifying the common frame images and the axiomatic information understood by the parties in conflict as being common in terms of explanation.

Scheme no. 2:
Compatibilization of needs

COMMUNICATION, A WAY TO TERMINATE CONFLICTS

During a communication process, a double-sided process is born. Thus, the sender, the person who transmits the message, uses a broadcasting channel with the help of an information encrypting code to the receiver, who uses a decrypting code for the same information. Depending on the decrypting code used, the receiver sends a type of answer due to the stimuli received as information.

The receiver and the sender quality modifies depending on the direction of the message sent and the reaction resulting after receiving the message. Therefore, a complex communication process is being born, which can be analyzed from both sides. The sender uses a certain code to remit the message, a communication channel by which it is received and decrypted by the receiver.

The receiver uses a decrypting code in order to understand the message received, generating its reaction.

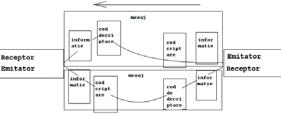
In order to understand the communication process, we should understand each element, as follows:

- sender, the entity that transmits the message in view of analyzing the receiver's reaction.
- the encrypting code consists of concepts accepted by the sender as being necessary for sending out the information.

The encrypting code is the result of the perceptions assimilated by the sender and transposed in generally-interpreted frame information.

The decrypting code used by the receiver represents the way of understanding the message in relation with the frame images used by it.

- the receiver, the entity which receives the message, reacting depending on its decrypting mode.

It's essential, during the communication phenomenon, to understand the way in which the encrypting and decrypting codes are achieved, for an efficient management of the communication process itself, consequently, one must take into account that frame images are used to build up the codes, images created based on information cumulated as source of conjectural integration.

The frame images are those that build the perceptions and based upon which the message encrypting and decrypting take place, with a consequence in the reaction of the entity that receives or sends the message.

For the communication process to become efficient, it must be performed in a determined or determinable unit of time and use a minimum of encrypting or decrypting codes, in the sense that a direct communication which uses a single code with a double role represents the communication with the maximum efficiency.

The encrypting and decrypting codes represent the way of interpreting the frame images acquired through the information cumulated, the frame images building perceptions, which shape up attitudes, and consequently attitudes generate reactions.

In order to make the message efficient, the subjects need to use compatible information which lead to the construction of relatively identical frame images, which produce equivalent perceptions, leading to similar reactions through complementarity.

In order to identify compatible information, it is needed for an investigation of the fields that shape up the individual or group personality, which in the end represent the response way and capacity to a conflict state. Here is the need for frame discussions which develop and generate themes developed on areas such as:

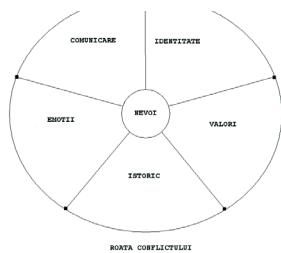
- Identity of entity, individual or group, identity that represents the entity's wish to generate an intentional image in social context, "who is this entity?";
- Emotions, as a determining factor in the empathy mode approached by the individual or the group in social relationships;

- grup în relațiile sociale; valorile, scara ierarhizată a priorităților individuale sau de grup, bazate pe nevoia de identificare a resurselor;
- istoric, sau zona care generează reacții prin analiza aspectelor anterioare filtrate de timp și reacțiile la nivel social;
- comunicare, modul de explicare a fenomenelor generatoare de informații, element de integrare socială prin explicarea la nivelul transmiterii informației și generării de reacții private ca optime de entitate la stimuli primiți prin canalele de comunicare.

Aceste domenii, prin sondarea și explicarea lor, duc la anticiparea modului de răspuns la conflict, mod care este în concordanță cu interesul, nevoia identificată ca fiind prioritară, care se cere satisfăcută prin acumularea de informații generatoare de compatibilizări la nivel de grup sau individ.

Compatibilizarea prin comunicare reprezintă în esență clarificarea reciprocă a imaginilor cadru, bazate pe informațiile acumulate în timpul explorării domeniilor enunțate anterior.

Clarificarea imaginilor cadru se realizează prin stabilirea codului de criptare al informației purtante de mesaj ca și cod de decriptare prin identificarea informațiilor axiomatice, cu putere de axiomă, care nu necesită explicarea conceptelor folosite.

Prin sondarea domeniilor care se regăsesc pe roata conflictului, prin dezvoltarea comunicării și largirea plajei de informații, entitatea își identifică propriile nevoi care se cer satisfăcute și, pe măsură ce aceasta le concretizează, opțiunile de soluționare a conflictului se conturează raportat la zona unde acestea se situează pe zonele de necesități.

Fiecare domeniu care este dezvoltat exemplifică modul în care partea a dobândit imaginiile cadre, dar și modul în care a acceptat informațiile, filtrate de percepțiile proprii, dar și de cele împrumutate.

Procesul de comunicare reprezintă în esență traducerea informațiilor recepționate prin concepții dobândite de parte în timpul identificării și dezvoltării zonelor amplasate pe roata conflictului.

Nevoia reprezintă rezultatul acumulării de informații, receptiile și assimilate, fiind consecința interacțiunii sociale.

- continuarea în numarul urmator -

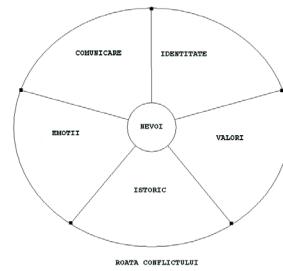
MUGUR MITROI

- The values, the hierarchical ladder of individual or group priorities, based on the need to identify the resources;
- Historical, or the area which generates reactions through the analysis of previous aspects filtered by time and social reactions;
- Communication, the way of explaining the phenomena generating information, element of social integration through explanation at the level of information sending and reaction generation, seen as optimal by the entity to the stimuli received through the communication channels.

These areas, through their investigation and explanation, lead to the anticipation of response mode to conflict, a mode that is in accordance with the interest, the need being identified as priority, which is to be satisfied through accumulation of information generating compatibility at group or individual level.

Compatibilizarea prin comunicare reprezintă în esență clarificarea reciprocă a imaginilor cadre, bazate pe informațiile acumulate în timpul explorării domeniilor enunțate anterior.

Clarificarea imaginilor cadru se realizează prin stabilirea codului de criptare al informației purtante de mesaj ca și cod de decriptare prin identificarea informațiilor axiomatice, cu putere de axiomă, care nu necesită explicarea conceptelor folosite.

By investigating the areas which are found on the conflict wheel, by developing the communication and expanding the range of information, the entity identifies its own needs which are to be satisfied, and while it makes them real, the conflict resolution options are shaping up, in relation with the area where they are located on the needs areas.

Each area that is developed exemplifies the way in which the party acquired the frame images, but also the way in which accepted the information, filtered by own perceptions, but also by the borrowed ones.

The communication process represents in essence the translation of information received through the concepts acquired by the party during the identification and development of the areas placed on the wheel of conflict.

The needs represent the result of information accumulation, received and assimilated, being the consequence of social interaction.

- to be continued -

MUGUR MITROI

Reprodus cu permisiunea Institutului Internațional de Mediere
www.imimediation.org

"MEDIEREA DE AFACERI: CUM POT AJUTA TEHNICILE ADR LA OBȚINEREA UNOR ACORDURI DURABILE PE PIȚELE GLOBALE?" (PARTEA 1)

de L. MICHAEL HAGER Președinte, Resolve-Consult International (www.resolve-consult.com) și ROBERT PRITCHARD Partener Senior, Pritchard Udovenya, Sydney, Australia

Globalizarea afacerilor face ca tot mai multe companii să se implice în tranzacții transfrontaliere. Persoane fizice (inclusiv funcționari publici), care nu ar fi avut nici o ocazie să se întâlnescă într-o epocă anterioară, caracterizată în special de afacerile

interne, stau acum unii lângă alții, la masa negocierilor internaționale multipartite. Corporațiile au descoperit că acordurile durabile necesită relații de colaborare, care sunt dificile și uneori imposibil de obținut într-un mediu inter-cultural. Asta se întâmplă în special în cazul în care părțile nu vor (cum este adeseori cazul) să dezvăluie obiectivele lor strategice sau alte probleme în întâlnirile față-în-față.

Punând sub semnul întrebării înțelepciunea convențională de li-

Reproduced with permission of International Institute of Mediation
www.imimediation.org -

"DEAL MEDIATION: HOW ADR TECHNIQUES CAN HELP ACHIEVE DURABLE AGREEMENTS IN THE GLOBAL MARKETS" (PART 1)

by L. MICHAEL HAGER President, Resolve-Consult International (www.resolve-consult.com) and ROBERT PRITCHARD Senior Partner, Pritchard Udovenya, Sydney, Australia

Business globalization is causing more and more companies to engage in cross-border transactions. Individuals (including public officials) who would have had no occasion to meet in an earlier era of mostly domestic business now sit across

from each other at multi-party international negotiations. Corporations are discovering that durable agreements require collaborative relationships, which are difficult and sometimes impossible to achieve in a cross-cultural environment. This is especially the case if the parties are unwilling (as they often are) to disclose their strategic aims or other concerns in face-to-face encounters.

Questioning the conventional wisdom of limiting Alternative

mitare a metodelor alternative de rezolvarea a disputelor (ADR) la soluționarea litigiilor, acest document subliniază modul în care un nou profesionist – avocat, "mediatorul de afaceri," poate fi implicat cu bune rezultate în negocierile comerciale internaționale. În medierea de afaceri, avocații cu experiență în negocierea tranzacțiilor comerciale internaționale majore, utilizează tehnici de ADR încă de la început – de la începutul unei negocieri, mai degrabă decât în stadiul litigiului. Ideea este de a transforma negociatorii străini care provin adesea din medii naționale și culturale radical diferite în colaboratori eficienți cu un scop comun, astfel încât să poată dezvolta mult mai ușor un acord reciproc avantajos.

ADR continuă să câștige acceptare în întreaga lume, printre avocați și clienții lor, ca o metodă rapidă, ieftină și eficientă de soluționare a litigiilor. Utilizarea unui facilitator neutru care să ajute părțile să-și recunoască interesele și să elaboreze opțiuni pentru un câștig reciproc, a crutat litiganții nu numai de luptele lungi și aprinse în curțile de arbitraj sau în instanțe, ci și a făcut totodată posibilă continuarea relațiilor de afaceri a părților. ADR funcționează bine pentru a soluționa majoritatea litigiilor comerciale, dacă nu cele mai multe, care altfel ar fi condus la arbitraj sau instanțe pentru decizii.

Aceleași tehnici, credem noi, pot lucra la fel de bine pentru a face afaceri la nivel mondial – în special cele care au aspecte complicate și implică mai mult de două părți. Ca și în cazul ADR, medierea de afaceri poate duce la rezultate corecte și întelepte. Prin sprijinirea participanților la afacere în sintetizarea (proiectarea, structurarea și punerea în aplicare) relațiilor de colaborare pe termen lung și identificarea zonelor de conflict potențial într-un stadiu incipient, un mediator de afaceri avizat poate facilita obținerea unui consens real și poate pregăti mai bine părțile să și rezolve disputele dacă și atunci când acestea apar.

În cazul în care medierea poate, aşa cum am presupus, să reducă riscul apariției impasului în cadrul negocierilor, să anticipateze conflictul, să evite disputele și să conducă părțile la acorduri contractuale solide, există motive întemeiate de a recunoaște și a promova un nou specialist juridic – mediatorul de afaceri.

De obicei, un mediator de afaceri va fi un avocat de comercial, cu ani de experiență în reprezentarea părților la negocierile internaționale. Dincolo de abilitățile de ascultare activă, o hotărâre dezinteresată și un rezervor profund de

răbdare, el sau ea va fi în măsură să evaluateze dacă părțile au așteptări realiste una de la alta și să le ghideze pentru a evalua și a face față împreună riscurilor de afaceri. Un mediator de afaceri de succes poate ajuta, astfel, părțile în obținerea unei relații de colaborare de lungă durată.

Medierea de afaceri, ca și ADR, se bazează pe patru principii de bază specifice negocierii de tip "căștig- căștig" (vezi Fisher și Ury 1996):

- Separarea oamenilor de probleme;
- Focus pe interese, nu pe poziții;
- Inventarea opțiunilor pentru căștig reciproc; și
- Folosirea criteriilor obiective.

În mare parte a comerțului internațional, dimensiunea culturală este importantă și inevitabilă. De exemplu, societățile dețin diferite atitudini față de lege; unele sunt mult mai puțin orientate spre respectarea legilor decât altele. Interpretarea și aplicarea normelor juridice similare, de asemenea, poate varia foarte mult între țările participanților la negocieri. Își, desigur, factorul uman este întotdeauna important în modelarea desfășurării de negocieri, afectând, de exemplu, modul în care cetățenii din diferite țări se percep reciproc, luând în considerare elemente cum ar fi etnia, limba, religia, educația, vârsta, sexul și profesia.

CAZUL 1: O COMPANIE MIXTĂ INTERNAȚIONALĂ

Două societăți, una canadiană și alta japoneză, studiau crearea unei societăți mixte pentru a investi într-o țară terță, Noua Zeelandă. Scopul acestei noi societăți era fabricarea de produse cu valoare adăugată pentru export către piețele asiatici. Noua Zeelandă a fost aleasă pentru investiții, deoarece aceasta oferea producții competitive pe plan internațional de materii prime, energie, forță de muncă și infrastructură, precum și posibilitatea de a obține facilități de producție.

De-a lungul a câtorva luni, reprezentanții celor două companii au călătorit între Canada și Japonia să negocieze toate aspectele legate de noua societate. Finalizaseră un studiu de fezabilitate a proiectului; căzuseră de acord asupra prețului care trebuie plătit pentru a obține facilitățile de fabricație; stabiliseră prețul care trebuie plătit pentru materii prime; terminaseră studiile de marketing și decisaseră asupra felului în care proiectul va fi finanțat și gestionat. Compania canadiană urma să gestioneze proiectul. Singura problemă rămasă a fost procedura prin care riscul de

Dispute Resolution (ADR) to dispune rezolvare, this paper highlights how a new lawyer-professional, the "deal mediator," can be fruitfully engaged in international commercial negotiations. In deal mediation, lawyers experienced in the negotiation of major international commercial transactions, utilize ADR techniques "up-front" - at the outset of a negotiation rather than simply at the dispute stage. The idea is to turn stranger-negotiators who often come from radically different national and cultural backgrounds into effective collaborators with shared purpose so that they can more easily develop a mutually beneficial project agreement.

ADR is continuing to win acceptance around the world among lawyers and their clients as a speedy, inexpensive and efficient method of resolving disputes. The use of a neutral facilitator to help the parties recognize their interests and devise options for mutual gain has not only spared disputants long, acrimonious battles in arbitral panels or courts, it has also made possible the continuing business relationships of the parties. ADR works well to resolve many if not most commercial disputes, which would otherwise have gone to arbitration or the courts for decision. The same techniques, we believe, can work equally well to make global deals - especially those which have complicated issues and more than two parties.

As with ADR, deal mediation can lead to fair and wise outcomes. By helping business participants to synthesize (design, structure and implement) long-term collaborative relationships and by identifying areas of potential conflict at an early stage, a skilled deal mediator can facilitate the attainment of real consensus and better equip the parties to resolve disputes if and when they arise.

If deal mediation can, as we postulate, reduce the risk of stalemate in negotiations, anticipate conflict, forestall disputes and hence lead the parties to sounder contract arrangements, there is good reason to recognize and promote a new legal specialist -- the deal mediator.

Typically, a deal mediator will be a commercial lawyer with years of experience in representing parties to international negotiations. Beyond active listening skills, dispassionate judgment and a deep reservoir of patience, he or she will be able to gauge whether the parties have realistic expectations of each other and to guide them to jointly assess and cope with their mutual business risks. A successful deal mediator can thereby help

the parties achieve an enduring collaborative relationship.

Deal mediation, like ADR, is based on the four basic principles of "win-win" negotiation (see Fisher and Ury 1996):

- separate the people from the problem;
- focus on interests, not positions;
- invent options for mutual gain; and
- use objective criteria.

In much of international commerce, the cultural dimension is large and inescapable. For example, societies hold varying attitudes toward law; some are far less rule-oriented than others. The interpretation and application of similar legal rules can also vary widely among the countries of the parties to the negotiations. And of course the human factor is always important in shaping the conduct of negotiations, affecting, for example, how the nationals of different countries perceive each other, taking into account such elements as ethnicity, language, religion, education, age, gender and profession.

CASE 1: AN INTERNATIONAL JOINT VENTURE

Two companies, one Canadian and the other Japanese, were contemplating a joint venture to invest in a third country, New Zealand. The purpose of the venture was to manufacture value-added products for export to Asian markets. New Zealand was chosen for the investment because it offered internationally-competitive production inputs of raw materials, energy, labour and infrastructure as well as the opportunity of acquiring existing manufacturing facilities.

Over a period of several months, representatives of the two companies had travelled back and forth between Canada and Japan to negotiate all of the issues that needed to be agreed for their joint venture. They had completed a feasibility study into the project; they had agreed on the price to be paid to acquire the manufacturing facilities; they had agreed on the price to be paid for raw materials; they had completed their marketing studies; and they had decided how the project would be financed and managed. The Canadian company was to manage the project. The only issue remaining was the procedure by which the environmental risk of the project would be managed.

Notwithstanding the apparently successful conclusion of the negotiations by the parties, the Japanese negotiating team continued to insist that further time was needed

mediu al proiectului va fi gestionat. În ciuda încheierii aparent cu succes a negocierilor de către părți, echipa de negociere japoneză a continuat să insiste asupra faptului că mai era nevoie de timp pentru a studia proiectul. Tot mai mult, răbdarea negociatorilor canadiani a început să scădă. Ei au decis să trimînă o echipă de top, inclusiv directorii lor seniori, la Tokyo pentru a pune presiune asupra viitorilor parteneri japonezi. Spre disperarea lor, au întâlnit un zid de ostilitate din partea echipei japoneze de negocieri.

Conștientă de faptul că negocierile erau pe punctul de a se împotmoli și temându-se că reputația s-ar putea deteriora în ochii companiei canadiene, firma japoneză a propus părții canadiene să invite urgent un avocat neutru din Noua Zeelandă pentru a consilia ambele părți privind riscul de mediu. Până la acel moment, negociatorii canadieni deveniseră suspicioși față de motivele negociatorilor japonezi și se temeau că partenerii japonezi ar intenționa să saboteze proiectul. Fără tragere de inimă, compania canadiană a fost de acord – cu părere de rău pentru că toate aspectele juridice fuseseră deja soluționate și credeau că intervenția unui avocat neutru ar avea riscul ca și alte probleme vor fi identificate, ceea ce ar permite companiei japoneze să stagnizeze negocierile chiar și mai mult.

Avocatul a fost prezentat părților într-o ședință comună. O zi a fost petrecută pentru revizuirea, spre beneficiul avocatului, a tuturor problemelor care fuseseră discutate și soluțiilor propuse și aprobată. La sfârșitul zilei, echipa canadiană de negocieri a propus ca întâlnirea să se reia devreme în dimineață următoare. Echipa de japonezi a fost de acord și a invitat echipa canadiană la cină. Avocatul i-a întrebat apoi pe negociatorii canadieni dacă ar putea petrece puțin timp cu echipa japoneză înainte de cină. Răspunsul lor a fost "Poți să faci tot ce-ți place, atât timp cât acest proiect va demara." Avocatul apoi s-a întâlnit cu echipa de negocieri japoneză. O conversație a avut următorul efect:

Avocatul:
—Vreți ca acest proiect să nu meargă mai departe?

Liderul echipei japoneze:
—Nu, este un proiect bun.
Avocatul:
—Este această companie canadiană un partener bun pentru voi?

Liderul echipei japoneze:
—Da, suntem mulțumiți de ei ca și partener.

Avocatul:
—E ceva în neregulă cu ceea ce ați negociat până acum?

Liderul echipei japoneze:

—Nu, nu este nimic în neregulă. Avocatul:

—De ce doriți să studiați proiectul în continuare?

Liderul echipei japoneze:

—Nu suntem gata încă.

Avocatul:

—De ce nu sunteți gata încă?

Liderul echipei japoneze:

—Este o problemă internă – nu putem să-i spunem părții canadiene.

Avocatul:

—Ce tip de problemă internă?

Liderul echipei japoneze:

—Trebuie să determinăm toate departamentele din companie să aprobă înainte să intrăm într-un proiect aşa de mare ca acesta, iar departamentul nostru financiar nu va fi de acord.

Avocatul:

to study the project. Increasingly, the patience of the Canadian negotiators began to wear thin. They decided to send a top-level team, including their senior directors, to Tokyo to bring pressure to bear on their would-be Japanese partner. To their dismay, they encountered a wall of hostility from the Japanese negotiating team.

Realising that the negotiations were about to break down and fearing that its reputation may be damaged in the eyes of the Canadian company, the Japanese company proposed to its Canadian counterpart to urgently invite a neutral lawyer from New Zealand to advise both parties on the environmental risk. By this time, the Canadian negotiators were becoming

dinner. The lawyer then asked the Canadian negotiators if he could spend a little time with the Japanese team before the dinner. Their response was "You can do anything you like, as long as it will get this project started."

The lawyer then met with the Japanese negotiating team. A conversation ensued to the following effect:

Lawyer:

"Do you want this project not to go ahead?"

Japanese team leader:

"No, it is a good project."

Lawyer:

"Is this Canadian company a good partner for you?"

Japanese team leader:

"Yes, we are very happy with them as a partner."

Lawyer:

"Is there anything wrong with what you have negotiated so far?"

Japanese team leader:

"No, there is nothing wrong."

Lawyer:

"Why do you want to study the project further?"

Japanese team leader:

"We are not ready yet."

Lawyer:

"Why aren't you ready?"

Japanese team leader:

"It is an internal matter — we can't tell the Canadian party."

Lawyer:

"What type of internal matter?"

Japanese team leader:

"We have to get all departments in our company to approve before we go into a big project like this and our finance department will not agree."

Lawyer:

"But you told me that your President has already shaken hands with their President?"

Japanese team leader:

"Yes, but we still have to get all departments to approve."

Lawyer:

"But do you really want to proceed with this project?"

Japanese team leader:

"Yes, yes. We want to proceed but we can't."

Lawyer:

"So, this is just an internal matter?"

Japanese team leader:

"Yes, yes. That is it."

Lawyer:

"Well, I do not wish to intrude but can I help you with your internal matter?"

Japanese team leader:

"No, there is nothing you can do. It is our problem."

Lawyer:

"So let us all be clear about this: you really want to go ahead but you can't because of this internal matter?"

Japanese team leader:

"Yes."

—Dar mi-ați spus că președintele vostru a bătut deja palma cu președintele lor!

Liderul echipei japoneze:

—Da, dar tot ne trebuie aprobarea tuturor departamentelor.

Avocatul:

—Dar cu adevărat doriti să continuați cu acest proiect?

Liderul echipei japoneze:

—Da, da. Vrem să continuăm, dar nu putem.

Avocatul:

—Așadar, este vorba numai despre o problemă internă?

Liderul echipei japoneze:

—Da, da. Așa este.

Avocatul:

—Păi, nu vreau să mă amese, dar vă pot ajuta în această problemă internă?

Liderul echipei japoneze:

—Nu, nu puteți face nimic. Este problema noastră.

Avocatul:

suspicious of the motives of the Japanese negotiators and feared that their would-be Japanese partner intended to sabotage the project. Reluctantly, the Canadian company agreed — reluctantly because all of the legal issues had been settled and it believed that the intervention of a neutral lawyer carried the risk that further issues would be identified which would allow the Japanese company to stall the negotiations even further.

The lawyer was introduced to the parties in a joint session. A day was spent reviewing, for the benefit of the lawyer, all of the issues which had been discussed and where solutions had been proposed and agreed. At the end of the day, the Canadian negotiating team proposed that the meeting should resume early the next morning. The Japanese team agreed and invited the Canadian team to

—Deci, să ne înțelegem: chiar doar să mergeți mai departe cu acest proiect, dar nu puteți din cauza acestei probleme interne?

Liderul echipei japoneze:

—Da.

Avocatul:

—Poate ajuta dacă mă ofer să conduc negocierile în numele companiei dvs? Atunci, puteți spune departamentului financiar că nu aveți altă alternativă decât să continuați?

Liderul echipei japoneze:

—Puteti încrăciuniri să ne ajutați în acest fel?

Avocatul:

—Voi încerca să vă ajut dacă doar să adevărați acest lucru. La cina din această seară, voi spune firmei canadiene că am descoperit unele lucruri pe care trebuie să le discut separat cu dvs și o să îi rog să amâna întâlnirea pentru două ore.

La cină, compania canadiană, fără prea mult entuziasm, a fost de acord cu amânarea.

La întâlnirea separată, în dimineața următoare, a devenit clar pentru avocat că oamenii din echipa de negocieri japoneză erau prinși în ceea ce mulți occidentali numesc situația "Catch 22." Negociatorii japonezi erau la fel de dorini ca și omologii lor din Canada să continue, dar departamentul lor financiar era puternic împotriva angajamentelor financiare care nu fusese autorizate în bugetul anual. Departamentul financiar era, de asemenea, împotriva obligațiilor de mediu. O prevedere ar putea fi făcută pentru cheltuielile necesare în exercițiul financiar următor, dar ar fi fost o încărcare gravă a disciplinei companiei de a intra într-un angajament financiar înainte de sfârșitul anului. Ar fi fost o încărcare și mai gravă a disciplinei companiei ca negociatorii japonezi să dea vina pe propriul lor departament financiar pentru această problemă.

Prin încercarea de a forța echipa japoneză să capituzeze, negociatorii canadieni puneau în pericol involuntar "armonia de grup" din cadrul companiei japoneze, dar și o afacere importantă.

Apoi, echipele de negocieri s-au reunuit. Mediatorul a propus introducerea în acordul de joint-venture a unei dispozitii simple precizând că obligațiile financiare ale părților nu vor începe până în prima zi a exercițiului financiar următor. El a sugerat, de asemenea, ideea unui plafon financiar privind răspunderea companiei japoneze în legătură cu obligațiile de mediu. Deoarece noul an financiar era la doar două luni distanță, compania canadiană fost imediat de acord, dezvăluind că nici ei nu ar fi fost gata până atunci. Au fost, de asemenea, mulțumiți cu plafonul instituit, deoarece erau încrăzitori că riscurile de

mediu erau gestionabile.

Astfel, o afacere în impas a fost ușor depășită – sursa încurcăturii echipei japoneze de negocieri nu a fost niciodată dezvăluită companiei canadiene, iar compania japoneză a fost în măsură să-și păstreze propria credință în sine, ca și companie de onoare. Ambele companii au reușit să mențină bunăvoie reciproc și acest lucru a devenit un ingredient în relația lor.

Leția pe care acest caz relativ simplu o dă celorlalți este faptul că, în negocierea de relații inter-culturale, nu doar substanța unei afaceri este importantă, ci uneori contează și modul în care negocierile sunt purtate. Atunci când companiile occidentale au de-a face cu cele japoneze, factorul uman devine o componentă vitală în ceea ce se face. O modalitate pentru compania canadiană de a depăși această dificultate ar fi să devină expertă în tehnici de negocieri japoneze și în cultura de afaceri japoneză. Dar asta ar fi putut dura ani. Un alt mod a fost de a angaja un avocat neutru, ca mediator de afaceri.

Tehnica simplă a mediatorului de a pune întrebări confidențiale și constatarea problemelor reale ale părții, o tehnică ADR bine stabilită, a fost imediat de succes în depășirea impasului în această negociere internațională de multe milioane de dolari.

Compania canadiană nu știe, nici până în ziua de azi, care era problema companiei japoneze, dar nu există nici un motiv pentru ca ei să afle vreodată. Și, dacă un impas apare în viitor, chiar dacă mediatorul din prima afacere nu mai este disponibil, un alt mediator ar putea fi chemat.

Post-scriptum – Așa cum s-a întâmplat, acordul formal de joint venture între cele două companii fusese întocmit de către compania canadiană fără nici o prevedere privind depășirea de blocaje. Mediatorul de afaceri se întreba împreună cu compania japoneză, dacă, având în vedere impasul care fusese deja întâlnit, ar putea exista riscul altor blocaje privind finanțarea și gestionarea societății mixte. Compania japoneză a mărturisit mediatorului că, datorită faptului că firma canadiană s-a arătat atât de atentă în timpul negocierilor, erau convingiți că nu ar avea nici o dificultate în rezolvarea acestor blocaje și erau foarte fericiți să lase acordul exact așa cum a fost – ei nu ar avea niciodată ocazia să aibă nevoie de un mecanism de deblocare a impasurilor.

— va continua —

Note: Article first appeared in ICSID Review - Foreign Investment Law Journal

Lawyer:

"Would it help if I offered to conduct the negotiations on behalf of your company? Then you could tell your finance department that you have no alternative but to proceed?"

Japanese team leader:

"Oh, could you really help us like that?"

Lawyer:

"I will try to help you if you want me to do so. At tonight's dinner I will tell the Canadian company that I have discovered some issues which I need to discuss separately with you and ask them to defer the meeting for two hours."

At dinner, the Canadian company reluctantly agreed to the deferral.

At the separate meeting the following morning, it became clear to the lawyer that the people in the Japanese negotiating team were caught in what many Westerners call a "Catch 22" situation. The Japanese negotiators were as keen as their Canadian counterparts to proceed but their finance department was strongly opposed to financial commitments which had not been authorised in the annual budget. The finance department was also opposed to open-ended environmental obligations. Provision could be made for the necessary outlays in the next financial year but it would have been a serious violation of company discipline to enter into a financial commitment before the end of the year. It would have been an even worse violation of company discipline for the Japanese negotiators to have blamed their own finance department for causing this problem.

By seeking to force the Japanese team to capitulate, the Canadian negotiators were unwittingly threatening "group harmony" within the Japanese company and jeopardising an important deal.

The negotiating teams then reconvened. The mediator proposed inserting in the joint venture agreement a simple provision specifying that the financial obligations of the parties would not arise until the first day of the ensuing financial year. He also suggested the idea of a financial cap on the liability of the Japanese company for environmental obligations. As the new financial year was only two months away, the Canadian company readily agreed, revealing they would not be ready themselves until then. They were also happy with a cap on liability as they were confident the environmental risks were manageable.

Thus a deal-breaking impasse was readily overcome – the source of the embarrassment of the Ja-

nese negotiating team was never revealed to the Canadian company and the Japanese company was able to preserve its long-held belief in itself as a company of honour. Both companies were able to maintain goodwill towards each other and this became an ingredient in their on-going relationship.

The lesson which this relatively straightforward case throws up for others is that, in negotiating cross-cultural relationships, it is not just the substance of the deal that is important, it is sometimes also the way in which the negotiations are handled. When Western companies deal with Japanese companies, the human factor becomes a vital ingredient in what is done. One way for the Canadian company of overcoming this difficulty would be to become expert in Japanese negotiating techniques and Japanese business culture. But that might have taken years. Another way was to engage a neutral lawyer as a deal mediator.

The mediator's simple technique of asking confidential questions and ascertaining the real problems of the party, a well-established ADR technique, was immediately successful in overcoming the stalemate in this multi-million dollar international joint venture negotiation.

The Canadian company still does not know, to this day, what problem the Japanese company had but there is no reason for them ever to know. And, if a future deadlock arises, even if the original deal mediator is no longer available, another mediator could possibly be brought in.

Postscript — As it happened, the formal joint venture agreement between the two companies had been drawn up by the Canadian company without any provision for the breaking of deadlocks. The deal mediator queried with the Japanese company whether, in view of the stalemate which had already been encountered, there might be a risk of other stalemates arising concerning the financing and managing of the joint venture. The Japanese company confided to the mediator that, because the Canadian company had shown itself to be so considerate during the negotiations, they were confident that they would have no difficulty working with them and they were very happy to leave the agreement exactly as it was — they would never have occasion to need a deadlock-breaking mechanism.

— to be continued —

Note: Article first appeared in ICSID Review - Foreign Investment Law Journal

SĂ ÎNȚELEGEM DE CE AVOCĂȚII DIN LUME SE OPUN MEDIERII

DON PETERS, Profesor Emerit de Drept în cadrul Colegiului de Drept Levin de la Universitatea din Florida
petersdon@law.ufl.edu

Oamenii au abilități impresionante de a dezvolta căi noi și complexe de conflict și dispute unii cu ceilalți, dar au de-a face cu un meniu limitat de opțiuni pentru rezolvarea acestor neînțelegeri. Opțiunile disponibile de soluționare a conflictului și disputei la nivel mondial sunt: (1) evitarea lor; (2) soluționarea prin consens cu ajutorul negocierii sau medierii; (3) folosirea unui terț pentru a decide soluții prin litigiu sau arbitraj; și (4) folosirea coerciției, forței și violenței. Evitarea este opțiunea cel mai des aleasă pe glob. Negocierea urmează apoi ca frecvență, apoi instanța. În mod regretabil, apelul la coerciție, forță și violență se face mult prea des și probabil urmează în topul celor mai folosite opțiuni. Medierea prin intermediul unor persoane neimplicate, care asistă și îmbunătățesc negocierea este o parte esențială în multe tradiții culturale în Africa, Asia și America Latină. În afara acestor contexte, totuși, această opțiune este probabil cel mai puțin folosită.

În ultimele decenii, medierea a fost din ce în ce mai adaptată sistemelor de justiție pentru folosirea ei în conflicte și dispute care ar fi putut fi altfel rezolvate în instanță. Programele de mediere de pe lângă instanțe au început să se dezvolte în SUA în anii '80. Rapid, s-au răspândit către Australia, Canada și Marea Britanie, dezvoltându-se mai încet în țări din Europa de Vest, Africa, Asia și America Latină. Deși această evoluție continuă, multe țări din lume au dezvoltat opțiuni de mediere ușor disponibile clienților care se găsesc în conflict și care ar putea fi obiectul unui litigiu sau arbitraj.

Studiile arată că mulți participanți în aceste dispute recunosc avantajele pe care de obicei le are medierea în fața instanței de judecată. De exemplu, directorii de afaceri din SUA cred că medierea ajută la rezolvarea conflictelor și disputelor cu păstrarea relațiilor comerciale în comparație cu instanța. Ei consideră că medierea produce efecte într-un timp mai scurt decât în cazul proceselor. Totodată, ei consideră că medierea în general este mai puțin costisitoare decât arbitrajul sau litigiul.

În ciuda acestor opinii, corporațiile nu mediază des. Un studiu inclusiv 609 companii din SUA a aratat că 19% mediază în mod

frecvent. 158 de firme germane consideră că, deși medierea este în general benefică, aceasta este rar folosită. În cazul a 70 de firme franceze, 39% folosesc medierea pentru conflicte și dispute comerciale.

În concordanță cu aceste rezultate, procesul în instantă rămâne opțiunea cel mai des folosită pentru soluționarea disputelor în SUA, Europa și America Latină. Litigiul este metoda preferată pentru rezolvarea disputelor domestice, în timp ce arbitrajul este procesul preferat pentru conflictele transfrontaliere.

UNDERSTANDING WHY LAWYERS RESIST MEDIATION

DON PETERS, Professor of Law Emeritus Levin College of Law at the University of Florida
petersdon@law.ufl.edu

Humans possess impressive abilities to develop novel and complex ways to conflict and dispute with each other but face a limited menu of options for resolving these disagreements. The conflict and dispute resolution options available across the world include: (1) avoiding them; (2) consensually settling them

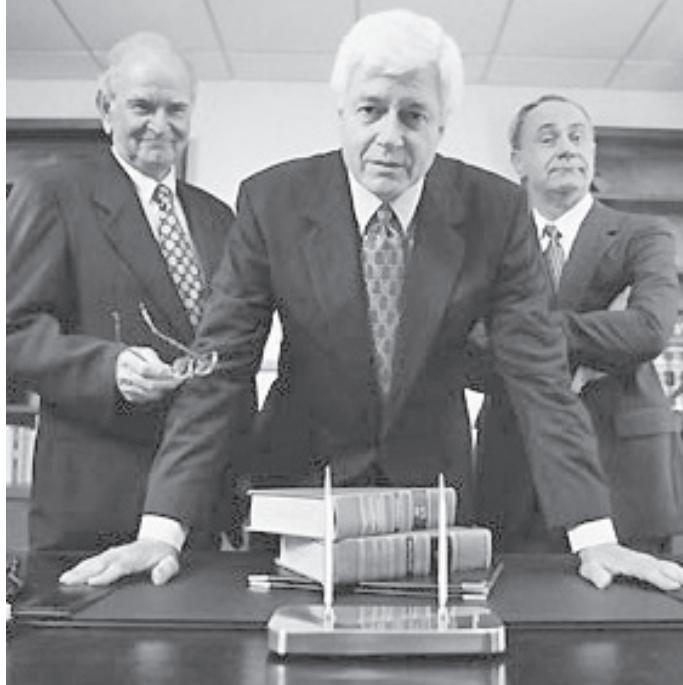
States in the 1980s. They quickly spread to Australia, Canada, and the United Kingdom, and evolved more slowly in countries in Western Europe, Africa, Asia, and Latin America. Although this evolution continues, many countries around the world have developed mediation options easily available to clients encountering conflicts and disputes that could be subjected to litigation or arbitration.

Studies show that many participants in these disputes recognize the advantages that mediation often affords over adjudication. For example, U.S. business executives believe that mediation helps resolve conflicts and disputes while preserving commercial relationships better than adjudication does. They believe that mediation produces outcomes in less time than is required for adjudication. They also believe that mediating is generally less expensive than litigating or arbitrating.

Despite these views, businesses do not mediate often. A survey of 609 U.S. companies showed that 19% mediate frequently. One hundred fifty-eight German companies surveyed believed that while mediation was generally beneficial, it was rarely used. Seventy French companies surveyed showed that 39% mediate commercial conflicts and disputes.

Consistent with these results, adjudication remains the most frequently used conflict and dispute resolution process in the United States, Europe, and Latin America. Litigation supplies the preferred method for resolving domestic disputes while arbitrating is the favored process for cross-border conflicts.

The primary constraint on broader use of available mediation mechanisms largely results from lawyers' resistance to using mediating. Obviously, not all lawyers resist mediation. Although many lawyers have contributed significantly to the development of court-connected mediation programs throughout the world, it appears that a majority of the globe's attorneys resist mediating. The greatest inhibitor of mediation use is the fact that lawyers often resist recommending the process to their clients. This resistance matters because lawyers in most countries either decide which option to employ to resolve conflicts and disputes, or recommend to their clients which approach to use.

Constrângerea cea mai importantă pentru o utilizare mai largă a mecanismelor medierii rezultă din rezistența avocaților de a folosi medierea. Evident, nu toți avocații se opun medierii. Deși mulți avocați au contribuit în mod semnificativ la dezvoltarea programelor de mediere de pe lângă instanțe tot în lume, se pare că majoritatea avocaților la nivel global sunt reticenți la folosirea medierii. Cel mai mare inhibitor al folosirii medierii este faptul că avocații adesea se opun recomandării medierii clienților lor. Această rezistență contează, pentru că avocații din cele mai multe țări fie decid ei ce opțiune să folosească pentru rezolvarea conflictelor și disputelor, fie recomandă clienților lor ce abordare să folosească.

Dovezi substanțiale arată că avocații adesea nu menționează medierea ca opțiune sau neglijăază să împărtășească o situație comparativă a avantajelor și dezavantajelor litigiului și medierii. O

In recent decades mediation has increasingly been adapted to court systems for use in conflicts and disputes that might otherwise receive adjudication. Mediation programs connected to courts started emerging in the United

cercetare a arătat că avocații din SUA nu au menționat medierea ca opțiune în 70 de cazuri comerciale aflate pe rol. 68% dintre companiile italiene au menționat că avocații lor nu au încurajat considerarea mediului ca alternativă la litigiu. Un studiu pe 2.300 de avocați din Ohio a arătat că numai 14% recomandă medierea în mod regulat clienților săi și 27% nu au sugerat medierea niciodată. Căteva cercetări au arătat că avocații americanii mediază rar, 17% spunând că mediază des, de obicei sau întotdeauna. Trei ani după ce Polonia a introdus medierea în Codul de Procedură Civilă, avocați polonezi continuau să demonstreze reținere în medierea conflictelor și disputelor.

Această lucrare examinează motivele pentru care avocații din întreaga lume se opun mediului, chiar și atunci când mulți clienți înțeleg și apreciază avantajele frecvente în fața litigiului. Analizează pe scurt trei grupe de factori care explică această rezistență larg răspândită: (1) tradițiile culturale împărtășite bazate pe știință specializată și educație juridică; (2) dinamica compensațiilor, controlului și confortului; și (3) predispoziția care decurge din modul în care creierul uman percep și face decizii. În finalul ei, se recomandă ca elaboratorii programelor de mediare să creeze programe obligatorii de mediare pe lângă instanțe, mai degrabă decât opționale, pentru a permite avocaților să experimenteze avantajele pe care medierea le aduce în fața litigiului în multe situații.

1. TRADIȚII CULTURALE ÎMPĂRTĂШITE

Profesiile posedă o bază de cunoștințe abstrakte, norme comune și experiențe educaționale care derivă și se consolidează din această știință esențială. În ciuda unor variații mari și diferențe la nivel global privind sursa și dezvoltarea legii, avocații de pretutindeni împărtășesc norme și experiențe educaționale legate de drept, doctrine juridice și reguli procedurale. Aceste norme și experiențe educaționale evidențiază un cadru de drepturi și remedii pentru rezolvarea conflictelor și disputelor în mod pașnic prin litigiu. Generează tendințe universale ale avocaților de a presupune că soluționarea ar trebui să apară prin aplicarea regulilor juridice situațiilor de fapt implicate în conflicte și dispute. Aceste tendințe încurajează avocații să vadă prin lentile bazate pe lege și drepturi, iar acest lucru le influențează în mod puternic acțiunile, atunci când se reunesc și dau informații în timpul conversațiilor cu clientul.

A baza percepțiile pe reguli ju-

ridice și drepturi ajută avocații de pretutindeni să transforme situații complexe, cu mulți factori în cadre gestionabile pentru litigiu. Deși incalculabilă, această percepție este selective, pentru că subliniază anumite lucruri și exclude altele. De exemplu, în cadrul conflictelor și disputelor, această percepție selectivă pune accentul pe adunarea de informații despre compensațiile legale autorizate, elemente juridice și factuale care întârsc sau contestă aceste drepturi, aspecte legate de dovezi, martori importanți, documente esențiale și componente legate de compensarea financiară. Această percepție selectivă, tinde, de asemenea, să excludă adunarea de informații despre interese, aspecte relaționale și considerații nefinanciare. On plus, minimizează considerații cum ar fi reorientarea părților în conflict una către cealaltă, satisfăcând interesele emotionale și promovând respect reciproc, afinitate și autonomie.

Avocații din întreaga lume împărtășesc influențe culturale juridice care subliniază opțiunile tradiționale, conservatoare care nu îmbrățișează schimbarea cu ușurință. Tendință umană către abordări familiare, tradiționale este o preconcepție status quo care pare a fi amplificată de adoptarea dreptului ca și carieră. Dreptul se schimbă de obicei încet, după o considerare legislativă intensă în sistemele civile și evaluarea juridică în abordările dreptului comun. Regulile juridice furnizează cadre structurate care se aplică majoritatii avocaților. Suplimentar, în mod virtual, toate sistemele juridice din lume au stabilite abordări formale ale litigiului cu reguli clare care structurează rezolvarea conflictelor și disputelor. Metodele de obținere a deciziilor terților sunt clare și lineare.

Avocații de pretutindeni împărtășesc experiențe educaționale juridice care se axează pe litigiu, și nu pe metodele de soluționare a conflictului bazate pe interes, care sunt posibile în cadrul negocierii și al mediului. În mare parte, educația juridică se axează pe învățarea doctrinelor juridice, a principiilor și procedurilor. Majoritatea școlilor de drept au în programă cursuri despre modul în care funcționează litigii. Această focusare copleșitoare din cadrul programei comunică mesaje explicate și implicite cum că litigii funcționează cel mai bine în rezolvarea conflictelor și disputelor în mod pașnic.

Majoritatea programelor juridice din lume oferă doar câteva oportunități, sau chiar deloc, de a învăța aptitudini și valori mai departe de conținutul fundamental al dreptului și sarcinile analitice

Substantial evidence suggests that lawyers often either fail to mention mediating as an option or neglect to share a full comparison of the advantages and disadvantages of both adjudicating and mediating. One survey showed that U.S. lawyers did not mention mediation as an option in 70 pending commercial lawsuits. Sixty-eight percent of Italian companies surveyed reported that their lawyers did not encourage consideration of mediating as an alternative to litigating. A survey of 2300 Ohio lawyers showed that only 14% regularly recommended mediating to their clients, and 27% never suggested mediation. Several studies show that U.S. lawyers rarely mediate, with 17% in one study reporting they mediate often, usually, or always. Three years after Poland introduced mediation to its Civil Procedure Code, Polish lawyers continue to demonstrate reluctance to mediate conflicts and disputes.

This paper examines reasons why lawyers around the world resist mediating even when many clients understand and appreciate its frequent advantages over adjudicating. It briefly analyzes three groups of factors that explain this widespread resistance: (1) shared cultural traditions based on specialized knowledge and legal education; (2) compensation, control, and comfort dynamics; and (3) biases flowing from the ways humans brains perceive and make decisions. It ends by recommending that mediation program designers create mandatory rather than optional court-connected mediation programs to enable lawyers to experience the advantages that mediating brings over adjudicating in many instances.

1. SHARED CULTURAL TRADITIONS

Professions possess an abstract knowledge base, shared norms, and educational experiences that derive from and reinforce this core knowledge. Despite broad variations and differences around the world regarding law's source and development, lawyers everywhere share norms and educational experiences linked to law, legal doctrines, and procedural rules. These norms and educational experiences emphasize a rights and remedies framework for resolving conflicts and disputes peacefully through adjudication. It generates universal lawyer tendencies to assume that resolution should occur by applying legal rules to fact situations embedded in conflicts and disputes. These tendencies encour-

age lawyers to perceive through law-based, rights-oriented lenses and this powerfully influences actions when they gather and give information during client conversations.

Basing perception on legal rules and rights helps lawyers everywhere translate complex, multi-factor situations into manageable frames for adjudication. While invaluable, this perception is selective because it emphasizes some things and excludes others. For example, in conflicts and disputes, this selective perception emphasizes gathering information about legally authorized remedies, legal and factual elements which substantiate or refute these rights, proof and evidence issues, important witnesses, essential documents, and monetary damage components. This selective perception also tends to exclude gathering information about interests, relational issues, and non-monetary considerations. It also de-emphasizes considerations such as reorienting disputants to each other, satisfying their emotional interests, and promoting mutual respect, affinity, and autonomy.

Lawyers across the world share legal cultural influences that emphasize traditional, conservative options and that do not easily embrace change. A human tendency to rely on familiar, traditional approaches is a status quo bias that appears to be heightened by embracing law as career. Law usually changes slowly after extensive legislative consideration in civil systems and judicial assessment in common law approaches. Legal rules provide structured frameworks that appeal to most lawyers. In addition, virtually all legal systems across the world have established formal adjudication approaches with clear rules that structure resolving conflicts and disputes within them. The methods for obtaining third-party decisions are clear and linear.

Lawyers around the world share legal education experiences that emphasize adjudication, not interest-based conflict and dispute resolution methods possible in negotiating and mediating. The vast majority of legal education focuses on learning legal doctrines, principles, and procedures. Most law school curriculums require completing courses on how judicial adjudication operates. This overwhelming curricular emphasis communicates explicit and implicit messages that adjudication works best to resolve conflicts and disputes peacefully.

Most legal education curricu-

implicate în aplicarea legilor juridice. Școlile de drept din SUA dedică 91% din programă pentru învățarea dreptului, procedurilor litigiului și abilităților de pleoabie bazate pe reguli. Dedică nouă procente din timpul de instrucție pentru învățarea și practicarea oportunităților în negocierile bazate pe interese, mediere, inervare, consiliere și practică, unde studenții deservesc clienti reali, cu probleme reale. Deși în mod virtual toate școlile de drept din SUA oferă acum cursuri de negociere sau mediere, înscrierea scăzută la aceste cursuri limitează accesul studenților la ele. Un număr mic de participanți este necesar în aceste cursuri pentru a permite abordări bazate pe performanță. În medie, 73% dintre studenții americanii la drept nu primesc oportunități de învățare care să sublinieze soluționarea disputelor și rezolvarea de probleme în afara litigiului. Astfel de dezechilibre în programele școlare există peste tot în lume.

2. COMPENSARE, CONTROL SI CONFORT

Dinamica compensării influențează în mod semnificativ opoziția avocaților la mediere. A ajuta clienții să-și rezolve conflictele și disputele prin litigiu sau arbitraj furnizează o activitate profitabilă pentru avocați în majoritatea țărilor. Contexte absente care permit tarifarea ca procentaj din rezultatul acțiunii, majoritatea avocaților americanii taxează pe oră, calculând cât timp au pregătit și au condus litigiul. Directorii americanii se plâng că taxarea pe oră duce la descurajarea avocaților să medieze. Multă cred că tarifarea la oră blochează acordurile timpurii și ieftine, și încurajează avocații să lucreze în ritm lent și să facă mai mult decât este necesar. Un studiu din 2009 a arătat că medierea reduce timpul pe care îl presupune un proces în instanță. Evaluarea a 15.000 de cazuri nepenale conduce de avocați americanii salariați, a arătat că medierea a economisit în medie 88 de ore pe caz.

25% dintre avocații americanii au admis că o mediere în creștere ar reduce proprile lor compensații. Aceleași griji de natură economică influențează avocații din sistemul civil din alte părți ale lumii care nu folosesc sau nu depind de tarifarea pe oră. Avocații din America Latină și-au exprimat îngrijorarea că litigiul plătește, iar medierea nu. Frica de venituri pierdute datorate folosirii pe scară mai largă a medierii a generat opoziția avocaților în Danemarca, Italia și Scoția. O primă provocare în implementarea directivei UE privind medierea în toate cazurile transfrontaliere este aceea de a face medierea atractivă pentru avocați

din punct de vedere financiar.

Existența statutară a schemelor compensatoare în multe țări deseori duce la descurajarea medierii. De exemplu, schemele de tarifar obligatorii sau consultative pot să nu includă medierea, astfel este mai greu pentru avocați să fie plătiți pentru această muncă. Germania deține un sistem în care asigurarea de costuri juridice plătește pentru litigiu, însă nu și pentru mediere. Structura de taxe din Italia este bazată în primul rând pe numărul de reprezentări și audieri ținute, în timp ce medierea nu necesită nici una dintre aceste forme.

ADR (soluționarea alternativă de conflicte) prin mediere nu trebuie să conoteze cu o scădere alarmantă veniturilor avocaților. Deși asta poate însemna amendarea schemelor de compensare existente, avocații ar trebui să primească compensare pentru pregătirea și participarea în mediere. Ar trebui de asemenea să li se permită să dezvolte un sistem de bonusare în funcție de valoare și rezultate, care să-i răsplătească pentru obținerea de soluții de calitate, eficiente și la timp prin intermediul medierii.

Avocaților în general le place să simtă că dețin controlul și că sunt partea centrală în munca de rezolvare a conflictelor și disputelor. Litigiu în multe țări permite avocaților să exercite control, să joace rolurile dominante și să rămână pionii centrali până când factorii de decizie externi vor acționa. În general, avocații preferă să conducă decât să urmeze, iar litigiu necesită conducerea lor în cadrul apărării și acuzațiilor, asamblând dovezile relevante și prezintând argumentații scrise și orale. În multe țări, avocații se bucură de statutul de monopol, fiind persoanele cărora li se permite să reprezinte clienții în litigiu. Litigiu cere ca avocații să-și folosească cunoștințele de drept obținute cu muncă grea și abilitățile lor de a aplica această expertiză pentru a-i convinge pe factorii de decizie. De obicei, clienții se lasă în seama cunoștințelor și expertizei acestora și le permită avocaților să dețină controlul și să conducă în cadrul litigiului.

Medierea reduce controlul avocaților. Aceasta substituie focusul pe interese și soluționarea de probleme, insistând pe drept, probe și argumente juridice. În timp ce avocații își folosesc cunoștințele juridice pentru a analiza punctele țarii, minusurile și posibilele rezultate în caz că nu se obține niciun acord, medierea nu le furnizează avocaților nicio oportunitate de a se angaja în persuasiuni pentru aplicarea expertizei lor. Aceasta slăbește expertiza bazată pe drept a avocaților prin integrarea aspectelor non-financiare și a altor interese din afara cadrului juridic, mutând astfel in-

lums across the world offer few or no opportunities to learn skills and values beyond the substantive content of law and the analytical tasks involved in applying legal rules. Law schools in the U.S. devote 91% of their curriculums to learning law, adjudicatory procedure, and rule-based advocacy skills. They devote nine percent of their instructional time to learning and practice opportunities in interest-based negotiating, mediating, interviewing, counseling, and clinics where students serve real clients with actual problems. Although virtually all U.S. law schools now offer courses in negotiating or mediating, the small enrollments needed in these courses limits broad student access to them. Small enrollments are necessary in these courses to permit performance-based learning approaches. On average, 73% of American law students receive no learning opportunities emphasizing interest-based, non-adjudicative conflict and dispute resolution and problem-solving. Similar or worse curricular imbalances exist at most law schools elsewhere in the world.

ADR [alternative dispute resolution] by mediating does need not to connote alarming drop in revenue for lawyers. Although this may require amending existing statutory compensation schemes, lawyers should receive compensation for preparing for and participating in mediation. They also should be allowed to develop value-based outcome-oriented and similar bonus approaches that reward them for achieving timely, effective, high-quality solutions by mediating.

Lawyers generally enjoy feeling in control and central to the work involved in resolving conflicts and disputes. Adjudicating in most countries lets lawyers exercise control, play dominant roles, and remain central to the endeavor until external decision-makers act. Lawyers generally prefer leading to following, and adjudicating requires their leadership in pleading claims and defenses, assembling relevant evidence, and presenting written and oral arguments. In many countries, lawyers enjoy monopoly status as the persons permitted to represent clients in adjudication. Adjudicating requires lawyers to use their hard-earned knowledge of the law and their abilities to apply this expertise persuading decision-makers. Clients typically defer to their knowledge and expertise in these realms and let their attorneys control and lead when adjudicating.

Mediating reduces lawyer control. It substitutes a focus on interests and problem solutions for an emphasis on law, evidence, and legal argument. While lawyers use their legal knowledge to analyze case strengths, weaknesses, and likely outcomes in the event no agreement is reached, mediating provides lawyers no opportunities to engage in extensive persuasion applying their expertise. It lessens lawyers' law-based expertise by integrating consideration of non-monetary

teresul de pe determinările privind legea aplicabilă și căutând rezultate bazate pe decizii legate de costuri, beneficii și riscuri.

Medierea aduce un proces consensual mai puțin formal, în care clienții sunt prezenți și participă. Dacă este facută cum trebuie, medierea furnizează oportunități pentru clienți să vorbească și să asculte în sesiuni comune atunci când toți litiganții se întâlnesc și în ședințe confidențiale în absența tuturor sau numai cătorva participantă. Medierea reduce controlul avocaților prin furnizarea clienților oportunități de a asculta perspectivele celeilalte părți, fără a fi distorsionate de către avocați, să interacționeze direct cu oponenții și să facă judecăți informate, prin compararea opțiunilor medierii și posibilele rezultate ale unui proces în instanță.

În cele din urmă, oamenilor le place să acționeze în zone care să se bazeze pe confortul dat de știință și experiență. De obicei, se opun acțiunilor care prezintă mai multe provocări și mai puțin confort. Avocații americanii au în mod tipic tendințe de personalități care încurajează abordările abstracte, obiective și impersonale la problemele care se potrivesc litigiului, dar nu pot funcționa eficient în contexte aplicate, subiective, orientate spre persoană. În mod prezumtiv, majoritatea avocaților din întreaga lume, ca cei din America, primesc într-o mică măsură, sau nu pri-

mesc deloc, instruire în identificarea și răspunderea la emoții umane în mod eficient. Acestea sunt sarcini esențiale în abordarea oponenților din cadrul medierii și în ajutarea clienților să se pregătească și să participe în mediere. Acțiunile care generează emoții negative, ostile distrau atenția de la soluționare și afectează relațiile. Acțiunile care cultivă emoții pozitive, pe de altă parte, promovează soluționarea și îmbunătățesc relațiile. Avocații americani au nevoie de educație și experiență în cum să asculte, să empatizeze și să navegheze eficient prin momentele puternic emoționale pentru a se simți mai confortabil în cadrul medierii.

Schimbarea nu este niciodată ușoară, și deseori generează frica de a nu face greșeli și de a primi judecăți negative din partea clienților și a colegilor. Avocații ar trebui să se asigure că nu resping medierea din cauză că ea schimbă dinamica procesului de soluționare și astfel le dă un control mai mic, centralitate, conducere și oportunități de folosire a cunoștințelor juridice. Ar trebui de asemenea să se opună înclinațiilor de a evita medierea pentru că aceasta îl plasează în afara zonei lor de confort, atunci când se confruntă cu dinamici emoționale interactive, puternice, complicate care apar adesea în timpul medierii. ■

- va continua -

and other interests outside legal frames, de-emphasizing determinations regarding applicable law, and seeking outcomes based on decisions regarding costs, benefits, and risks.

Mediating brings a less formal consensual process where clients attend and participate. If done well, mediation provides opportunities for clients to talk and to listen in joint sessions when all disputants meet together, and in confidential meetings conducted outside the presence of all or some participants. Mediating reduces lawyer control by providing clients opportunities to hear their counterparts' perspectives without distortion from their attorneys, interact directly with their counterparts, and make informed judgments comparing mediation options and likely adjudication outcomes.

Finally, people like to act within their knowledge- and experience-based comfort zones. They often resist performing actions that present more challenge and less comfort. U.S. attorneys typically have personality tendencies which encourage abstract, objective, and impersonal approaches to problems that match adjudicating well but may not work effectively in the applied, subjective, and person-oriented contexts

mediating presents. Presumably most of the world's lawyers,

like those in the U.S., receive little or no instruction in identifying and responding to human emotions effectively. These are essential tasks in approaching mediation counterparts and helping clients prepare for and participate in mediating. Actions that generate negative, hostile emotions divert attention from resolution and damage relationships. Actions that foster positive emotions, on the other hand, promote resolution and enhance relationships. U.S. lawyers need education and experience in how to listen, empathize, and navigate through strong emotional moments effectively in order to feel more comfortable mediating.

Change is never easy, and it often generates fears of making mistakes and receiving negative judgments from clients and colleagues. Lawyers should ensure that they do not reject mediation because it changes process resolution dynamics and thereby gives them less control, centrality, leadership, and opportunities to use legal knowledge-based advocacy. They also should resist inclinations to avoid mediation because it puts them outside their comfort zone when confronting the complicated, interactive emotional dynamics that often occur while mediating. ■

- to be continued -

UNIUNEA CENTRELOR DE MEDIERE DIN ROMÂNIA

AGENDA PENTRU INSTRUIRE AVANSATĂ

INSTRUIRE AVANSATĂ PENTRU MEDIATORII ȘI TRAINERII ROMÂNI

Bucuresti, Romania 1-4 decembrie 2011

Traineri: Eileen B. Hoffman, Linda Lazarus, Mugur Mitroi, Mihai Ghervase

JOI, 1 DECEMBRIE, 2011

9:00 - 11:30	Bun venit/Introducere Exercițiu pentru a sparge gheăta – Stiluri de lucru și moduri de conflict Scopul instruirii • Prezentarea cursanților • Așteptările cursanților • Cum vom defini succesul? • Folosirea "locului de parcare" pentru altele
	Starea medierii în România (prezentată de trainerii români) • Numărul de mediatori; centre • Autoritatea legală • Tipul și numărul de cazuri • Organizații de referință • Probleme?
	Pauză
	Trecerea în revistă a principiilor de bază în mediere • Ce este medierea? • Beneficiile medierii • Confidentialitate și neutralitate • Aspekte legate de pre-mediere (cine participă; pregătirea medierii) • Medierea (declarațiile de deschidere, sesiunile comune, sesiunile private, acordurile de mediere; urmatorul pas în lipsa acordului)
11:30-13:00	Lucru pe grupuri mici de discuție: Toți cursanții vor descrie fie cazuri de mediere reală, fie experiențe de instruire în grupuri mici pentru dezbatere și reflecții (participanții vor primi această sarcină în avans)
13:00 - 4:30	Prânz
14:30 - 17:00	2 simulări de mediere cu 2 avocați, 2 clienți, 1 mediator și 1 observator; întrebări; recapitulare obiective, încheiere
17:00- 17:30	Întâlnirea trainerilor american și români

TRAINING AGENDA FOR ADVANCED TRAINING

ADVANCED TRAINING FOR ROMANIAN MEDIATORS AND TRAINERS

Bucharest, Romania 1-4 december 2011

Trainers: Eileen B. Hoffman, Linda Lazarus, Mugur Mitroi, Mihai Ghervase

THURSDAY, DECEMBER 1, 2011

9:00-11:30	Welcome/Introductions Icebreaker Exercise – Working Styles and Conflict Modes Goals of the Training • Introduction of Trainees • Expectations of Trainees • How Will We Define Success? • Use of the "parking lot" for other items
	State of Mediation in Romania (Presented by Romanian Trainers) • Number of Mediators; Centers • Legal Authority • Types and Numbers of Cases • Referring organizations • Problems?
	Break
	Review of Basic Mediation Principles • What is Mediation? • Benefits of Mediation • Confidentiality and Neutrality • Pre-Mediation Issues (Who Participates; Pre-Mediation Preparation) • The Mediation (Opening Statements; Joint Sessions; Private Sessions; Settlement Agreements; Next Step in Absence of Settlement)
11:30-1:00	Small Group Discussion Work: All Trainees Will Either Describe Actual Mediations or Training Experiences in Small Groups for Debrief and Reflection (Participants Will Receive This Assignment in Advance) and Report Out to Whole Group
1:00 - 2:30	Lunch
2:30 - 5:00	2 Mock Mediations with 2 lawyers, 2 clients, 1 mediator and 1 Observer; Debrief Questions, Review of Goals, Closing
5:00- 5:30	Meeting of American and Romanian Trainers

INSTRUIRE AVANSATĂ - MEDIATORII ȘI TRAINERII ROMÂNI
VINERI, 2 DECEMBRIE, 2011

	Lecții învățate în Ziua 1
9:00-11:00	Modele de mediere (Rolul mediatorului pentru fiecare model) - Evaluativă (tehnici de calcul) - Facilitativă (abordare bazată pe interese) - Narrativă (folosirea de povești) - Transformativă (imputernicire și recunoaștere)
	Pauză
	Calitățile personale ale mediatorului - A fi prezent alături de părți - A gestiona emoțiile, percepțiile, nevoia de control - Folosirea medierii și a practicilor reflective continue pentru a crește eficiența - Altele?
11:00	Îmbunătățirea abilităților de comunicare ale mediatorului și trainerului - Importanța de a fi auzit - Abilități de ascultare activă / comunicarea non-verbală - Abilități de cuestionare (deschisă/inchisă) - Încadrare/re-încadrare - Retrospectivă /rezumat/ parafrasare - Fraze ajutătoare pentru mediatori și traineri - A depășit un impas - Provocări și testarea realității "Presupunerii" legate de mediere - A pune la îndoială - Abilități de cost – costurile acordurilor și a lipsei acordurilor - Ce face ca un caz să fie dificil?
13:00 – 14:30	Prânz
14:30-17:00	2 simulări de mediere în grupuri mici sau interacțiunea observată (tehnica "acvariu") Fiecare caz include: 2 avocați, 2 clienți, 1 mediator și 1 observator; Dezbateri Întrebări Recapitulare obiective Închidere
17:00-17:30	Întâlnirea trainerilor american și români

INSTRUIRE AVANSATĂ PENTRU MEDIATORII ȘI TRAINERII ROMÂNI
SÂMBĂTĂ, 3 DECEMBRIE, 2011

9:00-9:30	Lecțiile învățate în Ziua 2
9:30 – 11:00	Cum să conduce un training și cum să evaluatezi cursanții (listă de verificat) Cele mai bune practici: marketing, promovare, dezvoltare profesională, educație continuă, networking, "partea de afaceri" a medierii – prelegeri & discuții privind folosirea tehnologiei și stabilirea unui sistem de tutoriat (traineri români) Cele mai bune lecții de training
11:15-13:00	Caz de mediere în grup largit – cu toate role-play-urile
13:00 – 14:30	Prânz
14:30 -15:30	Etica mediatorului – prezentare de către trainerii români (discuție panou) Aspecte etice – diferite coduri și abordări de urmat (inclusiv organizații de mediere, UE, ILO, SUA, etc.) Folosirea cazurilor ipotetice – lucru în grupuri mici pentru a răspunde întrebărilor cheie etice și practice Cum ar fi abordate aceste cazuri în SUA (trainerii americani) – conflictul de interese, dezvăluirile, recuzarea, raportarea, confidențialitatea, imunitatea etc.
15:30-15:45	Pauză
15:45-17:00	Simulare mediere și dezbatere
17:00-17:30	Întrebări, considerații finale, forme de evaluare și liste de verificat
17:30-18:00	Prezentarea certificatelor

INSTRUIRE AVANSATĂ - MEDIATORII ȘI TRAINERII ROMÂNI

Duminică, 4 decembrie, 2011

Dezbateri – traineri american și români

Pentru detalii va rugam sa contactati: office@fmnm.ro

ADVANCED TRAINING - ROMANIAN MEDIATORS AND TRAINERS
FRIDAY, DECEMBER 2, 2011

	Lessons Learned from Day One
9:00-11:00	Mediation Models (Role of the Mediator Under Each Model) - Evaluative (Costing Techniques) - Facilitative (Interest-Based Approach) - Narrative (Use of Story) - Transformative (Empowerment and Recognition)
	Break
11:00	Personal Qualities of the Mediator - Being Present With the Parties - Dealing With Emotions, Values, Perceptions, Need for Control - Use of Meditation and Ongoing Reflective Practice to Enhance Effectiveness - Other?
13:00 – 4:30	Lunch
14:30-17:00	2 Mock Mediations and Debriefs in Small Groups or "Fishbowl" – Each case includes 2 lawyers, 2 clients, 1 mediator and 1 observer; Debrief
	Questions Review of Goals Closing
17:00-17:30	Meeting of American and Romanian Trainers

ADVANCED TRAINING - ROMANIAN MEDIATORS AND TRAINERS
SATURDAY, DECEMBER 3, 2011

9:00-9:30	Lessons Learned from Day 2
9:30 – 11:00	How to Conduct Training and Evaluate Trainees (Checklist) Best Practices: Marketing, Promotion, Professional Development, Continuous Education, Networking, "The Business Side" of Mediation—Lecture & Discussion Uses of Technology and Setting up a Mentoring or Buddy System (Romanian Trainers) Best Training Lessons
11:15-13:00	Large Group Fishbowl of a Mediation Case – With all playing roles
13:00 – 4:30	Lunch
14:30 -15:30	Mediator Ethics – Presented by Romanian Trainers (Panel Discussion) Ethical Issues – Various Codes and Approaches to follow (including mediation organizations, EU, ILO, USA, etc.) Use of Hypothetical Cases – work in small groups to answer key ethical and practice questions How these cases would be approached in the US (American Trainers) – on conflict of interests, disclosure, recusal, reporting, confidentiality, immunity, etc.
15:30-15:45	Break
15:45-17:00	Mock Mediation and Debrief
17:00-17:30	Questions, Closing Remarks, Evaluation Forms and Checklists
17:30-18:00	Presentation of Certificates

ADVANCED TRAINING - ROMANIAN MEDIATORS AND TRAINERS

Sunday December 4, 2011

Debrief – American and Romanian Trainers

For details please contact at: office@fmnm.ro

CARAVANA MEDIERII

Medierea aproape de tine!

Iunie ▶ Bucureşti | Iulie ▶ Brăila | August ▶ Braşov

Septembrie ▶ Constanţa | Octombrie ▶ Bacău

Noiembrie ▶ Cluj-Napoca | Decembrie ▶ Ploieşti

UNIUNEA CENTRELOR DE MEDIERE DIN ROMANIA

CENTRUL de MEDIERE

ASOCIAȚIA CENTRUL DE MEDIERE CONSTANȚA

Str. Traian nr. 34, Bl.B3, Sc.A, Ap.5 Constanta

Telefon: 0241-613778

Fax: 0241-550199

office@mediere-constanta.ro

Lista membrilor Asociației Centrul de Mediere Constanța

Nr. Crt.	Nume și prenume	Adresa	Telefon/ E-mail
1	ALDEA ELENA-LILIANA	Constanta, bdul I.C. Bratianu nr. 61bis ap. D1	0742.222.303 lili.aldea@yahoo.com
2	APTULA REVaise	Constanta, str. Biruintei nr. 96	0723.835.657 revy2006@yahoo.com
3	BRATU DANIEL-DUMITRU	Constanta, bdul Al. Lupusneanu nr. 72, bl. LE19 sc. A ap. 3, parter	0723.627.639 notarbratudanieldumitru@yahoo.com
4	CEALERĂ DANIELA	Constanta, str. Avram Iancu nr. 29B,	0722.679.977 danielacealera@xnet.ro
5	CHIVULESCU CRISTINA	Constanta, str. Traian nr. 34 bl. B3 sc. A ap. 5	0756.057.322 office@mediator-chivulescu.com
6	ENACHE LUCIAN MARIAN	Constanta, str. Constantin Brătescu nr. 11	0744.586.292 euroconsultingcta@yahoo.com
7	FRUNZA LIDIA	Constanta, bdul I.C. Bratianu nr. 61bis ap. D1	0734.744.444 lidiafrunza@yahoo.com
8	FUDULEA MARIANA	Tulcea, str. Grigore Antipa nr. 10	0727.380.968 fuduleamariana@yahoo.com
9	IACOB ANCA	Constanta, str. Soveja nr. 53 bl. I4 sc. C ap. 22 parter	0721.207.575 ancaiacob30@gmail.com
10	MANOLACHE RODICA	Constanta, str. Docherilor nr. 8	0744.566.085 mediatorconstanta@yahoo.com
11	MIRCEOIU RALUCA EUGENIA	Constanta, str. Soveja nr. 91 bl. DR26 sc. C ap. 49	0742.134.080 ralucamirceoiu@yahoo.com
12	MITU MARIN	Mangalia, str. Green Port nr. 36A	0743.337.357 marinmitu55@gmail.com
13	MOMESCU DAN-MIHAEL	Constanta, str. Dumbrava Rosie nr. 92 Mangalia, str. Green Port nr. 36A Poarta Alba, str. Rasaritului nr. 10	0729.218.224 dmomescu@hotmail.com www.medieredan.ro
14	MUNTEAN STELUTA-MARIA	Constanta, Str. Mitropolit Veniamin Costache nr. 55	0722.991.488 stelutamunteanbm@gmail.com
15	NEDELCU CRISTINA	Constanta, str. Zorelelor nr. 14B	0729.223.853 cristina.nedelcu@delfinus.ro mediere@delfinus.ro www.delfinus.ro
16	PARIS DANIELA	Constanta, bdul I.C. Bratianu nr. 61bis ap. D1	0722.658.573 paris_daniela@yahoo.com
17	SABAREANU ALINA MARINELA	Constanta, str. Constantin Brătescu nr. 11	0745.152.701 alinasabareanu@yahoo.com
18	SIMIONOV SILVIA	Tulcea, Str. Podgoriilor, nr. 7, bl. G, sc. C, et. 2, ap. 8	0724.265.092 silviasimionov@yahoo.com
19	STAICU LOREDANA	Constanta, str. Biruintei nr. 96	0721.151.217 loredana_staicu@yahoo.com
20	TOCITU SIMONA	Constanta, bdul I.Gh. Duca nr. 10, parter	0728.967.132 simona.tocitu@yahoo.com
21	VRANCEANU CLAUDIA	Constanta, Bld. Tomis, nr. 307, bl. 8B, sc. A, et. 7, ap. 30,	0726.796.005 claudiavranceanu@gmail.com